

TA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV, IN JE NAMENJEN ZGOLJ ZA INTERNO RABO, ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJE. NJEGOVE VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA

MAJ 2018

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

Objava na spletnem naslovu www.rtv slo.si/varuh: 11. 6. 2018

Končna redakcija: 10. 6. 2018

Pripravili: Ilinka Todorovski in Anja Nab Huš

Delovodnik, statistika: Ana Jarc

Poudarki v odzivih in odgovorih ter mnenja in priporočila za maj 2018

Predčasne državnozbornske volitve in ponovljen referendum o drugem tiru so zaznamovali mesec in tudi sprožili največ odzivov občinstva. Varuhinja je o tematiki napisala več mnenj in priporočil.

Več odzivov se je nanašalo na obeleževanje verskih praznikov.

Veliko je bilo nejevolje zaradi obvezne registracije za ogled spletnega TV-arhiva, pritožbe so bile najrazličnejše – od tehničnih do vsebinskih.

Metodološka pojasnila Od 1. januarja 2017 se pri vodenju dnevnika odzivov upošteva dejanska organizacija RTV Slovenija (programsko-produkcijske enote, organizacijske enote, uredniško-produkcijske enote, vodstvo, programski svet itd.). V poročilu se gledalce, poslušalce, bralce in druge uporabnike RTV podpisuje z začetnicami, razen v primerih uradnih dopisov. V statistiko odzivov se všttevajo vsi pisni ali ustni odzivi, zabeleženi v delovodniku, medtem ko je v mesečnem poročilu objavljen izbor. Od 1. januarja 2018 se v statistiki ločeno vodi seznam zavrženih pritožb.

KAZALO

TELEVIZIJA SLOVENIJA.....	7
I. INFORMATIVNI PROGRAM.....	7
Prvo predvolilno soočenje, 7. maj.....	7
Zadnje predvolilno soočenje, 31. maj.....	8
Koliko strank gre na volitve?	13
Politični komentar v predvolilnem obdobju	14
Številke o migracijah: kaj je res in kaj ne?	15
Razjasnjevanje dejstev v predvolilnem pogovoru	17
Ponovljen referendum: kaj pa kvorum?	19
Spet gneča na referendumske soočenju	20
Referendumsko VS predvolilno soočenje	21
Napadalen gost, kaj pa voditeljica?.....	22
O simbolih, poveljnih pobojih in sočutju	23
Glasba v uvodni špici dnevnoinformativnih oddaj	25
Poročanje z Bližnjega vzhoda	25
Kdo lahko nastopa v informativnih oddajah?	25
Pohvale novinarjem	26
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM	27
Kultura znova po Odmevih	27
III. RAZVEDRILNI PROGRAM	27
Jezikovna napaka v kvizu Vem!	27
Angleščina na Eurosongu.....	27
Kdor ne skače ni Slovenec	27
III. ŠPORTNI PROGRAM.....	29
Pristransko komentiranje?	29
Kolo ali krog	29
Ločanka ali ločenka	29
Kaj pa roket?.....	30
Brez podnapisov	31
IV. PROGRAM PLUS	31
Gost oddaje Dobro jutro.....	31
Zvezdana – zahvala	32
V. OSTALO	32
Predlog za oddajo o operaterjih.....	32
Pozno predvajanje Dnevnika Slovencev v Italiji	33
Japonska, Japonska	33
RADIO SLOVENIJA	33
I. RADIO PRVI	33
(Ne)vsebinska soočenja	33
Rubrika Dobra glasba, dober dan.....	34
Verske vsebine: vnebohod, binkošti, spored	35
Nedeljsko popoldne z Ljerko.....	37
Napovedano, a ne predvajano	38

REGIONALNI CENTER KOPER	38
Ljudje in zemlja, čebele in pesticidi	38
MMC	39
I. VSEBINA	39
70 let Izraela	39
Pravila spletnih klepetov	39
Komentiranje na spletnem mestu rtvslo.si	40
Grem volit.....	41
II. MMC – DOSTOPNOST, STORITVE	41
RTV 4D in registracija, drugič	41
RTV SLOVENIJA	44
I. OGLAŠEVANJE	44
Oglaševanje piva	44
Reklame, reklame	45
Dacia, Dača, Dačča	45
Nova prezentacijska struktura prekinitev	45
II. TEHNIČNE ZADEVE	46
Ogled licenčnih oddaj v tujini.....	46
Vključena govorna sinteza	46
Operater distribuira motno sliko	47
Postopno slovo od SD signala	47
III. VARUHINJA	48
Pohvala	48
Predlog za dopolnitev Strategije	48
RTV Slovenija na obisku	48
Statut RTV Slovenija, predlog	48
Ravnanje z osebnimi podatki: od GDPR do kodeksa	49
Odzivna poročila	49
IV. OSTALO	50
O incidentu v Brnu	50
V. RTV SPLOŠNO	51
RTV Slovenija in anglizacija slovenske glasbe	51
Binkošti na RTV Slovenija	53
Štiri vprašanja	55
PRILOGE	58
Priloga 1: Politični komentar v predvolilnem obdobju	58
Priloga 2: Odzivno poročilo vodstva glede obvezne registracije v spletnem arhivu	59
Priloga 3: Predlog za dopolnitev Strategije razvoja RTV Slovenija 2018-2022.....	65
Priloga 4: Predlog dopolnitve Statuta RTV Slovenija v 13. členu	66
Priloga 5: Kodeks ravnanja z osebnimi podatki v odzivih javnosti v pisarni varuha	67
Priloga 6: Razmerja športnih in kulturnih novic v informativnih TV-oddajah.....	68
STATISTIKA ODZIVOV	69

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

Prvo predvolilno soočenje, 7. maj

Več gledalcev se je odzvalo na prvo predvolilno soočenje na TV Slovenija, v katerem so sodelovali predstavniki 20 strank. Voditelja sta bila Rosvita Pesek in Dejan Ladika.

»Javna RTV slo bi morala poslušalcem in gledalcem omogočiti pošteno predstavitev vseh strank, morali bi nam omogočiti, da bi slišali vsebine programov, ki jih posamezne stranke imajo. Voditelja soočenja bi morala predstavnike strank vse po vrsti vprašati enaka vprašanja, da bi res prišlo do soočenja, žal tega niso naredili. Zdelo se mi je, da so bila vprašanja prirejena posameznim strankam oz. predstavnikom strank po principu njegovih zmožnosti oz. prikrivanja njihovih NEzmožnosti in NEkompetenc (kot v šoli, vprašanja glede na zmožnost posameznika). Katastrofa. (...) Pa še to, kako si dovoli voditeljica stalno prekinjati ljudi, ki želijo povedati kaj kritičnega, ali se boji, da bi prizadeli kakšnega aktualnega politika, ki nima nobene prave ideje.« (D. M.)

»To ni bilo soočenje, to je bil otroški vrtec, povejte urednikom, da tega nočemo gledati, ker je neumno, ker nič ne zvemo.« (S. J. po telefonu)

»Človeku gre na živce, ko ves večer poslušamo, kdo s kom ne bi, ne pa, kdo s kom bi, tudi novinarji ste krivi, ker postavljate takšna vprašanja v volilnih oddajah, namesto o tem, kako bomo živeli. In potem še takšna gneča v studiu, da nič ne razumeš in nič ne izveš. To je en sam dolgčas.« (F. F. po telefonu)

»Voditelja oddaje sta uvodoma oba dejala, da gre za soočenje, poleg tega je voditelj še rekel da gre za demokracijo v najširšem pomenu besede. Ta napoved obeh voditeljev ni resnična, je zlagana. (...) Šlo je zgolj za srečanje politikov. Na isto vprašanje voditelja nista omogočila navskrižno izmenjavo mnenj ampak je kakšen od politikov dobil vprašanje kakršnega nobeden drug politik potem ni dobil v celotni oddaji. Poleg tega je analiza pokazala, da so nekateri, izbrani politiki (npr. M. Cerar) prejeli že pred oddajo nakazano kaj jih bosta voditelja vprašala.« (F. R.)

»Če se dobro spomnim je bil format soočenj, ki ste ga uporabili leta 2014 povsem drugačen kot je ta ki sta ga uporabili včeraj. Format v letu 2014 - eno je bilo soočenje parlamentarnih strank + strank, ki so kandidiralne na Eu drugo pa soočenje pa neparlamentarne stranke. Včeraj pa ste v studio nagnetli 20 strank npr. izpustili ste stranko Sloga - soočenje če temu lahko tako rečemo je bilo negledljivo - na družbenih omrežjih sem tudi zasledil nezakonito. Le zakaj takšen format soočenj - teorija zarote govori, da je bil takšen format izbran da ste lahko v oddajo uvrstili favorita levice Šarca, ki sodi med neparlamentarne stranke.« (J. L.)

Pojasnilo odgovorne urednice Informativnega programa **Manice J. Ambrožič**.

»Tako imenovana velika soočenja, kjer mnenja v eni oddaji soočajo predsedniki parlamentarnih in zunajparlamentarnih strank, smo že imeli pred parlamentarnimi volitvami leta 2011 in 2014. Veliko soočenje torej ni nobena novost.

Leta 2011 smo tako v enem od soočenj skupaj gostili predsednike vseh strank, ki so kandidirale v vseh 8 volilnih enotah. Takrat je bilo na volitvah 8 parlamentarnih in 5 zunajparlamentarnih strank – skupaj jih je bilo 13.

Tudi leta 2014 smo gostili v sklepnem soočenju vse stranke, parlamentarne in neparlamentarne skupaj – 15 jih je bilo.

Ne gre torej za nov format, ki bi si ga izmislili zaradi kakšnega favoriziranja ali nepristranskosti. Kot odgovorna urednica Informativnega programa TVS takšne očitke odločno zavračam.

Naj dodam, da so prav danes veliko soočenje imeli tudi kolegi z Radia Slovenija.

Na Informativnem programu TVS zdaj pripravljamo še štiri soočenja: dve soočenji za parlamentarne stranke in eno za zunajparlamentarne. Zadnje soočenje, ki bo na sporedu 31. maja, bo veliko, torej bodo v njem spet skupaj predsedniki parlamentarnih in zunajparlamentarnih strank.

Pravico do nastopa na naših soočenjih imajo vse stranke, ki so se na naša soočenja pravočasno prijavile in ki imajo potrjene liste v vseh osmih volilnih enotah. Vrhovno sodišče je že pred našim ponedeljkovim soočenjem zavrnilo skupno kandidatno listo Združene levice in stranke Sloga v eni od volilnih enot, zato njihovega predstavnika na ponedeljkovem soočenju ni bilo. Odločitve Vrhovnega sodišča seveda spoštujemo in jih bomo upoštevali v naših soočenjih.«

Varuhinja je pritožnikom priporočala seznanitev s pravili spremljanja volilne kampanje v programih RTV Slovenija, ki so objavljena na spletni strani rtslo.si, ter pojasnjevala, da je inflacija strank in list, ki nastopajo na državni ravni (v vseh volilnih enotah) eden največjih uredniških izzivov nacionalne medijske hiše in da so se v minulih 25 letih preizkušale različne formule – od žrebov do soočenj po abecednem vrstnem redu, a se tudi takšne kombinacije niso pokazale za posebej posrečene:

»Predlogi, da bi sodelujoče v manjših debatah določili npr. po javnomnenjski podpori ali po načelu potencialnih mandatarjev ali glede na ožjo tematiko oddaj in izrecno opredeljenost posameznih strank na to temo ..., zlasti slednje bi bilo verjetno vsebinsko posebej zanimivo pa se vedno znova končajo na zakonskih omejitvah, ki v času volilne kampanje suspendirajo uredniško avtonomijo pri teh vprašanjih.«

Zadnje predvolilno soočenje, 31. maj

Varuhinja je prejela tudi več pritožb glede zadnjega predvolilnega soočenja na TV SLO1, 31. maja, ki sta ga vodila Erika Žnidaršič in Igor E. Bergant. Pritožniki so zatrjevali, da je bilo soočenje premalo vsebinsko, celo »gostilniško« oz. da teme, ki so se jih odločili izpostaviti v uredništvu, niso najbolj relevantne za slovensko družbo. Pritožniki so pojasnili prejemale v prvem tednu junija. Kljub temu je zadeva uvrščena v majsko poročilo, saj se tematsko ujema z volilno tematiko oz. drugimi zadevami, izpostavljenimi v tem poglavju in ker je bila programske vsebine objavljena v maju.

»Ta soočenja niso bila uravnotežena glede možnosti časovnega odgovora kandidatov in pravilne izbire tematike izpraševanja. Nas volivce predvsem zanimajo programi strank. Radi bi zvedeli katera stranka ponuja za naslednjo štiriletno obdobje:

- resnično zmanjšanje čakalnih vrst v zdravstvu, to, kar je sedaj ponujala vlada v odstopu je pokop zdravljenja,
- dober izobraževalni sistem - težka torba učencev se naj zamenja v večjem podajanju strokovnega znanja učiteljev na tablo in naj se izloči odvečni balast iz učnih programov/manj delovnih zvezkov in več konkretnega strokovnega dela v razredu/. Obvezno je potrebno dodati tudi vzgojo. Delo strokovnih kadrov od ravnateljev do učiteljev naj nadzirajo dobro izobraženi inšpektorji.
- kako bo delovalo dobro gospodarstvo, da bodo plače dostojne, da bo več prispevkov v zdravstveno in pokojninsko blagajno in da bodo zaslužene penzije dostojne vsaj za preživetje oz. kdaj bodo presegle zaostanek.
- kako pristopiti mladim, da bodo dobili smisel za gospodarsko, družinsko in politično življenja, sedaj tega nimajo. Ali to vidijo v zgrešeni šolski, socialni, družinski politiki in možnosti zaposlovanja?

V glavnem nas je zanimalo kako bomo vse generacije Slovenk, Slovencev, državljanov RS bolje živeli kot minula štiri leta. Konkretnih odgovorov nič ni bilo.. Da ni bilo tega pa so bili krivi vaši novinarji, ki so vodili ta soočenja. Ti vaši nekdanji sodelavci pa so v glavnem odvijali teme: sovražni govor, financiranje strank, napake storjene v celotnem obdobju samostojne države Slovenije, sestavljanje koalicije itd. Vse omenjene zadeve so bile prenapihnjene in prve dane v obravnavo. Tudi kultura udeležencev soočenja je bila na nizki ravni. V tem pa so moje največje pripombe. Vsak preprost državljan - volivec je ugotovil, da je bilo vidno in slišano navijanje novinarjev, da že pri soočenjih želijo vplivati na volivce, da ne bi volili desne stranke, ampak leve. Mislim na vsa soočenja na televiziji in radiu. To je bilo vidno iz načina vodenja, postavljanje vprašanj, dovoljenih replik in danih možnosti za odgovor.

Tudi ni bilo pravilne sorazmernosti v naprej pripravljenih v njih zakulisnih vprašanj katera volivce ne zanimajo in so tako pristransko vzete iz kontekstov in nimajo vpliva za prihodnost in podobno .« (M. S.; pritožba se nanaša na TV in RA soočenja)

»Kako je možno, da je javna RTV padla tako nizko, da voditelja v vprašanja podtikata laži oz. nepreverjene stvari, enim kradeta sekunde, minute oz. drugim podarita daljši čas za nastop. Tudi vprašanja, ki sta jih postavljala, so bila pod nivojem za takšno soočenje.

Ne razumem, zakaj sta dovolila napad iz "vseh topov" na nekoga, ki je v opoziciji, izogibala pa sta se jasno vprašati ali tudi provocirati tiste, ki so bili do sedaj na oblasti. Njih bi morala vprašati, zakaj niso to in ono naredili, kar so zapisali v koalicijsko pogodbo in vztrajati pri jasnem odgovoru. Saj so prav ti "zakuhal" to, kar zdaj imamo v zdravstvu (sama to zelo,zelo, zelo čutim) itn. Kakšna voditelja sta to, ki ne znata spraševati na takšnem soočenju o točkah iz programov, kaj bo kdo in kako, na kakšen način uredil/naredil/zakaj, kaj je slabost preteklega in zakaj meni, da bo njegovo (če/ko pride v DZ) boljše, učinkovitejše itd. Če določena oseba tega ne odgovori, naj se vidi, da ne zna, da nima programa in pd.

Sama sem si prebrala nekatere programe in moram reči, da sem našla prave odgovore na vprašanja, ki me kot državljanke zanimajo, pri večini je samo "blef", samo parole, parole ... To soočenje je prava sramota tudi za RTV. Voditelja sta zadevo tako zapeljala, da so povabljeni pripovedovali pravljice, (čast dvema izjemama, ki ju ne bom imenovala), ki so samo za tiste, ki nič ne vedo, ne berejo, ne spremljajo.

Morda pa je to bil namen RTV in voditeljev, tako so naredili vse enake med enakimi in bolj kakovostni predstavniki strank niso mogli pokazati tistega, kar bi lahko in kar bi morali. To je bilo pravo gostilniško kramljanje.« (D. M.)

»Glavna očitka sta: povsem nerelevantna izbira tem (namišljen sovražni govor, nezakonite migracije pa so prepovedana tema?!) in neenakopravna razdelitev časa predsednikom različnih strank! Res prava SRAMOTA za javno RTV.« (D. P.)

Odgovor odgovorne urednice Informativnega programa TV Slovenija **Manice J. Ambrožič**:

»Med predvolilno kampanjo, ki je na Televiziji Slovenija potekala od 7. maja do 2. junija, smo v Informativnem programu pripravili **pet** predvolilnih soočenj (dve veliki, dve soočenji parlamentarnih strank in eno soočenje neparlamentarnih strank). Prav tako smo s predsedniki strank, ki so izpolnjevale pogoje za sodelovanje, kot so bili določeni v **Pravilih za izrabo programskega časa v času volilne kampanje – objavili smo jih 16. aprila** - pripravili desetminutne pogovore po Odmevih, v katerih so stranke imele tudi možnost predstaviti svoje ključne programske poudarke. Vse najpomembnejše predvolilne dogodke strank smo umestili v naše dnevno-informativne oddaje.

Med kampanjo smo v naših oddajah, še posebej pa v petih soočenjih, osvetlili in soočili mnenja o izjemno veliko temah:

izzivi gospodarstva, privatizacija, prodaja NLB-ja in upravljanje državnega premoženja, plače in pokojnine, umeščenost Slovenije v EU, izseljevanje mladih, pravna država in sodstvo, volilni sistem, politična odgovornost. Zelo temeljito smo se lotili težav zdravstvenega sistema, varnosti in migrantske politike.

Ves čas smo odpirali najbolj ključne teme sodobne slovenske družbe in brez navijaštva poročali o vseh vidikih kampanje.

Nekateri gledalci se ne strinjajo, da je bila izbira sovražnega govora v slovenski družbi primerna tema za zadnje soočenje, drugi bi se izognili temi o financiranju strank.

Sovražni govor je bila prva od tem zadnjega velikega soočenja, ker je razprava o sovražnem govoru in ravni komuniciranja v naši družbi – kar se je pokazalo tudi med to kampanjo - še kako aktualna. Tisto popoldne je bil v Ljubljani shod proti nestrpnosti. Aktualna je bila tudi tema financiranja strank, in to ne le v Sloveniji. Financiranje strank in s tem kupovanje političnega vpliva je resna in občutljiva tema v vseh demokratičnih družbah.

Nekatere gledalce sta zmotila tudi vsebina in način komunikacije na soočenjih.

Javna razprava v Sloveniji občasno zdrsne v območje nespoštovanja, obtoževanja in žaljive prepirljivosti. Žal se je to dogajalo tudi v naših oddajah, čeprav so si vsi voditelji prizadevali, da bi ohranili visok nivo razprave in predvolilnega soočenja mnenj.

Med našimi poklicnimi merili je seveda tudi **nepriustranskost**. Voditelj predvolilnega soočenja mora poskrbeti za vsebinsko in strpno soočenje različnih stališč, na osnovi katerih bo odločitev volivcev lažja. Za to smo si prizadevali tudi pred tokratnimi volitvami.

V Informativnem programu TVS bomo tudi po tokrat po volitvah uredniško ocenili kampanjo in razmislili tudi o izboljšavah, ki bi jih veljajo uvesti ob naslednjih predvolilnih obdobjih.«

Mnenje **varuhunje**:

»Menim, da je pojasnilo odgovorne urednice celovito in mu z vidika programskih standardov in poklicnih meril ter pravil za izrabo programskega časa v predvolilnem obdobju (med 7. majem in začetkom volilnega molka 2. maja) ni kaj dodati.

Odzivi potrjujejo, da javnost politične vsebine v programih RTV v predvolilnem obdobju spremlja z vidika lastnih političnih preferenc, zato se v pritožbah neizogibno zrcalijo posamična volivska/državljska pričakovanja. Po drugi strani uredništva na podlagi poklicnega znanja, kompetenc in izkušenj poskušajo v programe ujeti ključna vprašanja družbene prihodnosti in presek javnega interesa.

V predvolilnem obdobju so novinarji TV Slovenija v nizu oddaj kandidate za poslance v državnem zboru spraševali o ključnih temah naše prihodnosti: zdravstvu, varnosti, izseljevanju mladih, plačah in pokojninah, zunanjepolitičnih izzivih, arbitražnem sporazumu, prodaji državnega premoženja in NLB, upravljanju z državnim premoženjem, o politiki v gospodarstvu, pravni državi, sodstvu, politični odgovornosti, volilnem sistemu in referendumu ter naposlec – v sklepnem soočenju – o politični kulturi in sovražnem govoru, financiranju strank in problematiki dolgotrajne oskrbe.

Menim, da je bil takšen izbor tem (ki je sicer predmet izključne uredniške avtonomije) primeren in skladen z izzivi današnjega časa. Menim, da so si na podlagi razprav v okviru izbranih tem gledalci lahko ustvarili mnenje o podobnostih in razlikah v programih, o stališčih in verodostojnosti argumentacije političnih tekmecev, a tudi o razkoraku med besedami in ravnanjem dosedanjih akterjev slovenske politike ter načrti in analizami kandidatov za (prvi ali vnovičen) vstop v državni zbor.

Soočenja so vodili najbolj izkušeni voditelji Informativnega programa: Rosvita Pesek, Dejan Ladika, Tanja Gobec, Mojca Širok, Janja Koren, Erika Žnidaršič in Igor E. Bergant. Zagotovo je vsak med njimi v oddajo vnesel nekaj osebnega voditeljskega sloga in po vsebini ožje poklicne specializiranosti (zunanja oz. notranja politika, gospodarstvo, pravosodje itd.), vendar je v vseh oddajah veljala enaka obravnava udeležencev, vsi so imeli enake pogoje sodelovanja v debati in izmenjavi mnenj, vsem so nudili enake tehnične pogoje in merili čas.

Odgovorna urednica je pojasnila, da so v prvem soočenju merili čas posameznega nastopa in replik, v drugih pa kumulativno za posameznega kandidata, kar so udeležencem jasno povedali že pred oddajo. Na ta način so skušali zagotoviti več polemike in prostega govora, saj kandidatom ni bilo treba čakati na repliko toliko časa, da ta že razvodeni. Udeleženci so merjenje časa lahko vseskozi spremljali, tako kot voditelj oz. voditelja.

Podpiram napoved odgovorne urednice, da bodo v Informativnem programu razmislili o izboljšavah za v prihodnje. Menim, da vloga RTV Slovenija ne more biti le zagotavljanje programskega časa in tehničnih možnosti kandidatom, strankam in listam, da predstavijo svoje politične agende in programe, ampak priprava takšnih programskih vsebin, ki gledalcem, poslušalcem in bralcem RTV vsebin omogočajo odgovorno državljansko delovanje v demokratičnih procesih in odločanje o skupnih oz. javnih zadevah.

Menim, da je ključen izziv, kako pogovore in predstavitve ob tolikšnem številu sodelujočih izpeljati tako, da bi bili bolj poglobljeni in še bolj vsebinski oz. kako v okviru zakonskih določil oblikovati manjše debatne zasedbe z obvladljivim številom govorcev, ne da bi krnili načela enakosti, enakopravnosti in pluralnosti.

Odgovor odgovornega urednika Prvega programa Radia Slovenija **Andreja Stoparja** glede vsebinskosti soočenj je objavljen v poglavju Radio Slovenija, Prvi na str. 33.

Varuhinja je v vednost prejela tudi polemično korespondenco med nekaj gledalci in enim od voditeljev zadnjega soočenja **Igorjem E. Bergantom**. Primer:

»Da Vas zakon veže, da morate povabiti vse stranke in je potem v studiu cela četa, je morda opravičljiv izgovor, da pa potem še dvakrat po 10 minut vpletate reklame, je podcenjevanje gostov in gledalcev. S tem dobi gledalec še dodatno vtis, da je to tržnica. To meri že na požrešnost RTV vodstva. Mislim, da ste enkratni med javnimi TV v Evropi. Za našo RTV so tabu teme: Venezuela, njihove volitve in revščina in stradanje naroda ter opozicije po zaporih. To je tabu, da ne bi narod videl, kako se živi v deželi, kjer se ideje naše Levice uresničujejo v praksi. Čeprav je Janković posredno, preko »pakta« z Erjavcem udeleženec volitev, je bila to tabu tema. Veliki odpisi dolgov v njegovih Elektah, sin Jure, ki je zapravil 40 x več kot je prijavil davkarji ???

Tabu tema so migranti. Če se notranja ministrica pojavi iz karantene in javno izjavi, da lahko da bomo morali mejo popolnoma zapreti in če avstrijski kancler Kurz izjavi, da če ne bomo naredili reda, bo do zaprli mejo z SLO in to »dicht«, potem je zadeva očitno resna in bi morala biti pomembna tema na soočenjih. Da do gostov niste bili enakopravni Vam je povedal g. Kovšca. Tako je voditeljica »zaščitila« g Cerarja, ko bi moral odgovoriti na očitek, da naj bi bilo iz strankinega računa izginilo 5 mio €, je takoj preusmerila razgovor na Jelinčiča. Ob tem pa je bila posebna tema SDS-ovo financiranje stranke in to potem, ko je nek obskuren Večer objavil, da naj bi bilo nekaj spornega. Tako očitno da vsak vidi.

Od kod oznaka za SDS, da je skrajno desna ?? . Je konservativna kot bavarska CSU. Če pa je že SDS skrajno desna, potem je Mesečeva Levica tudi skrajno leva (tega pa nihče ne reče) Objektivnost pa taka ???

Glede sovražnega govora: Zanimalo bi me, ali je po Vaše predstava - govornica ima več načinov izražanja - ko Kristus posili muslimanko tudi sovražni govor. ??? Jaz teh ljudi ne bi preganjal, saj »ne vedo kaj delajo« in menim, da jih je že narava dovolj kaznovala, saj jih je »obdarila« z omejeno razsodnostjo.

Se pa ne strinjam, da naše kulturno ministrstvo – tudi z mojim denarjem – takšne stvari subvencionira. Naj vsak svojo neumnost (ali če misli da je umetnost) sam plača.

Sicer je pa že v prejšnjem sistemu »Božiček« dejal » z knjigo nad knjigo » ne z represijo.

PS sinoči sem gledal oddajo na ZDF kjer je Markus Lanz gostil, med ostalim tudi bavarskega ministrskega predsednika, g. Soeder-ja v zelo sproščenem vzdušju. Na žalost takšne oddaje pri nas niso možne !!!!! (pred tem pa je bila Maybrit Illner z oddajo o migrantih, s katerimi imajo še danes velike probleme. / tudi, ker za m,noge sploh ne vedo kdo so in od kod so. vsekakor pri njih to že dolgo ni več tabu tema« (G.)

Iz odgovora voditelja **Igorja E. Berganta**:

»Glede vašega mnjenja o nekakšnih tabu temah: za obe navedeni to preprosto ne drži. O Venezueli poročamo redno in dokaj obširno, nazadnje ji je bil posvečen kar znaten del nedeljskega »Zrcala tedna«, enako pa velja tudi primere, povezane z ljubljanskim županom. Žal mi je, da ste sinoči v oddaji posege v pogovor razumeli kot »ščitenje« kogar koli. Sam tega nisem videl tako. Ko gre za domnevno sporno financiranje predvolilne kampanje SDS, pa to v nobeni kolikor toliko demokratični državi ne more biti obrobna tema, sploh ne, če gre za velike

zneske ter še zlasti ne, če gre za sum (ne)posrednega vplivanja vlade neke druge države na predvolilno tekmo, ne glede za katere stranke in države gre.

Ker Nemčijo dobro poznate: pokojnega legendarnega kanclerja Kohla je naposled spodnesla afera nezakonitega financiranja stranke oziroma suma (ter dejstvo, da ni želel javnosti in preiskovalnim organom predložiti imen »donatorjem«). To so resne stvari, ki smo jih v obrambo temeljev demokracije preprosto dolžni odpreti in jih kar najbolje pojasniti. Upam, da se bo to zgodilo v vseh primerih sumov nezakonitega financiranja strank.

Ko pa gre za sovražni govor: mislim, da bi nosilci političnih funkcij in kandidati morali javno komunicirati strpno in odgovorno. Tudi če bi bili sami žrtve sovražnega govorjenja, na to ne bi smeli odgovarjati s sovražnim govorom. Tudi glede tega verjetno spremljate razmere v Nemčiji. In za konec: tudi sam menim, da je primarni format javnih RTV ustanov v pogovorih s politiki intervju 1-1. Je pa to nemogoče primerjati z razmerjem 2-19. Slednje, tudi brez oglasov, je avtocesta do nezadovoljstva vseh: udeležencev, novinarjev in – seveda – gledalcev. Žal je to cesto pri nas trasiral zakonodajalec.«

Koliko strank gre na volitve?

Gledalec **M. S.** je protestiral nad poročanjem o vloženi kandidaturi v Prvem dnevniku 4. maja.

»V infografiki so bile v prvi skupini navedene in prikazane parlamentarne stranke, v drugi skupini stranke, ki so že bile v parlamentu oziroma, so že kandidirale (ali nekaj takega, očitno gre bolj za privilegirane stranke), v tretji pa "nove" stranke, katere so tudi vložile kandidaturo za volitve v DZ. Med njimi ni bila navedena stranka Socialistična partija Slovenije, za katero je sicer, iz poročila DVK evidentno, da je do vključno dne 3.5.2018 pri DVK vložila kandidaturo in je bila ta tudi sprejeta. Gre torej za očitno šikaniranje te stranke s strani informativnega programa TV Slovenija.«

Odgovorna urednica Informativnega programa na TV Slovenija **Manica J. Ambrožič**:

»V Prvem dnevniku smo našli le stranke, ki imajo vložene kandidature v vseh osmih volilnih enotah.«

Varuhinja je ob tem pritožnika seznanila s Pravili za razpolago programskega časa na Radioteleviziji Slovenija v času volilne kampanje med 7. majem in 2. junijem. Pritožnik s pojasnilom ni bil zadovoljen.

»Nobenega razloga ni, da bi se katerokoli stranko, ki je vložila kandidaturo, ločevalo ali jo kako drugače ignoriralo, kot se je to zgodilo v predmetnem primeru.

Navedba ga. Janežič Ambrožič tako ne vzdrži tehtne presoje v smislu opravičljivega razloga, da niso bile navedene stranke, katere svojih kandidatov ne bodo imele v vseh volilnih enotah. Vseh 25 strank bo kandidiralo na volitvah v Državni zbor in so po svoji predvolilni vlogi in pomenu enake in bi torej morale biti tudi enakopravno obravnavane. To nadalje pomeni, da ni bilo nobenega utemeljenega razloga, da se teh strank v predmetni objavi ne omeni v enakem obsegu kot ostale stranke.«

Dodatno pojasnilo odgovorne urednice:

»Prvi dnevnik je krajša informativna oddaja, kot je osrednji Dnevnik ob 19h. Ob odločitvi, da bomo v osrednjem Dnevniku ob 19h poročali o vseh strankah, ki so vložile liste, smo v Prvem dnevniku z grafičnim prikazom želeli našim gledalcem zagotoviti prvo, manj obširno informacijo. V grafičnem prikazu je bilo jasno pojasnjeno, da je bilo vloženih 25 list in da je 22 strank takih, ki so liste vložile v vseh volilnih enotah. To je jasno povedala tudi naša novinarka, ki je predstavljala podatke.«

Mnenje **varuhinje**:

»Menim, da je odgovorna urednica ustrezno pojasnila odločitev o objavi. **Dodajam načelno pojasnilo, da celovitosti poročanja o neki tematiki ni mogoče enačiti s podajanjem vseh dostopnih informacij o neki tematiki.** Odbiranje, selekcija, povzemanje in poenostavljanje so glavna orodja novinarja v podajanju informativnih vsebin, ki velja za vse medije, saj prostor za podajanje novic ni neskončen. Novinarsko poročilo z nekega dogodka je vedno obdelan prikaz dejstev s tega dogodka; dobesednemu ali neokrnjenemu podajanju informacij so namenjeni drugi formalni formati, na primer magnetogram ali stenogram ali – v konkretnem primeru – objava Državne volilne komisije. Pri novinarskem poročanju je v skladu z novinarsko etiko prav tako bistveno, da naslovnik ni zaveden in da razume, da je seznanjen le z delno informacijo. V konkretnem primeru je novinarka vsebino podala v skladu s tem načelom.«

Pritožnik z odgovorom ni bil zadovoljen.

Politični komentar v predvolilnem obdobju

Varuhinja je prejela dva odziva glede kolumne (političnega komentarja) sodelavca RTV Slovenija Igorja Vidmarja v oddaji Studio City 14. maja. Kolumna je bila kasneje objavljena tudi na portalu MMC. Novinar tednika Reporter je varuhinjo vprašal, kako bo ukrepala in ali se strinja, da je šlo za politično propagando, ki je v programih RTV Slovenija prepovedana.

» Vidmar izvaja klasično politično propagando, ki je najbolj razvidna iz dela, ko pravi: ...če le hočemo pogledati izza varljivih obrazov in kameleonskih osebnosti na malih zaslonih. Vodja desne opozicije (Janez Janša, SDS, op. p.) je tako spet menjal dlako, kot pred 14 leti«. V zadnjem delu pa avtor izpostavlja besede Erjavca, predsednika stranke Desus, da so edini pravi polnokrvni politiki on, Pahor in Janša. Vidmar ugotovi: »No, glede na vladne dosežke te trojice, gre kvečjemu za namig, koga naj ne volimo- vsaj če hočemo drugačno Slovenijo.«

Varuhinja se ni strinjala, da je komentiranje mogoče enačiti s propagando. Zapisala je mnenje, da v predvolilnem obdobju v programih RTV Slovenija ni primerno objavljati komentarjev z izrekom osebnega mnenja o konkretnih strankah, izražanjem strankarskih preferenc ali podajanjem mnenj o konkretnih strankarskih preferencah volivcev.

Odgovorna urednica Informativnega programa **Manica J. Ambrožič** pa je napovedala notranjo uredniško razpravo in prevetritev dogovorov glede komentarjev med predvolilno kampanjo. Kolumna je bila umaknjena v avtorjev arhiv na spletni strani rtvslo.si.

Varuhinjin in uredničin odgovor v celoti objavljamo kot **PRILOGO1 na str.58.**

Gledalec J. J. je v zvezi z objavo kolumne opozoril na spoštovanje pravnega reda, ki ne dopušča medijskega nagovarjanja volivcev za izključevanje določenih ljudi oziroma strank.

»Ocenjujem, da je to protiustavno (enakopravnost pred javnim obravnavanjem (čl 14)), proti zakonskim določilom RTV, ki določajo, da morajo biti vsi državljani enakopravno obravnavani in tudi glede na pravila volilne kampanje.«

Varuhinja:

»Ne bi se mogla strinjati, če bi sleherno programsko nedoslednost enačili z neustavnostjo ali protizakonitostjo. Menim, da bi bilo to pretirano.

Dodajam še, da se je odgovorna urednica na mnenje, ki sem ji ga posredovala odzvala najhitreje, kar je mogoče, in da je tudi ustrezno ukrepala.«

Pritožnikov odgovor na odgovor:

»Vesel sem, da se tako zadeve kritično pretresajo in presodijo, da bi lahko preprečevali neenakost. V primeru, da pa gre za to, pa seveda prihaja do problemov, ki zadevajo zakonito pa tudi ustavno neenakost.

Šele razprave in potem v skrajnih primerih tudi ustavne in zakonske presoje lahko probleme odpravljajo in ljudem zagotavljajo, da živimo v pravni državi. Zdi se mi, da so sploh same zasnove oddaj lahko v tem smislu problematične in glede oddaje Studio City – ki jo včasih tudi pogledam – sem sam ali tudi nekateri, s katerimi sem se o tem pogovarjal delili to moje mnenje. Seveda je na mestu kritičnost, a merila kritičnosti naj bi veljala za vse.«

Številke o migracijah: kaj je res in kaj ne?

Gledalca sta se pritožila nad prispevkom o protimigrantski retoriki v predvolilni kampanji, objavljenem v Dnevniku 23. maja. V prispevku je novinarka s številkami odgovorila na nekaj števil, izrečenih v kampanji, in sicer o stroških za migranta in o vplivu migracij na kriminaliteto. Pritožnika sta zapisala, da je novinarka manipulirala s podatki.

»Naj navedem (številke sem malo zaokrožila, kar pa ne vpliva na verodostojnost mojih izračunov):
- kazniva dejanja: vzela sem 700 migrantov, ki so naredili 3 kazniva dejanja, kar je 1 kaznivo dejanje /235 oseb Slovenija ima cc 2.100.000, ki so naredili 1.500 kaznivih dejanj, kar je 1 kaznivo dejanje/1.400 oseb

Gospa novinarka bi v svojem stilu na primer podala zaključke, kako malo osebnih avtov imamo Slovenci, samo 1.1 milijon, ZDA pa 240 milijonov vozil (prebivalcev 325 milj.) !!!!

- pri mesečnih stroških za migranta je navedla znesek na osebo za namestitev, hrano, žepnino, komunalno, itd..... Sprašujem se, kaj zdravniška oskrba nič ne stane, pa vzdrževanje stavb, najemnine za stanovanje, prevozi, prevajalci, policijski nadzor, tečaji, šolanje, itd....«(R. F.)

»Novinarka je zanikala in relativizirala, pristransko navajala, potvarjala dejstva, ki jih je ugotovilo Računsko sodišče Republike Slovenije, češ da obravnava posameznega prosilca za mednarodno zaščito ne stane 1.963,- eurov ampak mnogo manj. Po njenih navedbah naj bi to bilo mesečnih stroškov samo 572 eurov, cit.novinarko - "*politično zavajanje ... vse drugo je da so standardni strošek ...*" (gl. dnevnik: od 8.minute, 16.sekunde do 8.minute, 28.sekunde). (...) Na Računskem sodišču Republike Slovenije so zračunali, da povprečni mesečni stroški v zvezi z obravnavo

posameznega prosilca za mednarodno zaščito znašajo vsaj 1.963 eurov. Vir: Revizijsko poročilo - Učinkovitost in uspešnost ukrepov za integracijo humanitarnih migrantov; Številka: 320-8//2015/32, Ljubljana, 2. decembra 2016, 40.stran, 2. vrstica.« (F. R.)

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija **Manica J. Ambrožič** je posredovala pojasnilo avtorice prispevka **Eugenije Carl**:

»Ostro zavračam vsakršne obtožbe o neprofesionalnem poročanju, manipulaciji s podatki ali navijaškem poročanju. Vsi podatki, ki sem jih uporabila v prispevku so uradni podatki pristojnih institucij- Ministrstva za notranje zadeve in Generalne policijske uprave in izpodbijajo navedbe nekaterih političnih strank, da prebežniki ogrožajo varnost Slovenije, so nasilni, kradejo, ropajo in posiljujejo slovenske žene in dekleta, saj je uradno-statistično dokazano, da temu ni tako. V lanskem letu so državljani držav iz katerih prihajajo prebežniki storili tri blažja kazniva dejanja, letos v prvih petih mesecih pa štiri dejanja z lahкими telesnimi poškodbami. Pri tem pa sploh ni nujno, da so storilci iz teh držav tudi v resnici prebežniki (begunci, migranti), saj Generalna policijska uprava kaznivih dejanj ne vodi po tem, ali so storilci ilegalni prebežniki ali ne, pač pa zgolj po državljanstvu.

Glede mesečnih stroškov za begunca/migranta: tudi tu so podatki, ki sem jih uporabila v prispevku uradni. Po podatkih Urada RS za oskrbo in integracijo migrantov stane oskrbni dan za enega migranta 18,49 evra, mesečno 572,99 evrov. Vse drugo je strošek delovanja azilnega sistema, ki je temeljni standard vsake razvite države, preračunan na osebo. To pomeni, da bi ta strošek obstajal tudi če v Slovenijo ne bi prišel niti en prebežnik. Samo variabilni, manjši del stroškov, je odvisen od števila migrantov, ki pri nas zaprosijo za mednarodno zaščito. Teh je bilo na dan 15. 5. 2018 293. Standarde na področju sprejema prosilcev za mednarodno zaščito določa Direktiva 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta Evrope z dne, 26. junija 2013, ki jo kot del skupne evropske zakonodaje s področja mednarodne zaščite Republika Slovenija mora upoštevati in je v nacionalno zakonodajo prenešana z Zakonom o mednarodni zaščiti.«

Pritožnika je zanimalo mnenje **varuhinje**. Odgovor:

»Obžalujem, ker so politiki v volilni kampanji vprašanje migracij velikokrat poenostavljali in ker se je namesto debate o obči človeški stiski in evropskih človekoljubnih vrednotah ter naši prihodnosti večkrat odvijala bitka številki ali bitka za interpretacijo teh številki.

Menim, da je javni medij kompleksno tematiko, ki v najširši javnosti poraja različna čustva in odzive, dolžan obravnavati celovito, večplastno in z različnih vidikov, tudi v nizu oddaj, če je to potrebno, in se čim bolj izogibati parcialnim in ad hoc statističnim prikazom, četudi se sklicujejo na najbolj relevantne vire – kar sta denimo v primeru izračuna stroškov za migrante - tako Računsko sodišče (s poročilom s konca leta 2016) kot pristojni vladi urad (s svežimi podatki).

Načelno zapisujem še mnenje, da je pri podajanju statističnih podatkov treba slediti zlatim pravilom evropskega žurnalizma, da številke same redko kaj povedo in da jih je vselej potrebno postaviti v kontekst. Novinarji morajo biti pri navajanju številki in metodologije skrajno natančni, saj je primerjati mogoče le primerljivo s primerljivim. Ob tem se z navajanjem številki ne sme ustvarjati varljivega vtisa o velikih spremembah na določenih področjih, prav tako bi bilo narobe, če bi z izbranimi številkami – četudi so povsem točne - želeli zgolj podkrepiti vsebino sporočila. Seveda pa so obenem prav številke tudi izjemno pomembno novinarsko gradivo in pripomoček za predstavitev trendov, zasukov ali anomalij. Prav zato v svetovnih medijih, tudi na javnih

radiotelevizijah, vedno večjo veljavo pridobiva tako imenovano podatkovno novinarstvo. Tudi na RTV Slovenija deluje preiskovalno-podatkovna skupina, in sicer EsktraVisor, ki je v programih TV Slovenija med drugim razkril nepravilnosti v porabi javnega denarja v bolnišnicah in ozadje bančne luknje.«

Razjasnjevanje dejstev v predvolilnem pogovoru

Varuhinja je prejela pismo bivšega predsednika države **Milana Kučana**, ki je protestiral proti načinu vodenja predvolilnega pogovora s predsednikom Liste novinarja Bojana Požarja, na TV SLO1 17. maja.

»Kandidatu je bilo namreč omogočeno, da me je obtožil ugrabitve države. Njegov dokaz je smešen: »Saj vemo.« Res tehten argument. Požarjevi trači seveda niso problem. Problem je pristajanje nanje s strani voditeljice, ki se izogne razjasnjevanju dejstev. Očitno ste neko izmišljotino zamenjali za dejstvo, sicer bi sogovornika zagotovo povprašali po dokazih, o čem in kdaj sem odločal.

Ta zgodba o meni res ni nova. Lahko bi bila torej že razjasnjena. Nudenje priložnosti tudi novim političnim obrazom, da mimo vseh dejstev uspešno ponavljajo laži na nacionalni televiziji, pa TVS spreminja v propagandni servis politikantov in njihove namišljene realnosti, namesto da bi razjasnjevala dejstva in postala servis državljanov.«

Iz odgovora voditeljice **Rosvite Pesek**:

»(...) Požar ni prvi, ki je govoril o globoki državi, ugrabljeni državi, o ljudeh iz ozadja, ki mimo oblastnih struktur menda krojijo našo usodo. Ob podvprašanju kdo so ti ljudje, sem sicer pričakovala, da bo rekel kaj o bančnem lobiju, pa je namesto tega navedel vas. Ne morete trditi, da nisem odreagirala – opomnila sem ga, da ste Vi bili del FORMALNE OBLASTI, DEL POLITIČNE ELITE. Potem ko se je gost pomaknil k tistim, ki so zdaj v ozadju zakonov, recimo onega o drugem tiru, pa nisem videla več nobenega smisla, da ga sprašujem, če misli, da ste vi v ozadju zakona o drugem tiru in če ima kakšen argument za to. Tudi ne bi bilo pošteno in mislim, da bi mi šefi šteli za pomanjkljivost, če bi se v dobrih 9 minutah odmerjenem času za vsakega predsednika stranke, Požar in jaz, vrtela okoli Milana Kučana in njegovega vpliva na današnje stanje stvari v Sloveniji. Kot rečeno, mislim, da sem se odzvala, spomnila na to, da ste bili na vrhu naše politične piramide, dlje in globlje pa nisem vrtala.«

Iz odgovora na odgovor:

»Pustim ob strani vprašanje, kako se lahko ubranim pred tovrstnim obtožbam, ki ste jih brez podvprašanj dopustili Bojanu Požarju. Gre za bistveno več. Gre za vprašanje odpiranja vrat politični manipulaciji in lažem.

Vem za pripadnike ene stranke in njene medije, ki vsiljujejo ta stereotip o meni. Pri njih je stereotip že samoumeven in ne šteje. Novo dimenzijo pa dobi, ko ta stereotip postane sprejemljivo dejstvo na nacionalni TV. Skupaj z »novim« obrazom v politiki ste pristali na stereotip, ki pa je lažen in škodljiv, ker odvrača razkrivanje pravih ozadij govorjenja o globoki državi. Zato vztrajam pri svojem stališču glede načina vodenja odmevnega predvolilnega pogovora.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Strinjam se s pojasnilom gospe Pesek, da devetminutni format predvolilnih pogovorov s prvaki strank oz. nosilci list ni primeren za temeljito razčiščevanje o izrečenih trditvah. Zagotovo je težava, ker se tovrstni pogovori že zaradi narave stvari – nagovarjanja volilnega telesa in nabiranja volilnih točk – lahko zlorabijo za izrekanje pavšalnih, slabo utemeljenih in poenostavljenih trditev, v skladu z drznejšo predvolilno retoriko. Žal se v tovrstnih programih ni mogoče zanesti, da bodo govorci sledili odgovornosti, ki jo nosi javno izrečena beseda.

Zato menim, da je v takšnih oddajah tem večja odgovornost voditelja, ki mora pogovor usmerjati tako, da se omejuje na predvideno oz. dogovorjeno vsebino (v konkretnem primeru volilni program), da zaščiti digniteto oseb, ki so imenovane, a jih ni v studiu, da bi to lahko storile same, da vztraja pri visoki kulturi dialoga, da zavrne obtožbe na račun tretjega ali se od njih distancira, predvsem pa poskusi – kljub časovnim omejitvam – razjasniti izrečene kontroverzne, obtožujoče, nejasne ali manipulativne trditve.

Zaradi skopo odmerjenega časa in konteksta (volitve) gre v predstavitvenih oddajah po Odmevih za eno najzahtevnejših oblik pogovora, zato lahko takšne oddaje vodijo le najbolj izkušeni voditelji, kamor na nacionalni televiziji brez slehernega dvoma sodi tudi gospa Pesek, ki je ob tem tudi velika poznavalka (zgodovine) slovenskega političnega sistema. Zato tembolj obžalujem, ker v konkretni oddaji ni več videla nobenega smisla, kot je zapisala, da bi od govorca terjala dodaten argument za izrečeno trditev.

Dodajam mnenje, da vloga javne radiotelevizije zagotovo ni le tehnično slediti črki zakona in pravil, ki ji nalaga, da v volilnem obdobju del programskega prostora nameni tudi številčnim listam in kandidatom ter njihovim predstavitvam, ampak predvsem priprava takšnega programa, s katerim državljanom omogoča in pomaga odgovorno odločati o skupnih oz. javnih zadevah.«

Soočenja: kanal za širjenje (ne)strpnosti?

Predstavnika **Društva Delavska svetovalnica in Delovne skupine za azil** sta odgovorne na RTV Slovenija in varuhinjo pozvala k ukrepanju, »da se prepreči (nadaljnje) širjenje nestrpnosti preko kanalov obveščanja RTV SLO«. Zatrnila sta, da se je RTV neustrezno odzvala na informacijo o izgonu tujcev 16. maja (»Novico je objavil le MMC RTV istega dne ob 21.45, v kateri je bolj kot ne preslikal novico STA.«)

Pritožnika sta izpostavila še predvolilno TV-soočenje 17. maja, v katerem je kandidat SDS govoril o "ilegalnih migracijah" ter "radikalni islamizaciji«, na kar je voditeljica odgovorila z vprašanjem "od kod boste vzeli denar za krepitev te iste varnostne politike«. S takšnim vodenjem oddaje in z »nekritičnim vabljenjem predstavnikov politične stranke« naj bi RTV Slovenija »aktivno pomagala pri širjenju nestrpnosti in sovražnega govora«

Odziv **varuhinje** na obe zatrjevanji:

»Poročanje o izgonu tujih državljanov, 16. maja

Menim, da je vaša pritožba neutemeljena, saj so o dogodku poročali vsi osrednji mediji RTV Slovenija. Prvi program Radia Slovenija je 16. maja o dogodku poročal v večernih in nočnih poročilih, 17. maja pa v širšem prispevku v Radijskem dnevniku. Televizija Slovenija je 17. maja poročilo objavila v osrednjem Dnevniku. Na novičarskem portalu www.rtvlo.si sta bili dve objavi, povzeti po agencijski novici. V vseh omenjenih poročilih sta večkrat povzeta ali citirana (tudi z AV izjavama) oba pritožnika.

Menim, da mediji RTV Slovenija migrantski tematiki posvečajo veliko pozornost, z vseh vidikov – od pravnega in človekoljubnega do varnostnega in mednarodnega. Izbor novic ter razmerje

vsebin, uvrščenih v informativne oddaje, pa sta odvisna od dnevnega dogajanja in vsakokratne avtonomne uredniške presoje.

Obravnava tematike v predvolilnem TV-soočenju, 17. maja

Menim, da sta oba očitka – glede studijske zasedbe in glede poteka razprave – neupravičena.

Ko gre za sodelujoče v predvolilnem soočenju je pomembno poudariti, da je v obdobju, za katerega veljajo Pravila za razpolago programskega časa v veliki meri suspendirana uredniška avtonomija, saj zakon RTV nalaga, da sodelujočim strankam in listam zagotovi enako obravnavo ter enak čas za predstavitev mnenj in programov. Uredništva RTV Slovenija torej ne vplivajo na to, kdo bo v soočenjih zastopal posamezno stranko/listo. Tako, kakor je stranka SDS za sodelovanje v drugem delu TV-oddaje določila gospoda Grimsa, je denimo stranka Levica za sodelovanje v prvem delu TV-oddaje določila gospoda Lukića. Uredništvo je obe odločitvi sprejelo.

Glede očitka, da naj bi voditeljica s podvprašanji »legitimirala« stališče predstavnika ene od strank, menim, da je iztrgan iz širšega konteksta oddaje. Voditeljica je sodelujočim v debati zastavila vprašanje o sistemu bančne enotnosti v Evropski uniji oz. finančni suverenosti članic, pri čemer je prvi vprašani – kandidat SDS – odvrnil, da to ni pravo vprašanje evropske prihodnosti, in da je pravo vprašanje varnostna politika. Voditeljičino vprašanje »kako bi financirali to varnostno politiko«, je bilo torej zastavljeno v kontekstu dejstva, da je kandidat Branko Grims preslišal njeno predhodno vprašanje o bančni uniji in preusmeril odgovor na temo migrantov, odgovora na vprašanje, kako bi njegova stranka reševala probleme, ki nastajajo v območju evra, pa ni podal. Ker je nato kršil pravila kulturnega dialoga in kljub večkratnim pozivom, naj sklene in prepusti strogo odmerjeni programski čas še drugim kandidatom, ni želel končati, mu je bila voditeljica prisiljena odvzeti besedo.

Menim, da je tudi glede poteka oddaje **nujno ponoviti, da je šlo za predvolilno predstavitev mnenj posameznih kandidatov in soočenje med njimi. Vloga voditelja v predvolilnem soočenju je, da usmerja pogovor ob uredniško vnaprej izbranih temah, da drugim sodelujočim ali izzvanim kandidatom omogoči repliko, odziv ali demanti ter da od kandidatov, ko napovedujejo uvedbo različnih ukrepov, zahteva, da volivcem razložijo, kako bi jih uresničili. Vse to je voditeljica tudi storila.** S tezami, ki ste jih v pozivu izpostavili kot sporne, so v oddaji izrecno polemizirali kandidati SMC Miro Cerar, DeSUS Karl Erjavec in Levica Matej T. Vatovec.

Glede sovražnega govora, neprimerne, diskriminatorne in nekulturne dialoga ne more biti nobenega dvoma, da v studiih javne televizije in javnega radia zanj ni prostora. Menim, da je voditeljica obravnavanega soočenja večkrat dokazala, da v oddajah, ki jih vodi, tega ne dovoli. Res pa je, da so za strpen in spoštljiv javni diskurz, z upoštevanjem demokratičnih vrednot, enako odgovorni vsi sodelujoči v predvolilnih soočenjih, in da voditelj in uredništvo ne moreta nositi celotnega bremena te odgovornosti.«

Ponovljen referendum: kaj pa kvorum?

Gledalka **I. R.** je na TV SLO3 spremljala pogovore z organizatorji referendumske kampanje pred ponovljenim odločanjem o zakonu o drugem tiru. Opazila je, da je v oddaji 7. maja predstavnik Društva za usposabljanje državljanov Sloga, ki je nasprotovalo uveljavitvi zakona o II. tiru, narobe razložil referendumskim kvorum.

»Gre za specifičen primer - nehotenega ali nepoznavalskega? - zavajanja volivk in volivcev, ki so bili pri soočenju 07. maja 2018 morebiti zavedeni z napotilom enega od udeležencev soočenja

(Golob), češ, da naj gredo na referendum in obkrožijo 'PROTI' ali pa naj ostanejo doma (Pirkovič ga je vprašal dvakrat in Golob je dvakrat enako odgovoril). **Skoraj prepričana sem, da je šlo pri Golobu za nepoznavanje ali celo za nerazumevanje popolnoma spremenjenih referendumskih pravnih pravil**, ki pa niso objavljena tam, kjer bi morala napisana - poleg v ustavi, kar so, in v zakonu, kar tudi so, ne pa tudi na spletni strani Državne volilne komisije, kjer imajo objavljeno Ustavo RS še iz leta 2006 in ne iz 2013, ko so bile sprejete radikalne spremembe in dopolnitve na področju zakonodajnega referenduma kot najvišje oblike neposredne demokracije -, **TO JE NA GLASOVNICI!**«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Strinjam se, da gre za netočno razlago t.i. referendumskega kvoruma, uvedenega z ustavno spremembo leta 2013. O tej spremembi je RTV Slovenija izčrpno poročala, menim tudi, da RTV Slovenija tudi ob vsakokratnem razpisu in izvedbi referenduma korektno opravlja vlogo razlagalca in pojasnjevalca referendumskih pravil, vključno s kvorumom oz. vplivom udeležbe na ugotavljanje referendumskega izida. Ne glede na to najbrž drži, da velik del volivcev ni dobro informiran o svojih pravicah.

Na podlagi vašega sporočila lahko pristojnim urednikom radijskih, televizijskih in spletnih vsebin v programih RTV Slovenija predlagam, da ob naslednjem referendumu tej tematiki – torej državljski obveščeni o predpisih, ki vplivajo na državljansko delovanje – spet namenijo več programskega časa.«

Iz odgovora na odgovor:

»Da bi vaša soočenja pridobila na kvaliteti, bi morala ob soočenjih sedanjih in bodočih politikov in političark povabiti h 'komisijski mizi' strokovnjake-**pravnike-specialiste**, ki bi takšne lapsuse sproti popravljali ali pa pravilnost izraženega potrjevali. To imajo odlično izvedeno pri Slovenija ima talent z žirantko komisijo, in - verjemite ali ne - politiki in političarke bi v podobno zrežiranih soočenjih MORALI POKAZATI SVOJ TALENT ZA POLITIKO in bi posledično mnogo manj politizirali, pravzaprav nakladali... (Pri Slovenija ima talent poslušalci in poslušalke zelo hitro ugotovijo, kdo ima posluš, ...)«

Spet gneča na referendumskem soočenju

Več odzivov je varuhinja prejela glede oddaje Referendum, objavljene 10. maja na TV SLO1.

»Ni prav, da so takšna soočenja, iz katerih nič ne zveš, ko toliko ljudi govori o stvareh, o katerih nič ne vedo. Sam je upokojenec, prej pa je sodeloval v nekaterih infrastrukturnih projektih, zato ve, kako je s tem drugim tirom; spomni se, ko je ZDF pred leti pripravila oddajo o nekem infrastrukturnem zakonu, ki je trajal od 20h od 2h zjutraj, dokler se niso vse dileme razčistile. Na TV Slo pa se samo hiti. In toliko ljudi v studiu!« (S. K. po telefonu)

»Ali je za izrazito navijaško vodenju soočenja s strani vaše voditeljice kriva ona ali pa koncept, ki ga je izpolnjevala, zame kot gledalca niti ni pomembno. Očitno je bilo, da so imeli zagovorniki ZAKONA veliko več možnosti za govorjenje, saj so bili skoraj na vsako izvajanje nasprotnikov ZAKONA vsi zagovorniki, ki so bili za pultom, pozvani za odgovor. Voditeljica ni opozarjala predstavnikov podpornikov ZAKONA, kadar so le-ti očitali predstavnikov proti ZAKONU da so proti

drugemu tiru, saj ni bil nihče proti drugemu tiru, prav tako ni opozorila gospe Bratovšek, ko je namesto o ZAKONU o drugem tiru govorila svoje predvolilne floskule o stanovanjih za mlade,.... » (Š. L. v vednost)

Pojasnilo je pripravila odgovorna urednica **Manica J. Ambrožič**:

»Soočenje smo pripravili v skladu s pravili in zakonodajo, ki nas obvezujejo. Zaradi velikega števila uradno prijavljenih organizatorjev referendumске kampanje (26) smo jih, da bi bila oddaja bolj pregledna, razdelili v dve skupini, zagovornike in nasprotnike zakona. Vsakega od obeh taborov smo potem razdelili na tri dele. Ker je bistvo referendumа izrekanje za ali proti zakonu, je bistvo referendumskega soočenja soočenje mnenj za ali proti zakonu, zato smo tudi smo merili skupni čas zagovornikov in skupni čas nasprotnikov zakona. Ker je bilo nasprotnikov zakona več, so bili posamezni zagovorniki zakona res večkrat pri besedi oz. so lahko dlje govorili, toda skupni čas govornikov iz tabora za in tabora proti je bil na koncu oddaje poravnan. To pomeni, da sta obe strani v oddaji svoja stališča predstavljali enako količino časa. Voditeljica je poskrbela, da je vsak posameznik v skupini imel možnost predstavitve stališča in imel tudi možnost ugovora.

Intervenirala je le, ko je šlo za neposredne obtožbe ljudi, ki niso imeli možnosti odgovora. Očitke o navijaškem vodenju zato zavračamo.

Podoben koncept priprave oddaje smo imeli že pred lanskim referendumom, pa tudi pred referendumom o družinskem zakoniku.«

Referendumsko VS predvolilno soočenje

Gledalec **F. R.** je primerjal referendumsko in prvo predvolilno soočenje.

»Pohvalil bi rad vodenje oddaje, ge. Vide Petrovčič, v oddaji Referendum, kjer je bilo veliko številno razpravljavcev, kjer so bila navskrižna soočenja mnenj za razliko vodenja oddaje kjer je bilo srečanje (brez soočenja), ko so bili v studiu politiki glede priprav na državnozbornske volitve.«

Odgovorna urednica **Manica J. Ambrožič**:

»Mogoče je pomembno ob tem omeniti, da je pri referendumskih soočenjih koncept jasn – eni so za in drugi sogovorniki proti. Pri prvem velikem televizijskem soočenju pa je pomembno, da imajo predsedniki strank možnost predstaviti svoja mnenja o veliko temah in ta mnenja so kompleksna in raznolika. Naše prvo soočenje je bilo ob začetku kampanje, ko so se teme, ki so nato zaznamovale kampanjo šele nakazovale.

Gospa Pesek in gospod Ladika sta imela v teh okoliščinah izjemno težko nalogo, ki sta jo zelo dobro in odgovorno izpeljala.«

Varuhinja je o predreferendumskih programskih vsebinah napisala mnenje po prvem referendumu o drugem tiru (poročilo september 2017, str. 9), ki se je kot relevantno pokazalo tudi po ponovljenem referendumskem odločanju:

Referendum, mnenje varuhinje: Odzivi kažejo, da številni gledalci niso vedeli in razumeli, zakaj je v studiu TV Slovenija toliko sodelujočih v referendumski razpravi ter kakšnim zakonskim določbam in poklicnim pravilom je zavezana RTV Slovenija v referendumski in volilni kampanji. Pričakovanje, da javnost o tem dovolj ve (iz dosedanje prakse), se je izkazalo za neutemeljeno. Čeprav voditelji soočenj (tudi v radijskih oddajah) uvodoma na kratko povedo, kdo je bil povabljen in zakaj, bi bilo v prihodnje smiselno v pojasnjevanje pravil vložiti dodaten napor ter za seznanjanje javnosti uporabiti vse RTV-kanale. Menim tudi, da bi bilo **smiselno na strokovni ravni utemeljiti, zakaj**

takšno sledenje zakonskim določilom v referendumski kampanji lahko v praksi privede do absurda, ko javni medijski servis ne more zadovoljiti javnega interesa in vsebin podajati tako, kot predvidevajo programski standardi RTV Slovenija, in sicer, da občinstvu pomaga odgovorno sodelovati v državljskem življenju, odločati o skupnih zadevah in se zavedati pomena in posledic svoje odločitve. Menim, da bi bilo na podlagi strokovne utemeljitve smiselno predlagati ustrezno spremembo zakonskih določil oz. njihove razlage.

Napadalen gost, kaj pa voditeljica?

Več odzivov je bilo na poreferendumske Odmeve 13. maja, v katerih sta izide komentirala pobudnik referenduma Vili Kovačič in zagovornik zakona, premier v odhodu Miro Cerar.

»Voditeljica oddaje Odmevi na zmerjanje Vilija Kovačiča predsednika vlade dr. Mira Cerarja z neustreznimi izrazi (politikant itd) ni ustrezno reagirala. Po mojem mnenju bi morala voditeljica tak način govorjenja prekiniti in se od njega distancirati. Sploh se nekateri voditelji Odmevov (razen Igorja E. Berganta) obnašajo kot veliki inkvizitorji in edini pravičniki. Želim si več in bolj kulturnega dialoga.« (P. K.)

Pojasnilo odgovorne urednice Informativnega programa **Manice J. Ambrožič:**

"G. Vili Kovačič je pobudnik referenduma in ustavne presoje, zato je bil kot gost Odmevov nepogrešljiv skupaj z dr. Mirom Cerarjem, predsednikom SMC-ja kot predstavnikom predlagateljev in zagovornikov zakona. Pogovor je bil zaradi specifik govorjenja gospoda Kovačiča in verbalnih napadov na sogovornika voditeljsko izjemno zahteven: voditeljica je gospoda Kovačiča kar nekajkrat poskušala ustaviti in usmeriti, opozorila ga je tudi z besedami: "Prosim, brez žalitev!" Tudi mi bi si v vseh naših oddajah želeli le kultivirane pogovore in sogovornike, v sinočnji oddaji v živo pa je razprava ves čas drsela v zelo agresivne tone in usmerjanje takšne razprave, ki je bila tudi zelo nepredvidljiva, je izjemno zahtevno. Ob tem naj dodam, da smo Odmeve in tudi zahtevnost in specifiko sinočnjega pogovora v Informativnem programu TVS analizirali. Gledalki/gledalcu se zahvaljujem za mnenje, še posebej pa za njen/njegov poziv h krepitvi kulturnega dialoga."

Pritožnik se je zahvalil za »hiter, prijazen in korekten odgovor«.

»V glavnem se strinjava, da je potreben predvsem kulturni dialog in spoštovanje do drugega. Vem, da je vodenje takšnih oddaj težavno, toda tudi predvsem odgovorno.«

Gledalka **R. F.** pa je glede iste oddaje menila, da je bil v neenakopravnem položaju pobudnik referenduma.

»Voditeljica je večkrat prekinjala Kovačiča, Cerarja pa ne. Kovačič je večkrat ponižujoče moral (bil prisiljen) dvigovati 2 prsta, da bi prišel do besede, ker je bil v podrejenem položaju nasproti Cerarju, ki ga je voditeljica vidno upoštevala pri njegovih monologih. (...) S štoparico sem izmeril čas, ki je bil dodeljen Cerarju in Kovačiču. Cerar je govoril 5min in 40 sek, Kovačič je govoril 4 min 11 sek. Torej je bilo Cerarjevega govorjenja 57,53% ali 340 sek, Kovačičevega govorjenja pa je bilo 42,47% ali 251 sek.«

Iz odgovora odgovorne urednice **Manice J. Ambrožič:**

»Voditeljica nedeljskih Odmevov Rosvita Pesek je pobudnika referenduma Vilija Kovačiča večkrat poskušala prekiniti, saj je z medklici vseskozi prekinjal sogovornika z vladne strani. Gospod Kovačič intervencij voditeljice ni spoštoval. Še več. Kar nekaj kritik smo dobili prav zaradi tega, ker je g. Kovačič vseskozi prekinjal g. Cerarja, in to tudi s pripombami, ki so jih nekateri gledalci razumeli kot žaljive. Voditelji imajo različne sogovornike, naloga voditelja pa je, da - v želji po čim bolj tehtni razpravi - pogovor usmerja, postavlja ključna vprašanja in po potrebi tudi prekinja sogovornike, če je to potrebno. Menimo, da so bile intervencije voditeljice v nedeljo utemeljene in zelo spoštljive. V pogovorih v običajnih oddajah, ki niso predvolilne ali predreferendumske in kot take podvržene strogim pravilom, sogovornikom ne merimo časa posameznih nastopov. Cenimo pa trud, ki ga je v to vložila gledalka.«

Pritožnik je prejel urednično pojasnilo o strukturi, poteku in zahtevnosti oddaje ter mnenje **varuhinje**:

»Z uredničnim pojasnilom se strinjam, saj voditelj oddaje ne more biti zgolj podajalec besede ali nevtralen opazovalec dialoga, ampak je njegova dolžnost - poleg takšnega vodenja pogovora, da se razjasnijo polemična ali kategorična stališča - tudi opozarjanje sodelujočih na odgovornost do javnosti ter uporabno vpljudnega in spoštljivega besednjaka. In seveda skrb, da povabljeni lahko povedo svoja ključna stališča, kar je mogoče le v spoštljivem dialogu, v katerem pa so sekunde tudi manj pomembne (od vsebine).«

O simbolih, poveljnih pobojih in sočutju

Predsednik Komisije Vlade RS za reševanje vprašanj prikritih grobišč **Jože Dežman** se je odzval na oddajo O prepovedi simbolov totalitarnih režimov, ki je bila na sporedu 27. aprila na TV SLO3. V njej so sodelovali Tit Turnšek, predsednik ZZB za vrednote NOB Slovenije, dr. Janez Juhant, predsednik Združenih ob lipi sprave, zgodovinar dr. Jože Pirjevec ter publicist in nekdanji politični zapornik Andrej Aplenc. Oddajo je vodil Igor Pirkovič.

»Kako da se niste odzvali na nezaslišane izpade Tita Turnška, ki je zatrdil, da so bili poveljni umori zaščitene skupine oseb (vojni ujetniki, civilisti, zlasti pa ranjenci, bolniki in invalidi) izvedeni tako, da so bile žrtve obsojene in da so bile upravičeno umorjene. To je v nasprotju s pravnim redom Republike Slovenije. S tem je napadel temelje RS kot pravne in demokratične države, zanikajo zakonodajo RS. Posebna vladna komisija po Zakonu o popravni krivici umorjenim po vojni priznava »status žrtve poveljnega protipravnega odvzema življenja«, v kriminalistični policiji pa preiskujejo te umore kot zločin proti človeštvu. Za ureditev njihovih zamolčanih in oskrunjenih grobov pa je RS leta 2015 sprejela Zakon o prikritih grobiščih in pokopu žrtev.«

Odgovor odgovorne urednice Informativnega programa **Manice J. Ambrožič**:

»V pogovorni oddaji 27. aprila se je voditelj Igor Pirkovič na omenjeno izjavo gospoda Turnška odzval, prav tako so se nanjo odzvali ostali sodelujoči v oddaji.«

Odgovor **varuhinje**:

»Pritrjujem uredničnemu pojasnilu, da so gostje že med oddajo poskusili razčistiti tematiko poveljnih pobojev in tezo, ki jo je izrekel gospod Turnšek, čeprav to ni bila osrednja tema oddaje. Menim, da je voditelj govorcem izrazil različnih stališč in pogledov na polpreteklo zgodovino

omogočil in jih spodbujal, da nobena (kontroverzna) izjava o povojnih pobojih, izrečena v polemični razpravi ni ostala brez odgovora, pri čemer so bili sodelujoči enakovredno obravnavani. **Menim, da je bila konkretna tematika v okviru konkretne oddaje s podanim obsegom mnenj ustrezno zaokrožena.** Ne glede na to dodajam mnenje, da **bi morali biti ustvarjalci oddaj, v katerih je govora o najtežjih etičnih in moralnih dilemah slovenskega naroda še posebej pozorni na spoštovanje človeškega dostojanstva, tudi posthumno, in spoštovanje dostojanstva vseh še živečih, ki so jih dogodki polpretekle zgodovine močno osebno prizadeli. Ter na to seveda opozarjati govorce.**

Glede osrednje tematike oddaje – o prepovedi simbolov totalitarnih režimov – se je debata zožila na vprašanje prepovedi rdeče zvezde. V enem od odzivov, ki sem jih prejela, je gledalka (po telefonu) menila, da voditelj pri tem ni bil nevtralen. Tako kot v nekaj drugih primerih v preteklosti sem tudi tokrat podala mnenje, da v pogovornih oddajah novinarjem ni mogoče oporekati pravice do sodelovanja v izmenjavi mnenj in empatičnem dialogu ter vodenja pogovora v skladu z osebnim novinarskim slogom in akumuliranim znanjem. Narobe bi bilo voditeljevo nepristransko enačiti s popolno nevtralnostjo.

Eno od poklicnih načel, ki velja v programih RTV Slovenija, je uravnoteženost pogovornih oddaj. Pri tem ne govorimo o matematični uravnoteženosti, ampak pluralni zasedbi, v kateri imajo vsi govorci enako možnost predstavitve stališč. Pomembna je tudi ter žanrsko ustrezna in vsebinsko preiščena zasnova, ki ne pušča dvomov, kaj je fokus debate.

Menim, da je odgovornost uredništev, da k javni razpravi o kontroverznih temah povabijo kvalificirane in odgovorne govorce, ki lahko s strpnim podajanjem dejstev in mnenj javnosti pomagajo k razumevanju tematike, brez namena, da bi se delitve poglobljale in strasti razpihovale. Obravnava travmatičnih obdobij zgodovine slovenskega naroda terja še posebno tenkočutnost in preiščlenost v snovanju, pripravi in izpeljavi oddaj.

S tem v zvezi obžalujem, ker se je v konkretni oddaji fokus razprave (o prepovedi simbolov totalitarnih režimov) razrahljal do te mere, da so gostje podajali mnenja o različnih, tudi nepovezanih tematikah (vse do bančne luknje in mariborske škofije ter današnjega statusa postkomunističnih elit, in kdo to sploh je) ter da so se mnenja o demokraciji, vrednotah, spravi in družbenih delitvah v današnji Sloveniji in Evropi mešala s citati in podatki iz slovenske in svetovne zgodovine, pri čemer so zgodovinska dejstva prosto (re)interpretirali vsi govorci, ne glede na strokovno (zgodovinsko) podkovanost.

Programi javne radiotelevizije morajo v skladu s programskimi standardi spodbujati poznavanje in spoštovanje nacionalne zgodovine. Menim, da to dolžnost opravljajo v oddajah, ki po formatu zagotavljajo poglobljen, strokoven in strpen dialog. Medtem ko oddaje, ki so zasnovane polemično (pro et contra) in v katerih se (predvidljivo) podajajo mnenja kot sta »narod je razdeljen« ali »sprava ni mogoča«, ne prispevajo k iskanju soglasja o temeljnih vprašanjih slovenske družbe, kar je prav tako eno od poslanstev javne RTV, zapisano v programskih standardih.«

Pritožnik se je za pojasnilo zahvalil in dodal:

»Upam, da bodo tisti, ki pripravljajo oddaje na te teme, upoštevali vaše priporočilo, da je potrebno pri vodenju teh oddaj poznati vsaj minimalne meje okvirov tranzicijske pravičnosti, preko katerih nastopajoči v oddajah ne bi smeli iti, ne da bi jih voditelji oddaj opozorili oz. se omejili od njihovih napadov na slovenski in mednarodni pravi red.«

Glasba v uvodni špici dnevnoinformativnih oddaj

Gledalka **T. A.** je vprašala za mnenje o uporabi prvih taktov slovenske državne himne v uvodni špici dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija.

»Meni se že od prvega dneva zdi, da gre za zlo-rabo! (...) Kaj o tem pravi USTAVA? Je res vse dovoljeno ali je himna pač namenjena le obeležbi državnih dogodkov?«

Odgovorna urednica Informativnega programa **Manica J. Ambrožič:**

»Avtor glasbe uvodne špice naših informativnih oddaj je Patrik Greblo. Uporaba dela državne himne je v zakonskih okvirjih.«

Poročanje z Bližnjega vzhoda

Gledalka **N. P.** se je pritožila nad prispevkom bližnjevzhodne dopisnice v Dnevniku 27. maja. Menila je, da ni bil empatičen do Palestincev.

»Pomanjkanje takticnosti in empatije tako novinarja in odgovorne urednice. Predlagam da uvrstite naslednjic kaksen prispevek o Palestini in unicevanju Palestincev s strani Izraelcev. Ali smo tako prodane duše in popolnoma pod ameriskim vplivom..?«

Namestnik urednice zunanjepolitične redakcije Informativnega programa na Televiziji Slovenija, **Igor Jurič:**

»Zahvaljujem se vam za vaše pismo in veseli me, da pozorno in tudi kritično spremljate naše oddaje. Z vašimi pripombami na račun poročanja kolegice K. Švegl se ne strinjam, ker menim, da je bil njen prispevek povsem korekten in je zgolj prikazal današnjo podobo Izraela, ki je nedvomno gospodarsko uspešna država. Nastal je v okviru serije prispevkov ob 70. letnici ustanovitve države Izrael. V včerajšnjem prispevku sicer problem Palestincev ni bil posebej izpostavljen, je pa naša dopisnica o odnosu med Izraelci in Palestinci že večkrat izčrpno poročala. Ne nazadnje je bila tudi na meji z Gazo, ko so izraelski vojaki streljali na Palestince in jih pri tem veliko tudi ubili. Kologica Švegl je o dogajanju objektivno in izčrpno poročala, tako, da je odgovor na vaše vprašanje, ali smo prodane duše in popolnoma pod ameriškim vplivom- nedvomno NE.«

Kdo lahko nastopa v informativnih oddajah?

Gledalka **T. V.** je menila, da uredniki informativnih oddaj nekaterim novinarjem dovolijo nastopati v oddajah preden se naučijo pravilnega branja.

»Včasih je bila vzgoja govorcev na RTV stroga in dosledna. Zakaj temu ni več tako? RTV je navsezadnje normativna ustanova tudi za naš jezik. Se RTV tega sploh še zaveda?«

Odgovorna urednica Informativnega programa **Manica Janežič Ambrožič:**

»Opozorilo gledalke glede kvalitete jezikovne podobe naših oddaj je zelo na mestu. Vsaka šibkost ali malomarnost na tem področju je nesprejemljiva. Poslanstva javnega RTV zavoda in našega programa se zavedamo in tudi na tem področju nas čaka še veliko dela.«

Pohvale novinarjem

V odzivih je bilo tudi več splošnih pohval novinarski ekipi TV Slovenija. Gledalka **K. R.** je bila konkretna in je pohvalila voditeljico enega od predvolilnih soočenj Tanjo Gobec in voditelja Odmevov Igorja E. Berganta.

»Pred časom sem vam pisala in izrazila podporo Tanji Gobec. Danes jo spet gledam v vlogi, za katero se mi zdi, da ji najbolj ustreza, in sem zelo vesela, da je ga. Gobec pred kamerami. Izgleda odlično, kar se vsebine dela tice, je pa spet v formi. Prosim, da ji sporočite moje zadovoljstvo, da jo lahko spet gledamo, pa tudi njenim nadrejenim.

Ko pa že pisem, bi pohvalila še enega novinarja TV Slovenija, namrec Igorja E. Berganta. Odlicen novinar, poleg tega pa iskrov in njegove 'domislice' na koncu Odmevov so 'top'! Tudi njemu, prosim, sporočite moje pohvale. (...)

Moram povedati, da sem tudi z drugimi novinarji RTV SLO zelo zadovoljna (zlasti informativnega programa), raznih komercialnih (kaj šele strankarskih) TV programov sploh ne maram gledati.«

Pohvale je varuhinja posredovala naslovníkom.

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

Kultura znova po Odmevih

Gledalci so opazili, da je od sredine maja – na podlagi priporočila Programskega sveta - rubrika Kultura zopet na sporedu takoj po Odmevih. Na zamenjavo Športa in Kulture v večernem terminu v novi shemi od 1. januarja je bilo od decembra 2017 več protestov. Varuhinjinu mnenje je zapisano v poročilu za december 2017 str. 46. Odziv gledalca **G. Z.**:

»Rad bi se vam zahvalil za vaš trud, saj sedaj lahko ponovno gledamo oddajo o kulturi pred športom. Morda bo pa RTV Slovenija počasi morda le začela delati v smeri kot na primer BBC ali ARTE.«

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

Jezikovna napaka v kvizu Vem!

Gledalec **S. J.** je opozoril na jezikovno napako v kvizu Vem!

»V televizijskem kvizu VEM! je voditelj Aljoša Ternovšek spet začel napačno - očitno zaradi trmaste svojeglavosti - uporabljati besedo *ravnokar* (Naši gledalci bodo *ravnokar* videli ...). Prosim, da ga opozorite.«

Odgovorni urednik Razvedrilnega programa na TV Slovenija **Mario Galunič**:

»Voditelja smo na to težavo opozorili in napaka je bila odpravljena, na žalost pa zdaj ponavljamo stare oddaje, ki so bile posnete že pred tem. Hvala za razumevanje. Nove premierne oddaje bodo na sporedu spet od septembra.«

Angleščina na Eurosongu

Gledalka **M. V.** je zaradi težav z razumevanjem besedil skladb na Evroviziji varuhinji podala predlog.

»Evrovizijo večinoma spremljamo starejši gledalci, ker vsi ne obvladamo angleški jezik bi bilo zaželjeno, da bi nam komentator podal vsaj kratek opis vsebine pesmi. Če me spomin ne vara je to v preteklosti bilo tako.«

Pisarna varuhinje: »Odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija **Mario Galunič** je pojasnil, da gre žal »za prenos v živo z zelo malo prostora za najavo in komentiranje, kaj šele za opis vsebine skladb. V 30 sekundah to enostavno ni mogoče in nikoli tega v neposrednem prenosu nismo počeli.«

Kdor ne skače ni Slovenec

Gledalca **S. M.** je zmotilo besedilo skladbe v oddaji Glasbeni pozdrav 27. aprila.

»Kot naročnik in plačnik RTV Slovenija sem bil neprijetno presenečen, ko me je razvedrilni program RTV Slovenija v petek zvečer in v nedeljo popoldan pozval, da naj skačem, če ne nisem Slovenec.

Kot razumen državljan Republike Slovenije in po narodnosti Slovenec ne bom nikoli skakal, da bi s tem dokazoval, da sem Slovenec. To pozivanje pa je še toliko bolj boleče za invalide in drugače obnemogle Slovence zaradi bolezni ali starosti še posebno pa za državljane Slovenije, ki niso po narodnosti Slovenci. Razumem, da so navijaške strasti neobvladljive, še posebno, če je prisoten alkohol, vendar pričakujem, da bo razumni urednik razvedrilnega programa to aboto preskočil. Kolumnist Nedeljskega dnevnika je ta navijaški slogan označil za prismuknjene, jaz pa menim, da je ta slogan samo nadaljevanje sporočila škofa Mahniča iz začetka prejšnjega stoletja, ko je razdelil Slovence na dva tabora. Sprašujem vas ali je potrebno, da javna televizija predvaja pozive, ki so nesprejemljivi in žaljivi za večji del slovenske populacije ne glede na to, če je to samo posnetek neke glasbene prireditve, ki se je odvijala v javnem prostoru.«

Urednik Andrej Hofer:

"Skladba Alle Alle skupine Kingston, ki je v besedilo vpletla navijaško krilatico, ki jo omenjate, je bila del silvestrskega programa, ki ga je TV Slovenija posnela decembra lani v Dvorani Tabor v Mariboru. Predvajali in izbrali smo jo v duhu velikega uspeha slovenskih košarkarjev v Istanbulu. Ta je markantno zaznamoval športno dogajanje, ljudi pa prevel z navdušenjem in optimizmom. V uredništvu Razvedrilnega programa z napevom nismo hoteli biti žaljivi, niti nestrpni do ljudi s posebnimi potrebami. Šlo je zgolj za športno – glasbeni navijaški duh, ki smo ga vpletli v zadnje minute starega leta in v sproščeno vzdušje v dvorani, kjer je bilo 3.800 gledalcev. Ti so pesem z odobravanjem sprejeli, kakor tudi nekaj več kot 350.000 gledalcev, ki so z nami stopili v novo leto."

Gledalec je v odgovoru na odgovor podal dodatne argumente, zakaj je predvajanje takšne popevke po njegovem mnenju sporno:

»1-Viralni slogan » Kdor ne skače ni Slovenec » je slogan, ki deluje sam po sebi in ima tak učinek, ki ga ljudje ustvarijo sami s točno določenim namenom. Ta slogan je v navijaške namene skovala skupina navijačev, ki jim ni tuja delitev državljanov Slovenije, saj sam slogan vse pove da »kdor ne skače ni Slovenec«.

2-Pred približno stotimi leti je že škof Mahnič s svojimi članki, v katerih je omenjal med drugim tudi » narodno skakanje », povzročil tako imenovano delitev duhov in tako povzročil razkol slovenske politike in narod na klerikalni in liberalni tabor, ki se je večal vse do druge svetovne vojne in se kaže tudi po uvedbi demokracije leta 1990. Torej gre za ločevalni slogan. (...)

5-Ta slogan ni znak veselja in pozitivnih sporočil ter svetle prihodnosti za vse prebivalce naše države, saj sporoča točno to, kar je Mahnič počel in razdelil prebivalce Slovenije na dva tabora, pri tem pa ta slogan žali in izraža nestrpnost tudi do ljudi s posebnimi potrebami in do državljanov drugih narodnosti.

6-Iz moje obrazložitve sledi, da je dejansko stanje povsem drugačno kot meni urednik Andrej Hofer v zvezi s sporočilno vrednostjo tega slogana. Res je, ne da se preprečiti skandiranje te abotne, žaljive in nesramne skovanke navijaškim skupinam, da se pa preprečiti predvajanje te abote preko javne televizije, ki jo plačujemo s svojim obveznim prispevkom in tako bo ta slogan z leti dobil svoje mesto tam kot Mahničovo »narodno skakanje«.« (...)

Iz odgovora **varuhinje**:

»Razumem, da je slogan za vas problematičen, vendar menim, da uredništvo s prenosom novoletnega koncerta, na katerem je bila izvedena tudi ta pesem (in nato s ponovitvijo iste oddaje) ni kršilo načela dobrega okusa, kot je opredeljeno v programskih standardih in poklicnih merilih, ki veljajo na RTV Slovenija.«

III. ŠPORTNI PROGRAM

Pristransko komentiranje?

Gledalec **N. K.** se je pritožil nad domnevno pristranskostjo športnega komentatorja tekem državnega košarkarskega prvenstva na Televiziji Slovenija.

»Med tekmo, ko se je olimpija približala samo na 6 točk in je v naslednjem napadu zadela krka je celo dejal " no, sedaj pa žal krkina trojka, in martič je moral vzeti minuto odmora".«

Gregor Peternel, odgovorni urednik Športnega programa (od 16. maja):

»Naši reporterji so zavezani nepristranskosti, ki je eden temeljev korektnega poročanja. Glede na to, da sem si omenjeno tekmo ogledal po televiziji lahko rečem, da nikoli nisem zaznal, da bi reporter navijal za eno ekipo ali zapostavljal drugo. To seveda ni dopustno. Reporterja Miho Mišiča sicer kar dobro poznam, a do prejema tega pisma, nisem še nikoli slišal, da bi bil navijač Olimpije. Se je pa izredno potrudil, da so bili prenosi tekem državnega prvenstva v košarki obogateni z dodatnimi vsebinami, v korist programa in košarke.«

Kolo ali krog ...

Dva odziva sta se nanašala na uporabo športnega žargona, natančneje besed »kolo« in »krog«.

Primer:

»Groza, groza, že leta in leta poslušam vaše športne novinarje kako uporabljajo besedno zvezo 1. kolo, 2. kolo , zdaj mi je pa tega res dovolj in sem se odloču, da vam pišem. V slovenščini imamo lep izraz 1. krog, 2. krog Še na vseh komercialnih TV postajah uporabljajo lep slovenski izraz, na nacionalki pa srbohrvaškega, adijo pamet. Lepo in prav bi bilo, da se to grdo razvado odpravi.« **(A. J.)**

Gledalcema je bilo posredovano pojasnilo Športnega programa TV Slovenija, ki je bilo objavljeno v julijskem poročilu varuhinje na str. 46.

Ločanka ali ločenka

Gledalka **F. B.** je protestirala nad opisom atletinje v Športu po Odmevih 15. maja.

»Nocoj, 15.5., je poročevalka športnih dogodkov v večerni oddaji Odmevi za športnico metalčko kopja izjavila: »...36 letna ločenka... « Menim, da je pripomba povsem neumestna in žaljiva. Ali je za javnost pomembna informacija, da je metalčka kopja ločena? Ne!!! Pomembna je njena športna

kariera v športnem poročilu. Če bo ta dogodek ostal nekaznovan, ali boste na RTV tako z lahkoto omenjali informacije, ki so absolutno zasebne narave. Hvala za takšno profesionalnost!!«

Odgovorni urednik **Gregor Peternel** je odgovoril:

»Preučil sem pritožbo in ugotovil, da metalka kopja Marina Ratej ni bila označena za ločenko, pač pa za Ločanko. Spodaj je prepisno besedilo zadnjega dela prispeva in tako je bilo tudi prebrano. Sem pa primer že predstavil uredništvu in opozoril, da naj bodo v prihodnje v podobnih primerih pazljivi, da ne bo nepotrebnega ogorčenja pri gledalcih. Vseeno hvala za odziv, tudi na tak način se lahko kaj naučimo.«

Urednik je priložil tudi besedilo prispevka in pojasnilo jezikovne svetovalke v programu:

(Besedilo iz prispevka) *In to za tisto najžlahtnejšega leska. Finalnih nastopov je namreč 36-letna Ločanka dosegla že nekaj, zato je razumljivo, da meri le na najvišjo stopničko. In proti tej Ratejeva kljub trenutni bolečini v rami odločno stremi.*

Pojasnilo lektorice: Prebivalka Loč (pri Poljčanah) je Ločanka - z naglasom na o.

Lóče pri Poljčánah Lóč ~ ~ ž mn., zem. i. (ó á ô á) v ~ah ~ ~, neurad. v ~ah

lóški -a -o (ô)

Lóčan -a m, preb. i. (ó)

Lóčanka -e ž, preb. i. (ó)

Slovenski pravopis, www.fran.si, dostop 18. 5. 2018.

Tako tudi v leksikonu Cankarjeve založbe *Slovenska krajevna imena* (Ljubljana 1985).«

Gledalka se je zahvalila za odgovor in iskreno opravičila za narobe razumljeno besedo.

Kaj pa roket?

Gledalec **A. Š.** je bil kritičen do Športnega programa, češ da so ustvarjalci spregledali športni dogodek in velik dosežek celjskih rokometašev.

»Celjski rokometaši so v soboto, 12.5.2018, v domači dvorani Zlatorog z zmago nad Ribnico predčasno osvojili **že 22. naslov državnih prvakov**, kar pa ni bil dovolj velik razlog, da bi o tem spregovorili vsaj kakšno bese-do na naši nacionalni televiziji. V vseh nedeljskih poročilih (ob 13., 17. in 19. uri ter v Odmevih) so bili na vrsti vsi aktualni domači in tuji športi (nogomet, košarka, hokej, tenis, motokros, formula 1, speedway, jadra-nje ...), **le o rokometu nič!**«

Miha Žibrat, odgovorni urednik Športnega programa (do 16. maja):

»Očitno ste bili malce nepozorni: Tekma med Celjem Pivovarno Laško in Ribnico je bila v soboto zvečer.

Na naši televiziji je bila že v sobotnih odmevih **prva vest** prav rokometna. Povedali smo, da so Celjani 22.-tič državni prvaki in imeli še izjavo Domna Makuca.«

Odgovor na odgovor, **A. Š.:**

»Res je, da sem zgrešil Odmeve, ki so bili v soboto, 12.5.2018, zaradi Evrovizije tokrat izjemoma **na 2. programu TV Slovenija. Ob 22.55 uri** ste v športu kot prvo novico res objavili, da so Celjani že 22.-tič državni prvaki in res je, da je z izjavo Domna Makuca vse skupaj trajalo **dobrih trideset**

sekund. Vendar – po odzivih, ki sem jih na moje pisanje prejel od velikega števila prijateljev rokometu, nihče od le-teh tega prispevka ni videl, ker je bil pač neobičajno na 2. programu in še ob nenavadno poznem času. Bistvo moje pripombe pa je vaše poročanje o aktualnih športnih dogodkih **naslednji dan, v nedeljo 13.5.2018**, ki jih je kot običajno spremljala velika večina gledalcev našega nacionalnega programa. V tem mnogo bolj gledanem terminu se vam namreč ni zdelo pomembno, da bi **vsaj še enkrat poročali** o uspehu celjskih rokometišev, kot ste na primer večkrat o tekmah nogometišev Olimpije in Maribora, košarkarjev Olimpije, jadralcev ... Da ne govorim o "velikem uspehu" nogometišev Mure, ki ste mu v nedeljskih Odmevih namenili kar **dve minuti časa** – z izjavami trenerja, igralcev, predsednika kluba ... Za vaše športno uredništvo je bil to očitno neprimerno pomembnejši dogodek kot 22-ta zvezdica celjskih rokometišev!? Nekdo od mojih rokometnih prijateljev je ob vsem tem zlobno pripomnil: "Če bi šlo za rokometiša ljubljanskega Slovana, potem bi bilo vse drugače ..." In po mojih dolgoletnih izkušnjah mislim, da ima prav!«

Brez podnapisov

Gledalec **D. F.** je opozoril na neprevedeno izjavo v Športu po Dnevniku 13. maja na TV SLO1.

»Prispevek o nogometu (Olimpija) - trener govori v hrvaščini - podnapisov ni. Ta isti trener bi v Španiji govoril špansko, v Italiji italijansko, v Nemčiji pa nemško... Na teh TV podnapisov v takem primeru ne rabijo.

Samo v Sloveniji mu večina, vključno z novinarji nacionalne TV dovolimo, da govori v svojem jeziku, gotovo mu tudi vprašanja postavljate v tem jeziku...«

Odgovorni urednik Športnega programa **Miha Žibrat**:

»Imate popolnoma prav. To je velika napaka, ki se ne sme več pojavljati.«

IV. PROGRAM PLUS

Gost oddaje Dobro jutro

Varuhinja je v vednost prejela pritožbo gledalca **M. M.**, ki je dvomil o trditvah gosta oddaje Dobro jutro.

»Med drugim je dejal, da je gospod Atkins umrl zaradi lastne diete (, da mu je zamašila ožilje). Če malo bolj pobrsbate po spletu boste verjetno kmalu ugotovili, da so si nasprotujoča mnenja o vzroku smrti, vaš gost pa je zatrdil kakšen je bil vzrok smrti. Ste javna televizija in ste plačani s strani davkoplačevalcev (če kaj prav vem). Prosim in spodobilo bi se, če ne bi gostili "strokovnjakov" ki niso na tekočem z novejšimi raziskavami in širijo 20 let stare podatke in/ali polresnice ali celo laži. Če odgovora na nekaj ne vedo naj raje to priznajo, kot pa nekaj zatrdijo, češ da je to edina resnica. Karikirano, če gost meni, da je Zemlja ravna naj tega ne trdi brez trdnih dokazov. Marsikdo od gledalcev lahko slepo verjame vsemu kar sliši.

In to ni prvi gost na vaši TV, od katerega nekateri gledalci vedo določene podrobnosti (in o novih dognanjih iz raziskav) iz njegovega področja (gostovega) bolje kot on (gost) sam.«

Iz odgovora urednice oddaje Dobro jutro, **Daše Lamut Prosen.**:

»V zvezi z Atkinsovo dieto (in njej podobnimi) je bila za gledalce bistvena ugotovitev zdravnika Pirnata, da so tovrstne diete na dolgi rok škodljive za naše zdravje. Kako je umrl dr. Atkins je tako postranskega pomena oz. je morda lahko stvar polemike (...) Menimo, da smo pri gostovanju mag. Vladimirja Pirnata, dr. med., spec. interne medicine in diplomiranega psihologa upoštevali temeljne programske standarde, ki veljajo za RTV Slovenija.«

Gledalec je nadaljeval s polemiko: »vzrok za smrt gospoda Atkinsa je res postranskega pomena. Bolj je sporna ugotovitev vašega gosta, da so na dolgi rok diete z znižanim vnosom ogljikovih hidratov škodljive.«

Zvezdana – zahvala

Varuhinja je bila seznanjena s pohvalo, ki jo je gledalka **M. K.** posredovala oddaji **Zvezdana**.

»iskreno se zahvaljujem za vaše oddaje, ki so mi izjemno dragocene. Največ mi pomenijo tematike medsebojnih odnosov, oblik zasvojenosti ter še kaj zanimivega se bi našlo. Zgodi se mi, da se v kakšni temi tudi ne najdem in nato te oddaje ne pogledam, vendar to je sestavni del življenja, da pač ene teme bolj pritegnejo.«

V. OSTALO

Predlog za oddajo o operaterjih

Gledalka **M. H.** je opozorila na poslovanje telekomunikacijskih operaterjev, ki ponujajo pakete televizijskih programov; meni tudi, da bi bila to primerna tema za televizijsko oddajo.

»Gre za poslovanje naših operaterjev, ki nam ponujajo vse "živo", ne da bi nas vprašali ali nam to ustreza ali ne. Ob tem nam tudi vse usluge potihoma dražijo. Mi pa nimamo možnosti o tem odločiti. (...)

Oddaja o tem problemu bi vsekakor bila zanimiva za veliko gledalcev. Po mojem mnenju gre za samosvoje delovanje operaterjev, na katerega žal nimamo nobenega vpliva ali možnosti izbire, Stalno posiljevanje z novitetami vseh gledalcev ne zanima, nimajo pa izbire. Način poslovanja z odzivniki, zlepa ne dobiš sogovornika pa tudi ni najbolj všečno.«

Iz odgovora **pisarne varuhinje**:

»Zahvaljujemo se za vaše razmišljanje in opozorila, a naj pojasnimo, da varuhinja primarno obravnava odzive gledalcev, poslušalcev in bralcev RTV vsebin, ki se nanašajo na objavljene programske storitve. Ob tem naj povemo, da so ustvarjalci programov javne televizije tematiki, ki jo izpostavljate, že namenili pozornost, denimo v oddaji Koda 6. marca (<https://4d.rtv slo.si/arhiv/koda/174524254>). Morda vas bo zanimal tudi članek, ki je bil letos objavljen na spletni strani [rtv slo.si](http://www.rtv slo.si/slovenija/sodisce-potrdilo-zaradi-placljivih-programov-visje-cene-paketov/446188) (<http://www.rtv slo.si/slovenija/sodisce-potrdilo-zaradi-placljivih-programov-visje-cene-paketov/446188>).

Kot lahko razberete iz priloženih povezav, tematika v programih in vsebinah RTV Slovenija ni spregledana, veliko pozornost pa ji posvečajo v televizijski potrošniški oddaji Koda, kar je razvidno tudi na spletni strani oddaje (<https://www.rtv slo.si/koda>).«

Pozno predvajanje Dnevnika Slovencev v Italiji

Gledalka **J.** je presenečena, da se Dnevnik Slovencev v Italiji predvaja pozno ponoči, okrog enih, je povedala po telefonu. Zanimalo jo je, če res ni primernejšega termina za predvajanje? Predlaga, da se predvaja po oddaji Hidak/Mostovi, ki je na sporedu popoldne.

Natalija Gorščak, pomočnica direktorice TV Slovenija:

»Aktualno oddajo lahko v spored damo najbolj zgodaj ob 22:30, kar tudi storimo in sicer na TV SLO 3 (na sporedu je med 22:30 in 23:10 – odvisno od dogajanja v parlamentu prej), na TV SLO 1 pa je na sporedu kasneje. Če bi oddajo predvajali po oddajah ob 15. uri, bi jo predvajali z več kot poldnevnim zamikom. Mimogrede, oddaja je med 10.25 in 10:45 dopoldne na sporedu TV Maribor.«

Japonska, Japonska

Gledalca **S. C.** moti po njegovem mnenju preveliko število japonskih oddaj na TV Slovenija.

»Ravno danes Čudovita Japonska, prefektura 32 nadaljevanje od 100-tih. Res, 32 nadaljevanje od 100-tih. Pa koga v Sloveniji lahko zanima ta prefektura, da bo gledal vsaj eno oddajo, kaj šele 100... Pa Cesarjev kuhar, pa kuharske oddaje, pa japonska šivilja.....(pa 10 nadaljevanj, pa 30 nadaljevanj, pa spet 100 nadaljevanj). Ma kaj smo v kakšnem paktu z Japonci, pa da še ne vem..?«

Pojasnilo pomočnice direktorice TV Slovenija **Natalije Gorščak**:

"Glede na to, da so programi, ki so tradicionalno v sporedih naše TV SLO, predvsem iz angleškega, zatem pa evropskega govornega področja, smo se odločili, da bomo gledalcem ponudili cikle programov iz dežel, ki jih ne poznamo. Povezali smo se z japonskim veleposlaništvom in japonskim skladom, ki sta programe odkupila in nam pokrila stroške prevodov. Izbrali smo dve igrani in tri dokumentarne serije. Zanimivo je, da ste prvi gledalec, ki so ga japonski programi "zmotili", namreč za serijo Nagelj in Japonski kuhar smo ob premieri prejeli pohvale, ob dokumentarnih oddajah pa nas gledalci sprašujejo, na primer, kje lahko kupijo sadike rastlin, ki so jih prvič videli v teh dokumentarnih oddajah in pohvalijo vsebine, ki jih sicer ni moč videti na televizijah, ki so vidne v Sloveniji. Japonske programe bomo predvajali do izteka pravic za posamezne programe. Dogovarjamo se tudi z indijskim in še z nekaterimi drugimi veleposlaništvom in upamo, da nam bo uspelo v Slovenijo na podoben način pripeljati še kakšen drugačen program. Poslanstvo javne televizije je tudi, da ponudi vsebine s področij, ki so za vse ostale televizije nezanimiva."

RADIO SLOVENIJA

I. RADIO PRVI

(Ne)vsebinska soočenja

Odgovorni urednik Prvega programa **Andrej Stopar** je odgovarjal na pritožbo o (ne)vsebinskosti predvolilnih soočenj na RTV Slovenija. Pritožba in odgovor odgovorne urednice Informativnega programa na TV Slovenija sta v poglavju Zadnje predvolilno soočenje na str. 11.

»Na Radiu Slovenija smo pripravili kratke prispevke, v katerih so se stranke predstavljale same, o predvolilni aktivnosti smo pripravljali vsebinske prispevke v informativnih oddajah in pripravili pet soočenj. Prepričano smo, da smo zajeli vso paleto vprašanj, ki jih izpostavljate: govorili smo o zdravstvu, socialnih vprašanjih, demografiji, prekarnosti, mladih, izpostavljali programe in soočali različne poglede predsednikov in drugih predstavnikov strank, ki so prišli v studio. Seveda pa nismo mogli mimo sovražnega govora, financiranja strank, napak iz preteklosti in sestavljanja koalicije. To so pomembna vprašanja.

Seveda je mogoče novinarsko delo različno vrednotiti, ampak na Radiu Slovenija večinoma slišimo priznanja za profesionalno delo. To nam priznavajo tudi kolegi iz drugih medijskih hiš, kar v Sloveniji ni prav pogosto. Naši novinarji so dobro opravili svoje delo. Da, bili so ostri, pogosto provokativni, ampak takšni so v imenu interesa javnosti in profesionalizma. Ko so imeli predstavniki strank priložnost povedati kaj vsebinsko tehtnega, so to lahko storili. Vztrajali smo pri odmerjenem času, kajti v nasprotnem primeru bi kandidate postavljali v neenakopraven položaj. Dajali smo možnosti za replike, ki pa se zaradi številčnosti gostov in časovnih omejitev, niso mogle nadaljevati v neskončnost.«

Rubrika Dobra glasba, dober dan

Varuhinja je bila seznanjena s pritožbo poslušalca **R. R.** glede predelave Ipavčeve pesmi *Slovenec sem*.

»Dne 24.5.2018 ob 9:23 +/- 2 minuti je Radio prvi predvajal glasbo (meni treutno še neznanega avtorja) z izmaličenim in skrajno gnusno predelanim besedilom Ipavčeve pesmi *Slovenec sem*. Ne glede kaj je hotel avtor izraziti, je tako popačenje originalnega besedila *Slovenec sem*, skrajno sprevrženo in gnusno dejanje, ki nikakor ne sodi na spored javne ga radia ! Če naredim primerjavo: to izmaličenje besedila je enako kot, da bi lepotici razrezal obraz na najbolj gnusen način ! Zato protestiram proti predvajanju navedene skladbe in pričakujem, da bo vodstvo uredilo izločitev le-te.«

Odgovor odgovornega urednika Prvega, **Andreja Stoparja**:

»Stik s poslušalci je za nas zelo pomemben, saj lahko tako oblikujemo boljši program. Poslušali rubriko *Dobra glasba, dober dan*, ki je ob četrtek namenjena slovenskim kantavtorjem. Gosta sta bila člana dueta Drajnarijuva vampa, ki gojita zvrst družbenokritičnega šansona. Ne omejujemo umetniške svobode, a ker se je avtorica zavedala provokativnosti predelave Ipavčeve pesmi *Slovenec sem*, je na specifičnost opozorila. Skladbo smo uvrstili v program, ker smo jo razumeli kot kritiko razmer, v katerih živimo. O poniževanju slovenske narodne zavesti ni bilo govora. Ne vem, zakaj ste družbenokritični šanson povezali z narodno zabavno glasbo in s televizijsko oddajo *Slovenski pozdrav*. Primerjate neprimerljivo. Glasbe ne želimo presojsati po kriteriju domoljubnosti. Za spoštovanje slovenske kulture je pomembna predvsem kakovostna glasba. Kakovosti in njenih nasprotij pa je v vseh zvrsteh veliko. Dobro v prvem primeru in na žalost v drugem. Ampak kar zadeva narodno zabavno zvrst na Radiu Slovenija ne zaostajamo za Televizijo Slovenija. Imamo oddajo, namenjeno narodno zabavni glasbi, ki je celo ena najstarejših. *Četrtkov večer domačih pesmi in napevov* je tudi razvojno naravnano. Ne le, da predvajamo skladbe iz našega bogatega arhiva in oblikujemo portrete legend te zvrsti, gostimo tudi mlade glasbenike. Vabljeni, da ji prisluhnete. Vsak četrtek ob 20.00 na Prvem.«

Verske vsebine: vnebohod, binkošti, spored

Varuhinja je bila prek **J. J.** seznanjena s protestom **D. V.** glede oddaje Duhovna misel 10. maja, prejela je tudi vprašanje, kako bo zaznamovan praznik binkošti in zakaj v sporedu ni napovedano bogoslužje.

»Resnično se sprašujemo; kako to, da ob tako velikem krščanskem prazniku Vnebohod v teh 3 minutkah Duhovne misli niti besede o prazniku; vsak osnošolski otrok v Sloveniji ve kakšna literarna veličina je Cankar; vendar v edini verski oddaji na ta veliki praznik (ki je v pol Evrope dela prost dan) NIČ o Vnebohodu in tudi glasbe NI nič verska; še manj duhovna; o Cankarju zadnje dneve cele oddaje /in prav je tako/ kdo je spregledal tako veliki praznik; tega »preprosta raja«NE razume.«

V. d. urednika uredništva Religije in verstva **Tone Petelinšek** je posredoval odgovor redaktorja Duhovne misli **Petra Franka**.

»Vnebohod (Ascensio Domini) ali praznik Gospodovega vnebovzetja je v Katoliški cerkvi slovesni praznik v spomin na čas, ko je od mrtvih vstali Kristus dopolnil zemeljsko delovanje in je bil vzet v nebesa. Poročilo o dogodku najdemo v Markovem evangeliju (Mr 16,19-20), o tem piše tudi evangelist Luka (Lk 24,50-53; Apd 1,9-11). Kot poroča Evzebij, naj bi praznik 40 dni po veliki noči obeleževali že v 4. stoletju, v začetku 5. stoletja pa sv. Avguštin zapiše, da ima praznik apostolski izvor. Verska resnica uči, da je šel Kristus v nebo z močjo svoje božanske in nespremenjene človeške narave, kjer je sedel na desnico svojega Očeta kot »kralj kraljev« in »gospodar gospodarjev« (1 Tim 6,15; Raz 19,16). Praznik tako želi poudariti pomen Kristusove bližine z Bogom Očetom in Svetim Duhom, hkrati pa poudarja Kristusovo trajno navzočnost med ljudmi. Ker je praznik vezan na datum velike noči (ki se vsako leto računa glede na prvo pomladansko polno luno), prihaja med vzhodnimi in zahodnimi krščanskimi Cerkvami do datumskega zamika. Tako smo v letošnjem letu na Zahodu praznik obeležili 10. maja, vzhodne Cerkve pa ga bodo praznovale 17. maja. Tudi znotraj rimskokatoliške Cerkve se ponekod z dovoljenjem Svetega sedeža praznik zaradi delavnika ne praznuje med tednom, ampak na nedeljo pred praznikom binkošti, se pravi 13. maja.

Za verne in razmišljujoče kristjane praznik odpira nekaj teoloških vprašanj: je Kristus šel v nebesa (akt lastne moči) in praznujemo vnebohod ali pa je bil vzet v nebesa (poseg in moč Boga Očeta) in praznujemo vnebovzetje; kakšen prostor so nebesa in kaj pomeni prehod iz tuzemskega v nebeško; kaj se je zgodilo z Jezusovim fizičnim telesom; če bi arheologi nekje na obrobju Jeruzalema našli Jezusove posmrtno ostanke, ali bi to zamajalo temelje krščanske vere; ipd. Na zadnji pomislek sodobna dogmatika odgovarja, da najdba Jezusovih posmrtnih ostankov ne bi vplivala na krščansko vero. Zanimiva izhodišča, ki jih bomo gotovo obravnavali v eni od naših prihodnjih oddaj Sedmi dan.

Na drugi strani je ddr. Irena Avsenik Nabergoj pripravila izvrstno Duhovno misel v dveh delih, v kateri spregovori o Cankarjevem sočutju. Ne gre zanikati, da njene besede o človeškem življenju in poklicanosti »... da ljudem v stiski prinašamo tolažbo, upanje in luč ...« za verne katoličane odzvanjajo kot odmev četrtkovega evangelijskega naročila »Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsemu stvarstvu« (Mr 16,15), hkrati pa ima njen razmislek tudi določeno literarno vrednost in lahko že samo preko umetniškega izraza nagovori kristjane, drugače verujoče in

neverujoče. Kot veren katoličan se ob tem ne počutim užaljenega, zapostavljenega ali diskriminiranega, ampak me veseli izraz pristnih krščanskih vrednot. Ost odločitve za Duhovno misel v četrtek 10. maja se je tako tematsko nagibala med praznikom Gospodovega vnebovzjetja, kot smo ga obeležili že v prejšnjih letih, ter med rojstnim dnevom največjega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja, katerega 100. obletnico smrti praznujemo v letošnjem letu. Ker na Uredništvu za religije in verstva posebnih vsebin o Cankarju in njegovem duhovnem, verskem življenju ne pripravljamo in ker se je tudi večina drugih vsebin in praznovanj zgostila ob pisateljevem rojstnem dnevu, smo presodili, da je primerno velikanu slovenske književnosti ob njegovem rojstnem dnevu posvetiti vsaj triminutno Duhovno misel, prazniku Gospodovega vnebovzjetja pa v nedeljo 13. maja posvečamo posebno polurno oddajo *Musica sacra* in vas vabimo k poslušanju.«

Poslušalec **S. V.** je opozoril (posredovano prav tako prek J. J.) na napake v e-sporedu.

»Mislim, da je dogovorjeno, da je prenos bogoslužij na 1. programu RS 6-krat na leto. Med njimi so tudi Binkošti (letos 20. 5. 2018). V e-sporedu na Prvem sveta maša za prihodnjo nedeljo ni navedena, ampak piše, da bo oddaja Nedeljsko dopoldne z Ljerko ob 10.05. To se dogaja že lep čas, da pred temi 6. bogoslužji v spored tega ne napišejo, oz. spremenijo zadnji hip. (...) Pa še to: ali bo za PPN 2019 predlagana verska 20-minutna oddaja oz. sploh kakšna verska oddaja na Prvem? Ker Duhovna misel menda ni verska oddaja...«

V. d. urednika uredništva Religije in verstva **Tone Petelinšek**:

»Kot sem jaz obveščen naj bi bil prenos nedeljske binkoštna maše na 1. in 3. programu Radia SLO. Verjamem, da je verska oddaja SLEDI VEČNOSTI tudi v PPN za leto 2019... saj je na tem programu že od januarja letošnjega leta... vsako nedeljo ob 18.15...«

Podrobneje je odgovoril odgovorni urednik Prvega **Andrej Stopar**:

»Težave, ki jih imamo s sporedom trajajo, ker so tehnične narave. Tudi meni niso jasne, zavedam se neprijetnosti, upam, da bo ta tehnična pomanjkljivost čim prej odpravljena. Ponavljam, zadeva je uganka z negativnimi posledicami tako za nas, ki želimo javnosti čim bolj celovito predstaviti naš program, kot za občinstvo. Vse to sem že razložil g. Valentanu. Da ne bo pomote, težava ne zadeva zgolj verskih oddaj, ampak celoten program. Pišem vam prav po enem od sestankov, ki zadevajo reševanje tega vprašanja. Upam, da bo to končno za nami.

Vprašanje o 20-minutni verski oddaji pa sodi v rubriko »stalni nesporazum.« Tudi sami, spoštovani g. akademik, ste bili nehote del te rubrike, ko ste se odzvali na napačne informacije o domnevni prekinitvi programa 1. novembra lani. Gotovo se spominjate tega. Z januarjem 2018 imamo na Prvem versko oddajo, katere avtorji redno prekoračujejo 20-minutni časovni okvir, pa zaradi tega uredniki ne ugovarjamo. Oddaja se imenuje Sledi večnosti in je na sporedu ob nedeljah v dobro poslušanem terminu ob 18.15. Oddaja je vnesena v spored, dostopna na spletni strani Prvega in pogosto tudi posebej izpostavljena. Čeprav še ni niti izhodišč, kaj šele osnutka za PPN2019, ne vidim razloga, da je ne bi imeli tudi v prihodnje.

Ampak tukaj smo zato, da komuniciramo. Ponavljam, tega sem zelo vesel. Tudi zaradi tega, da se napake odpravijo. Kajti kdor veliko dela, dela tudi napake. Pomembno pa je, da dela dobro in se pri tem čim manjkrat zmoti. To je tudi naše vodilo.«

Varuhinja je bila seznanjena tudi s pismom, ki ga je pritojnim na Radiu Slovenija poslal **J. J.:**

»Prosim Vas, če boste morda le lahko upoštevali že pri prazniku Binkošti 20.5., da bo Duhovna misel odsevala smisel in bistveno vsebino praznika ter tudi glasbeno izražala praznično versko vzdušje. Za to imamo v verskem izročilu Cerkve dovolj podlage.«

Odgovor odgovornega urednika Prvega **Andreja Stoparja:**

»Odkar je Duhovna misel na Prvem vsakodnevna, bogoslužja pa prenašamo na šest največjih praznikov na leto, smo obeleževali tudi binkoštno nedeljo. Tako bo tudi tokrat. Kot mi zagotavlja kolega Petelinšek, se bo posebej potrudil tudi z oddajo Sledi večnosti. (...) kolegi iz Uredništva za religije in verstva poskrbijo tudi za zastopnost teh vsebin v informativnih oddajah.«

Nedeljsko popoldne z Ljerko

Poslušalka **V. V.** želi, da bi bila oddaja Nedeljsko dopoldne z Ljerko daljša.

»Zadnjič se je še posebej pokazalo, da je oddaja naravnost hektična in dela ljudi živčne, ker za nič ni časa! Na koncu se je pritožil tudi Vlado Kreslin in morda vsaj njegovo mnenje kaj šteje!!! Ko že mnenje zvestih radijskih poslušalcev očitno nima nobene teže.

Pred oddajo je dovolj prostora in če enkrat od 9.30 ne bo glasbe kar tako ter ob 10.00 poročil in obvestil, lahko pridobimo dobre pol ure. Tako bi bila oddaja dolga uro in pol, kar je najmanj za takšno odmevno oddajo. V tem času, recimo, lahko Ljerka govori z gostom vsaj pol ali tričetrt ure brez prekinitev poslušalcev, ostali čas pa poslušalci telefonirajo.

To, kar se dogaja s to oddajo, je za moje pojme farsa. Ali uredniki mislijo, da si bodo na ta način pridobili poslušalce? Oni gredo raje na Radio Ognjišče, kjer ne obstaja niti ena tako hektična oddaja, in kjer ni takšne stiske s časom!«

Andrej Stopar, odgovorni urednik Prvega programa, Radio Slovenija:

»Prepričani smo, da je naloga javnega radia ponuditi čim bolj kakovostne vsebine čim širšemu krogu poslušalcev. Eden od osnovnih postulatov programa javnega radia je informativni program, torej dnevno informativne oddaje in poročila ob uri. Na Prvem programu zato poročil ob uri ne izpuščamo, razen v izjemnih okoliščinah, ob določenih prenosih in podobno. Ob 10.00 uri pa jih v skladu z obveznostmi dopolnjujemo tudi z vodostajem slovenskih rek. Praksa, da kontaktne oddaje prekinjamo s poročili, pa se je izkazala za izrazito slabo.

Nedeljsko dopoldne na Prvem je sestavljeno premišljeno. Tudi glasba pred oddajo ge. Belak je umeščena po premisleku in sodi pravzaprav že v sklop Nedeljskega dopoldneva z Ljerko. Pripravlja jo ga. Rauh. Ura programa na radiu je zelo širokosrčno odmerjen čas. Morda se poslušalci tega ne zavedajo tako izrazito, prav gotovo pa to vedo gostje, da ustvarjalcev niti ne omenjam. Besede, da je zmanjkalo časa, sodijo zato med retorične zanke, s katero gost obžaluje, da je »zmanjkalo časa« ali pa to ugotavlja voditelj, ki ni uspel umestiti v program vsega, kar je želel. Oziroma tako končuje oddajo, ker mu zmanjka idej. Osebnostno menim, da je to slabo. Dober voditelj zna natančno preračunati čas in v oddaji ustrezno orisati dramaturški lok. Ker pa smo vsi ljudje, nam pred mikrofonom enkrat uspe bolje, drugič pa slabše. Opozoril bi tudi na dejstvo, da ga. Belak zelo pogosto nima gostov. Ura za takšno oddajo je zato po naši presoji dovolj.

Vesel sem odziva, opozarjam pa, da ste del zelo raznolike množice pred sprejemniki, ustvarjalci programa pa moramo ujeti čim širši presek vaših interesov. Nekatere zanimajo poročila, drugi bi

poslušali samo glasbo, tretje zanima ga. Belak, četrta čakajo na čestitke, nekateri pa se odločijo za preklon na kakšen drug program, ker jim naša ponudba v danes programskem pasu sploh ne ustreza. To je povsem človeško in razumljivo.«

Napovedano, a ne predvajano

Varuhinja je prejela pritožbo poslušalke **B. O.**, ki opozorila, da oddaja, ki je bila napovedana, ni bila predvajana.

»Včeraj zvečer ste na Vašem programu napovedovali oddajo o maturi, ki je ni bilo! Z vnukinjo maturantko sva čakali. Brez kakršnegakoli pojasnila, opravičila poslušalcem, klicala sem vas na številko 014752222 se ni nihče oglasil. Saj vem, da nas je večina vaših poslušalcev starejša ampak lepo vas prosim, tako dementni pa tudi nismo!

In to ni bilo prvič - zadnjič pričakujemo napovedan intervju z igralko Mileno Zupančič, dobimo pogovor o sexu. Pred nekaj tedni napovedana oddaja o eseju na maturi - dobimo oddajo o vojni. Ne vem zakaj se delate norca iz vaših poslušalcev. Srečo imate, da trenutno nimate pri svojem delu konkurence ampak s takim odnosom je le še vprašanje časa preden vam vsi poslušalci zbežimo drugam.«

Iz odgovora **Andreja Stoparja**:

»razumem Vašo jezo. Zaradi praznikov in dopustov je prišlo do kratkega stika v notranji komunikaciji in zgrešili smo s celo serijo napovednikov. Za to se opravičujem v imenu programa in svojem lastnem imenu. Verjemite, zdrs, še zlasti, če je zaporeden, je za nas še večja zadrega, kot nevšečnost za poslušalce. Čeprav to seveda ni izgovor. Te napake preprosto niso dopustne. Lahko pa vam zagotovim, da lastnosti, ki jih omenjate, poslušalcem ne pripisujemo.«

REGIONALNI CENTER KOPER

Ljudje in zemlja, čebele in pesticidi

Gledalec **M. I.** je po telefonu izrazil pomisleke glede oddaje Ljudje in zemlja, ki jo pripravlja uredništvo Televizije Koper. Menil je, da je bila oddaja o čebelah z dne 20. 5 vsebinsko okrnjena in pristranska, ker se je govorilo le, da čebele umirajo zaradi podnebnih sprememb, niti besede pa ni bilo o pesticidih, ki so glavni krivci za pogine. Zmotilo ga je tudi, ker je bila oddaja prekinjana s številnimi oglasi za – pesticide.

Branko Vrabec, urednik in voditelj oddaje:

»Zavedamo se vseh nevarnosti, ki pretijo na opraševalce. V tokratni oddaji smo se bolj posvetili njihovem pomenu, pomenu Dneva čebel, številu čebelarjev, apiterapiji, in ostalemu in na kratko le eni od nevarnosti – okoljskim spremembam. Glede škropljenja s pesticidi res nismo veliko govorili, a to ne pomeni, da v naši oddaji na to ne opozarjamo. Večkrat smo že opozorili na pogine čebel zaradi rabe pesticidov, večkrat smo tudi opozorili kmete na večerno in zgodnje jutranje škropljenje in podobno. Na število in vsebino komercialnih oglasov pa urednik oddaje nima vpliva, saj jih umešča marketinška služba – in sicer v Mariboru.«

MMC

I. VSEBINA

70 let Izraela

Bralec **S. N.** je opozoril na domnevno pristranskost v članku »Obljubljena dežela, sovražna dežela – 70 let Izraela«.

»To ni moja težava, je vaš nekorekten in na več mestih lažniv prispevek. Kje je opisano v diagramu dogodkov napad arabcev leta 1973.«

Urednica Uredništva za nove medije **Kaja Jakopič**:

»Jomkipurska vojna leta 1973, ki jo omenja, je v dveh odstavkih opisana v samem članku, v infografiki, ki prikazuje časovnico, pa smo izbrali nekaj drugih dogodkov, da se stvari in teme ne bi podvajale.«

Pravila spletnih klepetov

Uporabnica **M. P. L.** je postavila več vprašanj o pravilih spletne klepetalnice na rtvslo.si, saj je v rubriki Spletni klepet 15. 5. predstavniku stranke Desus postavila vprašanja, na kateri ni prejela odgovora.

»Ker na spletni strani MMC nisem zasledila pravil delovanja spletnega klepeta, sem poslala vprašanje, zakaj odgovorov nisem dobila. Ali je šlo za časovno stisko ali za selekcijo med prispelimi vprašanji? In če gre za selekcijo, me zanima, kdo opravi selekcijo med vprašanji, gost ali administrator.

Odgovora še nisem dobila, zato pišem vam. Zdi se, da sem nestrpna. Vendar pa je zadeva aktualna.

Vedeti želim, če se vprašanja sploh splača postavljati.

Mislím, da bi morali na spletni strani objaviti pravila in prav bi bilo tudi, če bi objavili vprašanja na katera gost spletnega klepeta ni želel odgovoriti.«

Odgovor **Kaje Jakopič**:

»Gost klepetalnice Primož Hainz je v 40 minutah- kolikor traja spletni klepet s predstavniki strank, ki kandidirajo na volitvah- odgovoril na 9 vprašanj. Hitreje očitno ni uspel odgovarjati/tipkati. Sicer smo v uredništvu zanj prejeli 26 vprašanj, veliko vprašanj je prišlo tudi v zadnjih minutah klepeta, zato gost ni mogel odgovoriti na vsa vprašanja.

Klepet je moderiran s strani našega novinarja, gost klepetalnice ne izbira vprašanj in nima možnosti »neodgovoriti« na vprašanja, vedno odgovori na vsa vprašanja, ki mu jih naš moderator prepošlje v aplikaciji za klepet. Seveda pa se pogosto zgodi, da na vsa vprašanja ne odgovori, saj zmanjka časa.

Uporabnica je svoji vprašanji poslala v zadnjih minutah »klepeta« (klepet je potekal od 9.00 do 9.40), točneje ob 9.27 in 9.30. Zato, žal, zaradi omejitve časa klepeta gost ni mogel odgovoriti na vprašanji.

V vseh primerih spletnih klepetov lahko uporabniki pošiljajo vprašanja za naše goste klepetalnic že precej pred samim začetkom klepeta, v teh primerih je tudi večja verjetnost, da bodo gostje na ta vprašanja odgovorili.«

Pisarna varuhinje: Pravila klepetalnice so, tako urednica, objavljena na povezavi <http://www.rtv slo.si/strani/moj-splet/669/embed#klepetalnica>, ki se uporabniku prikaže pod formularjem, ko pošlje vprašanje v klepetalnici. Urednica dodaja, da je v pravilih »poudarjen bolj tehnični del«, vaša pritožba pa je prva te vrste. Da bi se nejasnostim izognili, bodo dodali še razlago glede odgovarjanje na vprašanja.

Komentiranje na spletnem mestu rtvslo.si

Več odzivov se je, kot ponavadi, nanašalo na komentiranje na spletnem mestu rtvslo.si. Bralec **T. P.** je opisal dogajanje med komentiranjem prvega volilnega soočenja 7. maja zvečer.

»Nekaj sekund po objavi novice oz. streama volilnega soočenja, so v roku 5min prvo stran komentarjev zasuli komentarji uporabnikov, z jasnim propagandnim sporočilom stranke SDS. To sem opazil zelo hitro, zato sem na to opozoril s svojima komentarjema, ki nikakor nista bila žaljiva niti nista kršila nobenega pravila o komentiranju na njihovi strani. Žal jih nimam poslikanih, vendar upam, da imate to moč, da do teh komentarjev dostopate in se prepričate tudi sami. Komentarja sta bila po nekaj minutah izbrisana.

Ker mi je bila zadeva res čudna, sem pregledal profile teh komentatorjev - 90% profilov je bilo ustvarjenih med datumi 30.11 in 7.5, ponekod celo trije na dan. Vzdevke in datume nastankov (ki so javni) sem objavil v naslednjem komentarju, druge komentatorje pa pozval, da storijo podobno in bralce opozorijo na poskus fiktivnega ustvarjanja javnega mnenja. Čez nekaj časa se nas je nabralo že res veliko, rekel bi kakih 10-komentarjev s podobno vsebino, nekateri so opozarjali na očiten poskus manipulacije, drugi so kopirali seznam uporabnikov in opozarjali na podobno. Približno 10min ni bilo nobenega novega komentarja, prav tako se je končalo brisanje. Ko sem pogledal naslednjič, smo bili VSI izbrisani.

Ko so tudi drugi opazili sumljivo obnašanje moderatorja, so se vrstili komentarji na to temo, ki pa so bili izbrisani nekaj minut po objavi, eden za drugim.

Če povzamem, na koncu je bilo izbrisanih komentarjev, ki so nežaljivo opozarjali na manipulacijo več kot 30, izbrisani pa so bili ČISTO VSI.«

Urednica Uredništva novih medijev **Kaja Jakopič** je odgovorila:

»Res je bilo določeno število teh registracij (ne sicer množično, kot piše uporabnik spodaj, vsega skupaj med 10 in 15), kjer je bilo opazno agitiranje za določeno stranko. Komentarji praviloma niso bili neprimerni, žaljivi itd., bilo pa je moteče za ostale uporabnike, saj je šlo bolj za razne parole in smetenje. Več teh up. imen smo tudi 7.5. blokiral (enak IP, datumi registracije, ponavljajoč vzorec pri uporabljenih el. naslovih), saj je šlo za kršitev pravil. (točka 19) Prav tako pa so bili umaknjeni komentarji, ki so na to opozarjali, saj po naših pravilih takšni komentarji ne sodijo v debato. (točka 7) V takšnih primerih morajo naši uporabniki uporabiti gumb Prijava neprimerne vsebine.«

Varuhinja je zopet prejela več pritožb zaradi izbrisov komentarjev. Primer:

»Sporočam Vam, da dogodek obravnavam kot brutalen napad na na svobodo javnega demokratičnega izražanja stališč.«

Varuhinja je posredovala običajno pojasnilo:

»Pojasnujem, da kot varuh nimam vloge nad-administratorja, ki bi presojal pravilnost delovanja MMC. Administratorji na spletnem mestu rtslo.si imajo ne le pravico, ampak tudi dolžnost, skrbeti za upoštevanje spletnega kodeksa, ki ga podpiše vsak uporabnik (<http://www.rtslo.si/strani/moj-splet/669#pravila>).

Vabim vas tudi, da si preberete pogosta vprašanja glede komentiranja (<https://www.rtslo.si/strani/pogosta-vprasanja-in-odgovori/5670/embedjQ>), ki podrobneje pojasnjujejo postopke pritožbe itd.

Morda vas bo zanimalo, da sem v zvezi s komentiranjem na spletnem mestu rtslo.si lani napisala obsežnejše poročilo, preberete si ga lahko na tej povezavi:

http://www.rtslo.si/files/varuhinja/dnevnik_pritozb_avgust_2017.pdf str. 35.«

Varuhinja je med drugim prejela devet sporočil uporabnika »**Sklonjen**«, ki opozarja na neprimerne komentarje pod članki. Ker je uporabnik od varuhinje že večkrat prejel pojasnila, tudi glede pristojnosti varuhinje na tem področju (avgustovsko poročilo, str. 35), in so sporočila ponavljajoča, se uporabniku v skladu s Pravilnikom o delovanju varuha, ni odgovorilo.

Grem volit

Uporabnik **S.** je telefonsko pohvalil oddajo Grem volit (soočenje 22. 5.). Po njegovih besedah je bila oddaja »osvežujoča in krasna«. Zdi se mu, da imajo voditelji na soočenjih zvezane roke, ker se morajo držati togih pravil, v tej oddaji pa je bilo vse tako, kakor bi sam spraševal, veliko je zvedel o tem, kdo so kandidati in kaj snujejo. To je res dobra usmeritev RTV, da se usmerja v mlade.

II. MMC – DOSTOPNOST, STORITVE

RTV 4D in registracija, drugič

Tudi meseca maja so na varuhinjin naslov in telefonsko številko prihajale pritožbe glede obvezne registracije za ogled televizijskih vsebin v spletnem arhivu oz. spletnem predvajalniku 4D.

»Čemu in zakaj se moram prijaviti, če želim ogled posnetka oddaje, za katero sem plačala - sedaj zahtevate, da se še evidentiram pri ogledu arhiva?? A je naslednji korak poimensko evidentiranje spremljanje vaših vsebin preko TV zaslonov?? Mogoče kar prijava vsakega družinskega člana, vključno s konfekcijsko številko oblačil in obutve?? A to pomeni, da v kratkem tudi ne bom več mogla spremljat portala MMC, saj nisem njegova uporabnica??« (T. B.)

»Zakaj je treba ene formularje izpolnjevati, če hočeš pogledat Dobro jutro, včasih tega ni bilo, sem hotela prijateljici pokazati za nazaj in je potreben formular. Nisem mogla izpolniti, ker ni pravih navodil. Pa tudi mi ni jasno, zakaj je to potrebno.« (telefonski odzivnik, anonimno)

»Nesramno je, da se moram registrirati, čeprav se nočem. Samo gledati hočem, vi pa od mene zahtevate, da postanem uporabnik – komentator. Tega preprosto nočem!!!« (M. V. telefonsko)

»Sprememba učinkovito posega v možnost ogleda oddaj iz arhiva preko TV sprejemnika, še posebej na sprejemnikih, ki ne omogočajo prijave v račun, zato gledalci dobimo zgolj video obvestilo, da je za ogled potrebna prijava. Spremembe se mi zdi nedopustna, sploh za oddaje domače RTVSLO produkcije, sploh, ker že plačujemo RTV prispevek in v njej ne vidim posebnega smisla, razen da se otežuje ogled, zaradi kakršnikoli že poslovnih razlogov (ne vem, morebiti varčujejo pri prenosu podatkov).« (M. H.)

»Plačujem RTV prispevek, za gledanje TV, zakaj hočete, da plačujem še gledanje po internetu? Saj vendar plačujemo naročnino. Gospod pojasni, da je v okvirček za prijavo vpisoval vse številke s položnice, nič ni delovalo, kliče na vse konce, ne najde prave številke, telefoni zvonijo v prazno.« (S. J. telefonsko)

»Oddajo O prepovedi simbolov totalitarnih režimov sem si pred časom brez ovir pogledal po spletu. Danes pa sem ugotovil, da se je potrebno registrirati. Prosim vas za pojasnilo, zakaj je ta oddaja na ta način diskriminirana?« (J. D.)

»Ponovno prosim za vašo točno navedbo zakonske osnove na katero ste oprli svojo zahtevo za registracijo za dostop do več različnih oddaj iz arhiva RTVSLO. Kot redni plačnik vas opozarjam, da ste dolžni podati vsebinski odgovor!« (S. Z.)

»Deset let jih gledam po internetu in nikdar ni bilo potrebna registracija. Že takrat ko se je bilo treba registrirati, mi je bilo jasno, da mi na RTV, ki jo prisilno plačujem nekaj prikrivate in da registracija ni čisto nedolžna reč, kar je zdaj tudi popolnoma jasno. Ko sem si danes hotela pogledati eno vašo oddajo informativnega programa TV Slovenija, me je pričakalo obvestilo, v katerem piše, da se moram strinjati, da RTV Slovenija obdeluje moje podatke. Iz tega je popolnoma jasno, da ste mojo registracijo hoteli samo zato, da bi moje podatke obdelovali. Kar je azhrbno in huje kot pri FB, ki so na tak način zbrali vse podatke, da so lahko zrežirali izhod Anglije iz EU.« (M. P.)

Primer odgovora:

»Nova ureditev spremljanja videovsebin preko spletnega predvajalnika za vse TV oddaje domače in tuje produkcije velja od 1. aprila.

V pojasnilu RTV Slovenija, ki je bilo zapisano v objavi na spletu, med drugim piše:

»Na spletnem mestu rtslo.si je po novem na voljo tudi več videovsebin. Registrirani uporabniki bodo lahko dostopali tudi do tujih dokumentarnih oddaj, filmov, nadaljevanj, risank in drugih vsebin. Vsebine tuje produkcije bodo praviloma dostopne sedem dni od vsakega predvajanja na Televiziji Slovenija.

Hkrati se uvaja spremenjen način brezplačnega dostopa do videovsebin domače produkcije, saj bo tudi za te vsebine, starejše od tedna dni, potrebna brezplačna registracija oz. prijava. Ta sprememba je prvi korak v smeri širjenja geografske dostopnosti ponudbe videovsebin, saj bodo registrirani uporabniki v prihodnosti lahko dostopali do nekaterih vsebin, sicer geoblokiranih, tudi v tujini. Za ogled videovsebin domače produkcije, ki so v arhivu manj kot sedem dni po predvajanju na Televiziji Slovenija, registracija oziroma prijava ne bo potrebna.«

Varuhinja je na podlagi različnih odzivov javnosti, tudi vašega, vodstvo RTV Slovenija oz. vse pristojne pozvala, naj pripravijo celovito pojasnilo o uvedbi obvezne registracije za ogled arhivskih vsebin TV Slovenija, starejših od 7 dni.

Varuhinja je z odzivi javnosti in pozivom vodstvu seznanila tudi pristojni komisiji Programskega sveta RTV Slovenija ter o tematiki spregovorila na seji Programskega sveta RTV Slovenija 21. 5. 2018. Programski svet je vodstvo pozval naj o zadevi podrobno poroča in odpravi težave (na katere so opozarjali nekateri uporabniki).

K odgovorom je pisarna varuhinje dodajala še specifična pojasnila. Primer dodatnega pojasnila glede obdelave podatkov, ki ga je pripravil **Luka Zebec**, v. d. vodje MMC-ja:

»Izraz »obdelava podatkov« je splošen in se lahko nanaša na različne vrste obdelave (npr. z namenom sledenja uporabnikovih navad, posredovanja podatkov tretjim osebam, ...), kar je morda zmotilo uporabnico. Izraz »obdelava« smo skladno z zakonodajo dolžni uporabljati, čeprav v primeru uporabniškega računa na RTVSLO.si podatke o posameznem uporabniku dejansko le hranimo (kar se prav tako smatra kot obdelava), zato da lahko vzdržujemo uporabniški račun in omogočamo prijavo.«

Varuhinja je odgovore pridobivala tudi od pravne službe in pomočnice direktorice TV Slovenija **Natalije Gorščak**. Pomočnika generalnega direktorja za program in integracijo vsebin **Gorazda Slaka** je prosila za **poenoten in celovit odgovor**, v oporo pa mu posredovala **ključne točke**, ki so se izkazale kot težava, pomanjkljivost in neprijetnost v uporabniški izkušnji.

- »(1) nujno jasno in razumljivo skomunicirati in pojasniti, zakaj je to potrebno,
- (2) pri vstopu v arhiv RTV 4D uvesti nek jasen prikaz, iz katerega bo neregistriranemu uporabniku razvidno, kaj se pričakuje od njega (registracija in kaj to sploh je) in zakaj (odgovora na to vprašanje pravzaprav sploh še nimamo),
- (3) poskrbeti, da bodo vsi brskalniki pokazali link na dodatne informacije in navodila
- (4) na tem linku naj bodo zapisane vse potrebne informacije o obveznosti registracije – tako tehnično kot vsebinsko, vključno z navodili
- (5) premisliti, kako rešiti problem, ker se z registracijo za spletni arhiv RTV 4D avtomatično registriraš kot MMC uporabnik, četudi tega ne želiš; ali pa vsaj informirati uporabnika, ki se bo registriral, da se je s tem registriral za obe med seboj povsem ločeni in nepovezani zadevi!
- (6) premisliti, kako rešiti problem, ki izhaja iz hkratne registracije za komentiranje in uporabo arhiva, in sicer, da se z blokado uporabnika, ki krši pravila komentiranja spletnih vsebin, temu uporabniku avtomatično odvzame pravica do ogleda spletnih vsebin (kar ne vzdrži!)
- (7) nujno sporočiti, kakšne so pravne oz. zakonske osnove za obvezno registracijo (glede na to, da mi je pravna služba posredovala pisni odgovor, da za to potezo ni nobene konkretne pravne podlage !!!!)

(8) kako se bo v tem primeru in v bodoče pomagalo računalniško in IT manj spretnim uporabnikom, ki preprosto ne vedo, kako naj se registrirajo, nimajo pa na voljo telefonske tehnične podpore, kjer bi pojasnjevali korake do registracije ali reševanja drugega problema
(9) kako se bo rešil problem uporabnikov, ki zaradi obvezne registracije spletnega arhiva ne morejo več uporabljati prek televizorjev, kar je poseg v njihove ustaljene navade, ki jim ga nihče ni ne napovedal ne pojasnil, kako se bo rešitev komunicirala, kdaj bo na voljo itd. itd

(10) pod črto: kje bo to celovito pojasnilo objavljeno (razen v varuhovih odgovorih in mesečnem poročilu) ter kateri RTV medijski kanali bodo uporabljeni za to«

Obsežen odgovor, ki ga je posredoval **Gorazd Slak**, objavljamo kot **PRILOGO 2** na strani 59.

RTV SLOVENIJA

I. OGLAŠEVANJE

Oglaševanje piva

Trije odzivi so se nanašali na serijo oglasov z naslovom Izziv, katere naročnik je Pivovarna Laško, in se predvaja tudi na TV Slovenija. Oglasi so za pritožnike moteči, ker govorci v njih ne uporabljajo slovenskega jezika.

»Še nič se ni spremenilo, kar naprej še poslušamo reklamo za Laško pivo v bosanščini.« **(D. D.)**

»Torej, zanima me, zakaj, oz. me moti, da tv slo in še katere druge slovenske tv, predvajajo reklame za LAŠKO PIVO kar naenkrat v srbskem jeziku? Naj se umetniki naučijo slovenskega jezika, ali, naj se sinhrozirajo v slovenščino, kot vse tuje reklame.« **(Z. R.)**

»Ne gre samo za to, da jih je preveč, ampak, da se oglašuje pitje piva med TV Dnevnikom in tik pred Odmevi, in to celo v hrvaškem oz. tujem jeziku. Kje so časi, ko je bilo oglaševanje alkohola dovoljeno po 22. uri. S takšnimi reklamami nas res posiljujete. S tem nas tudi silite, da gledamo komercialno TV.« **(M. Z.)**

Iz odgovora **varuhinje**:

»Pojasnjujem, da je RTV Slovenija pri objavljanju oglasov dolžna slediti zakonom in programskih standardom, ki med drugim prepovedujejo oglaševanje alkohola in oglase v tujih jezikih. Vendar pa je v primeru, ki vas je zmotil, poskrbljeno za slovenski prevod v obliki podnapisov, prav tako ni neposrednega oglaševanja alkoholnih izdelkov, ampak se oglašuje blagovna znamka – prek dogodka, ki se imenuje Izziv. S tem je, kot so mi pojasnili v pristojni službi TV Slovenija, merilom zadoščeno. Kot so mi povedali, je naročnik enako akcijo (le da z drugimi sodelujočimi) pripravil tudi že lani in predlani. Podrobnosti najdete na spletni strani naročnika.«

Reklame, reklame

Tradicionalno – dva splošna odziva glede oglasov na javni televiziji.

»Glede reklam sem mnenja in trdim da so zavajajoča, in to nas zavaja RTV,, a njej plačujemo prispevek da nam vsiljuje neke reklame ko so čista laž in zavajanje. Jaz pa moram plačevati nekaj ko mi nekdo vsiljuje,,žalostno !« (L.)

»Sprašujem se zakaj moram namesto RTV programa gledati vsemogoče reklame. Kje so končali RTV programi. Znesek ki je namenjen rtv programom je vložen v reklame. Ali vi potpirate tak način programov, kamor obrneš so same reklame. Kar me najbolj moti pa so reklame na RTVSLO gledaš oddajo ki je na sporedu pa ti voditelj reče nadaljujemo po oglasih na koncu pa moramo končati ker smo vezani na čas.« (K. Š.)

Primer odgovora **varuhinje**:

»Glede oglasov na RTV Slovenija pojasnujem, da si javna radiotelevizija z njimi zasluži del sredstev, potrebnih za delovanje oz. pripravo programa. Takšno ureditev je predvidel zakonodajalec in je podobna kot pri večini drugih javnih RTV v svetu. Vendar pa je obseg oglasov v programih RTV Slovenija strogo omejen in bistveno manjši kot na komercialnih televizijah. Obseg in umestitev opredeljuje Zakon o audiovizualnih komunikacijah. Ta med drugim navaja programe in vsebine, ki jih ni dovoljeno prekinjati z oglasi, denimo filme in otroške oddaje itd. Ta določila se tudi spoštujejo.

Kot varuh vodstvu in pristojnim večkrat predlagam, naj razmislijo o takšni umestitvi oglasov, ki bo čim manj moteča za gledalce – poslušalce – bralce RTV vsebin. Predlagam tudi, da tako imenovana prodajna okna (ki so prav tako dovoljena po zakonu) skrčijo na minimum oz. da pri odločanju o objavljanju TV prodaje vedno znova tehtajo med finančno koristjo in moralno škodo, ki jo lahko Zavod utрпи zaradi nejevolje gledalstva.«

Dacia, Dača, Dačia

Gledalec **M. Š.** je vprašal, kako je mogoče, da se beseda Dacia v oglasih za romunski avto izgovarja Dača, čeprav bi bilo pravilen izgovor Dačia.

Katja Kužnik, Služba za trženje oglasnega prostora na TV Slovenija:

»Pozdravljeni, gledalčevo pismo glede izgovarjave (romunske) avtomobilske znamke Dacia v TV oglasih je bilo prek medijske agencije posredovano oglaševalcu Renault Nissan Slovenija, ki opravlja dejavnost trženja in prodaje avtomobilov znamke Dacia v Sloveniji.

Sporočili so, da predpisane izgovarjave nimajo, izgovarjava se razlikuje od države do države. Za pomoč sem se obrnila na naše lektorje, ki so povedali, da bi bilo po pravopisu res pravilno izgovarjati dačia (kot trdi gledalec), vendar pa se je v Sloveniji že ustalila izgovarjava dača. Gre sicer za izjemo, a vseeno svetujejo rabo dača. Z odgovorom oziroma nasvetom lektorjev glede izgovarjave sem seznanila medijsko agencijo, ki posluje z naročnikom Renault Nissan Slovenija. Za posredovanje se zahvaljujejo, izbira izgovarjave v prihodnje je tako prepuščena njim.«

Nova prezentacijska struktura prekinitev

Pomočnik generalnega direktorja za program in integracijo **Gorazd Slak** je varuhinjo seznanil s spremembami na področju oglasnih prekinitev na TV Slovenija.

»Z mesecem aprilom smo na prvem programu TV Slovenija pripravili novo prezentacijsko strukturo prekinitev med 16:30 in 24:00, (oglasne prekinitve, promocijski spoti, TV Shop), s katero smo občutno zmanjšali količino prekinitev programa (pred tem – med 20:00 in 22:00 – 7 prekinitev, sedaj 4 prekinitve). Oglasne vsebine smo sicer v nekaterih primerih prenesli v same programe, vendar rezultati kažejo, da je bila nova prezentacija dobro sprejeta pri gledalcih: prehajanje med posameznimi programskimi vsebinami je hitrejše, zato tam ne izgublamo po nepotrebnem gledalcev, več gledalcev pa pripeljemo v naše glavne informativne oddaje, TV Dnevnik in Odmevi.

Opozoril bi še na dva pomembna razvoja ob vpeljavi nove prezentacije programa:

-zaradi umestitve oglasnih prekinitev v oddaje, smo ob četrtkih uspeli zmanjšati količino predvajanih oglasov, ne da bi pri tem bili prizadeti prihodki od oglaševanja. Tako smo imeli v dveh urah programa namesto 14 minut oglasov samo 12 minut oglasov (za primerjavo, komercialne televizije predvajajo 12 minut oglasov v vsaki uri)

-z informativnim programom smo pripravili kar najmanj motečo umestitev oglasnih blokov v predvolilne in pred-referendumske oddaje. Skrb in znanje ekipe se je obrestovalo, saj so imele oddaje veliko gledalcev, ki so lahko prejeli pomembne informacije, gledalce pa umestitev oglasnih prekinitev ni motila – gledanost po oglasih je bila celo večja, kot gledanost pred oglasno prekinitvijo.«

II. TEHNIČNE ZADEVE

Ogled licenčnih oddaj v tujini

Gledalka **G.** je po telefonu vprašala, zakaj na Hrvaškem preko satelita ne more gledati oddaje Kdo bi vedel. Ne razume, zakaj so »zaklenjene« domače zabavne oddaje.

Natalija Gorščak, pomočnica direktorice TV Slovenija:

»Zatemnitev velja za vse tiste programe, za katere nima o pravic za tujino, kar niso nujno samo oddaje tuje produkcije, so tudi npr. nekatere licenčne oddaje – Kdo bi vedel in npr. slovenski filmi ali dokumentarni filmi neodvisnih producentov, kjer bodisi nismo odkupili pravic za tujino bodisi teh pravic sploh ne prodajajo.«

Vključena govorna sinteza

Varuhinja je bila seznanjena, da je bila 8. maja poskusno aktivirana govorna sinteza oz. vklopljen dodaten avdio kanal na SLO1 HD – kot poseben pripomoček, s katerim tudi slepi in slabovidni lahko spremljajo TV-novice. Pripomoček so razvili inženirji RTV Slovenija. Govorna sinteza pomeni, da se ob predvajanju programa s podnaslovljeno tujejezično vsebino (recimo prispevek katerega izmed dopisništev iz tujine), ti isti podnaslovi preberejo z računalniškim sintetizatorjem zvoka ter primešajo k osnovnemu zvoku.

Varuhinja je bila seznanjena z enim primerom, ko je dodatni avdio kanal zmotil spremljanje TV-programa videčo gledalko; ta se je pritožila, da jo ob gledanju poročil moti »glasovna dopolnitev podnapisov«.

Varuhinja je gledalko povezala s koordinatorko invalidskih vsebin **Matejo Vodeb** in inženirjem **Bernardom Vrhom**, ki je pomagal urediti težavo, za kar se je **M. H.** zahvalila:

»Lepa hvala tako za vaš hiter in učinkovit odziv in lepa hvala tudi g. Vrhu za pomoč. Nastavitev mi je uspela brez problema. (...) Je pa pohvalno, da z novostjo pomagata slepim in slabovidnim. Morda ste samo premalo opozarjali na novost.«

Odgovor varuhinje:

»Vsekakor pa bi bilo prav, da bi se v programih pohvalili s to novostjo. Kot vam je včeraj povedal gospod Vrh, imajo številne države govorno sintezo že dolgo na voljo. Seveda gre za tiste države, ki uporabljajo »velike« jezike. Za angleško ali nemško ali špansko ... govorno področje so to storitev razvili zasebniki, iz profitnih razlogov. Za slovenske uporabnike pripomočka ni mogoče kupiti na trgu, ker ne obstaja, razvoj storitve v slovenščini pa zaradi majhnega števila potencialnih kupcev tudi ni dobičkonosen. Zato so se tega lotili RTV inženirji sami.

Prepričana sem, da bi bilo dobro o tem seznaniti naše občinstvo, saj prepogosto odgovarjam na vprašanje, zakaj je treba plačevati 12,75 evra na mesec. Seveda ne le za TV-programe. S tem denarjem se ustvarja na stotine ur programa na nacionalnih, regionalnih in manjšinskih frekvencah (radijskih, televizijskih), potem so tu še teletekst, novičarski portal, spletni arhiv, simfonični orkester, skrb za materinščino, digitalizacija filmskega arhiva... vse do podnaslavljanja za gluhe in govorne sinteze, zaradi katere sva sploh v stiku.«

Operater distribuira motno sliko

Gledalka **A. M.** je prosila za pomoč pri urejanju jasnosti slike treh nacionalnih programov javne televizije. Odkar je februarja operater kableske televizije spremenil določene nastavitve, ima gledalka motno in nerazločno sliko, operater pa se ne odziva na pritožbe

»Nacionalna TV je za nas nepogrešljiva, vendar je ne moremo gledati. Plačujemo torej storitev, ki je ne prejemamo.«

V notranji korespondenci je bilo dogovorjeno, da bo na takšne primere operaterje opozarjala in pomagala reševati enota Oddajniki in zveze.

Postopno slovo od SD signala

Varuhinja je bila seznanjena z rokovnikom, načinom vnaprejšnjega obveščanja in načrtovano tehnično podporo in vzpostavitvijo klicnega centra ob ugašanju SD signala in uvajanju izključno HD oddajanja na multipleksu A, prek katerega programe TV Slovenija spremljajo gledalci po prizemni mreži DVBT.

O spremembi, načrtovani za 11. junij, se je varuhinja pogovorila z vsemi pristojnimi, tudi z vodjo OE Oddajniki in zveze **Miranom Dolencem**. Ob zaključni redakciji tega poročila (8. 6. 2018) je pomočnik generalnega direktorja **Gorazd Slak** sporočil, da so v mesecu dni prejeli 1800 klicev, od tega je kar 80% klicateljev imelo dostop do programa v HD ločljivosti, pa tega niso vedeli. Morali so samo nastaviti na pravi program.

Obenem je **Sabrina Povšič Štimec** iz Službe za komuniciranje sporočila, da bodo na predlog Sveta za radiodifuzijo in Agencije za komunikacijska omrežja in storitve gledalci do nadaljnjega še naprej lahko prek sobne oziroma strešne antene spremljali programe TV Slovenija v tehniki SD, ki bodo na voljo prek MUX C, a morajo zato ponastaviti sprejemnike.

III. VARUHINJA

Pohvala

Po ogledu programske vsebine na TV Slovenija, v kateri je nastopila varuhinja, ji je **D. S.** poredoval pohvalo za »odgovorno« delo.

»Približali ste mi RTV kot odgovoren, programsko obsežen in samokritičen javni servis, ki se zaveda in priznava svoje napake ter jih redno popravlja in se izboljšuje.

V veselje in čast mi je, da imamo tako nacionalno televizijo, ki dejansko krepi narodno zavest in take zaposlene na njej, ki s ponosom ohranjajo kakovost programa in si vzamejo čas za slehernega gledalca. Ob raznoraznih informacijah, ki nas obkrožajo, sploh nas, mlade, se pogosto izgubimo. Zaradi takih ljudi, kot ste vi, imam večje zaupanje v nacionalko in informacije, ki jih dnevno prejemam iz vašega programa. Z odprto debato z gledalci, katero odpirate kot varuhinja, dvigujete naše zaupanje in dokazujete korektnost ali pa morebitno nekorektnost dela vseh vaših sodelavcev, katerih napake skupaj odpravljate.

Dejstvo, da smo gledalci slišani, se mi zdi velikega pomena. Želim vam uspešno opravljanje vašega dela še naprej.«

Predlog za dopolnitev Strategije

Na podlagi odzivov javnosti ter stikov z gledalci, poslušalci in bralci RTV vsebin ter uporabniki RTV storitev je varuhinja podala predlog dopolnitev Strategije razvoja RTV Slovenija 2018-2022 in predlagala smiselno umestitev v 2. in 3. poglavje (Povzetek ter Vizija in poslanstvo RTV Slovenija). Celoten predlog je v **PRILOGI 3 na str. 65.**

RTV Slovenija na obisku

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev **Ilinka Todorovski** je 31. maja obiskala **Novo Gorico** in tako začela serijo obiskov po Sloveniji, ki so namenjeni neposrednemu stiku z gledalci, poslušalci, bralci in uporabniki RTV vsebin.

Na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici in Gimnaziji Nova Gorica sta se s spletnim urednikom Vala 202 **Anžetom Tomičem** s študenti in dijaki pogovarjala o poslanstvu slovenske javne radiotelevizije, o dilemah, s katerimi se srečujejo ustvarjalci, o delu varuhinje, raznolikosti vsebin RTV Slovenija, prihodnosti vsebin za mlade, spletnih platformah in komentiranju na spletu.

Na osrednjem dogodku dneva "RTV Slovenija na obisku: Varuhinja sprašuje in odgovarja" se je varuhinji v Knjižnici Nova Gorica pridružila dopisnica Televizije Slovenija iz Nove Gorice **Mojca Dumančič**. Skupaj sta pojasnjevali vlogo javnega medijskega servisa in odgovarjali na konkretna vprašanja občinstva.

Statut RTV Slovenija, predlog

Varuhinja je pripravila predlog dopolnitve Statuta RTV Slovenija, in sicer, da se pri načrtovanih spremembah Statuta RTV Slovenija dopolni tudi 13. člen, ki opredeljuje institut varuha pravic gledalcev in poslušalcev. Predlog je objavljen kot **PRILOGA 4 na str. 66.**

Ravnanje z osebnimi podatki: od GDPR do kodeksa

Pisarna varuhinje se je maja intenzivno pripravljala na uveljavitev Splošne uredbe o varovanju osebnih podatkov (GDPR). O podrobnostih se je posvetovala s Simono Habič iz [Projektne skupine RTV Slovenija za implementacijo GDPR](#). Varuhinja in njeni sodelavki so med drugim podpisale **Kodeks ravnanja z osebnimi podatki v odzivih javnosti v pisarni varuha pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija**, s katerim so se dodatno zavezale k spoštovanju načela zaupnosti v obravnavi odzivov javnosti. Kodeks je objavljen kot **PRILOGA 5 na str. 67**.

Odzivna poročila

Varuhinja je prejela več odzivnih poročil glede priporočil, ki jih je zapisala v tem letu.

- 1) Glede priporočil v zadevi **Vročje olimpijke** (februarsko poročilo, str. 26), je urednica Uredništva za nove medije **Kaja Jakopič** sporočila, da je bila razprava v uredništvu takoj po objavi članka: »...zadevo smo predebatirali in se vsi strinjali, da bomo glede tega bolj previdni.«
- 2) Glede priporočil v zadevi **Utrip/Komentar** (februarsko poročilo, str. 37) je odzivno poročilo pripravila odgovorna urednica Informativnega programa na TV Slovenija **Manica J. Ambrožič**:

»V Informativnem programu TVS smo v skladu s priporočilom Varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev po začetku mojega mandata (26. marca) opravili več neformalnih in nato formalno razpravo o tem, kako realizirati in označiti komentatorski format, da bi tudi tako ločili podajanje informacij od podajanja mnenj ter odpravili nejasnosti oz. nerazumevanje v javnosti.

Na sestanku **11. maja**, na katerem so bili prisotni urednica DIO Nataša Bartha Rijavec, urednik notranjepolitične in gospodarske redakcije Dejan Ladika in urednica zunanjepolitične redakcije Meta Dragolič, smo sklenili, da bomo odslej v odjavni špici Zrcala tedna in Utripa avtorja oddaje označili kot **komentatorja oziroma komentatorko tedna**.

Prav tako bomo v identifikacijske opise teh dveh oddaj – tudi na MMC-ju in pri uporabi storitve video na zahtevo - jasno zapisali, da gre komentiran, avtorski pregled tedna.

V Informativnem programu TVS resno razmišljamo o vrnitvi komentatorskih vsebin v dnevno-informativne oddaje, a seveda z natančno razmejitvijo komentatorskih vsebin od novičarskih. O realizaciji tovrstnih načrtov in zamisli bomo še razpravljali znotraj programa in nato sprejeli premišljeno in jasno uredniško odločitev.«

Uredništvo za začetek poletja načrtuje tudi strokovno predavanje na temo komentatorskega žanra.

- 3) Glede na priporočilo v zadevi **Preveč športa, premalo kulture** (marčevsko poročilo, str. 13) je odgovorna urednica **Manica J. Ambrožič** posredovala preglednico glede razmerja športnih in kulturnih novic v informativnih oddajah:

»V aprilu smo v naših dnevno-informativnih oddajah objavili **1 novico s področja športa in 22 s področja kulture**. Ob tem je pomembno tudi dejstvo, da je bilo marca finale svetovnega pokala v smučarskih poletih v Planici, ki je odmeven dogodek, ki presega meje športnega tekmovanja.«
Preglednica je objavljena kot **PRILOGA 6 na str. 68**.

IV. OSTALO

O incidentu v Brnu

Varuhinja je v vednost prejela pritožbo in odgovora pristojnih odgovornih urednikov glede poročanja o incidentu na predstavi SMG Ljubljana *Naše nasilje in vaše nasilje* v režiji Oliverja Frljića v gledališču Goska na vrvici v Brnu 26. 5. 2018. Pritožnik **J. R.** meni, da se je v poročanju enačilo krščanstvo z nacionalizmom.

»Poročate, da je v Brnu na Češkem »neonacistična skupina z imenom Spodobni ljudje« v soboto zvečer prekinila predstavo *Naše nasilje in vaše nasilje*, s katero je Slovensko mladinsko gledališče gostovalo na mednarodnem gledališkem festivalu.

Kot poročate, je približno 30 privrženecv neonacistične skupine med predstavo vdrlo v dvorano in jo poskušalo preprečiti. Policija je večji del skupine v modre majice oblečenih demonstrantov odstranila, čez kakšno uro pa se je predstava režiserja Oliverja Frljića nadaljevala.

Pred gledališčem je sicer v soboto protestiralo več manjših krščanskih skupin. Gre pa za uprizoritev s provokativnimi prizori. Najbolj je na udaru kratek prizor, v katerem **Jesus Kristus posili muslimanko**. Umik predstave so pred dnevi zahtevali v češki škofovski konferenci in komunistični svetniki v mestnem svetu Brna. Vodstvo gledališča predstave kljub velikim pritiskom ni hotelo umakniti.

No, medtem ko slovenski mainstream mediji poročajo, da je šlo za neonaciste, pa češki mediji poročajo nekoliko drugače. Spletni portal brno.idnes.cz neonacistov sploh ne omenja. Slednji omenja le aktiviste, ki so v dvorano prišli s protestom proti žalitvi krščanske vere ter Jezusa Kristusa. »Ta predstava zanika vrednote evropske civilizacije,« je dejal eden izmed protestnikov, ki so večinoma pred vhodom v gledališče mirno protestirali.

Seveda je jasno, da gre za še en primer potvorbe, ki si jo je privoščil kar slovenski nacionalni medij, kar je škandalozno. RTV Slovenija je tako znova uporabila to, kar v sodobnem jeziku imenujemo »fake news«.

Ali smo vsi slovenski državljani, krščanske izpovedi neonacisti. Tako vaše poročanje je direkten poseg v človekove pravice.«

Odgovorni urednik Prvega programa Radia Slovenija, **Andrej Stopar**:

»Radio Slovenija ne objavlja lažnih novic, ampak si prizadeva za nepristransko, profesionalno držo, kar dokazuje tudi poročanje o incidentu na predstavi SMG Ljubljana *Naše nasilje in vaše nasilje* v režiji Oliverja Frljića v gledališču Goska na vrvici v Brnu v soboto, 26. 5. 2018 zvečer.

Radio Slovenija je o incidentu v Brnu z vestjo poročal že isti dan v oddaji Zrcalu dneva ob 22.00, nato z vestjo v Jutranji kroniki v nedeljo, 27. 5. 2018 ob 7.00, za nedeljsko oddajo Dogodki in odmevi ob 15.30 pa je kolega Peter Kuhar, zunanji sodelavec, dolgoletni novinar RTV Slovenija, ki živi v Pragi, pripravil prispevek.

Kolega Kuhar je bil izčrpen in jasno povedal, da je predstavi nasprotovalo več skupin: za prepoved predstave so se zavzemali češka in moravska škofovska konferenca ter mestni svetniki komunistične stranke v Brnu, med protestniki, ki so prekinili predstavo, pa sta bili dve skupini, pripadniki »Spodobnih ljudi« in t. i. krščanski aktivisti.

Skupino »Spodobni ljudje« (»Slušní lidé«), katere predstavniki so se v gledališču pojavili v svetlo modrih majicah z napisom svoje organizacije na prsih, je češko notranje ministrstvo leta 2017

uvrstilo na seznam ekstremističnih organizacij, nekateri njeni člani so bili tudi obsojeni zaradi promoviranja nacističnih idej. Zato je težko oporekati pridevniku »neonacistična« organizacija. Radio Slovenija neonacistov ni enačil s krščanskimi aktivisti. Še več, jasno smo povedali, da so predstavo najprej prekinili neonacisti, nato pa še krščanski aktivisti. Razmer, v katerih krščanski aktivisti protestirajo skupaj z neonacisti, ki pred tem podprejo komuniste v mestnem svetu, vsi pa se zavzemajo za prepoved gledališke predstave, pa sam ne bom komentiral. Namesto mene je to v verski oddaji Češkega radia Plus storil husitski škof Filip Štojd (povzemam po pisanju Dela): *»Ne bojim se umetnosti kot nečesa, kar ogroža krščansko identiteto v tej državi. Ogroža jo nekaj drugega, recimo skupno nastopanje komunistov in neonacistov, ki se zavzemajo za prepoved (Frljičeve) predstave. V uprizoritvi vidim nekako tudi to, da je Kristus znova zasmehovan. Ne zasmehuje ga toliko Frljič kot pa histerične reakcije, ki kličejo po kazenskem pregonu in da je igralce treba zapreti.««*

Manica J. Ambrožič, odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija:

»Strinjam se s pismom kolege Andreje Stoparja. V naših programih krščanstva nismo enačili z nacionalizmom, slovenski mediji pa so glede prekinitve predstave v Brnu poročali precej podobno. O neonacistih, ki so prekinili predstavo v Brnu, je že v soboto zvečer najprej poročal Radio Slovenija, v nedeljo sta sledila STA in MMC, ob 13h smo na Televiziji Slovenija v Prvem dnevniku o prekinitvi poročali z vestjo, zvečer v TV Dnevniku pa v prispevku. O tem, da so neonacisti prekinili predstavo, poroča tudi današnji časnik Delo.

Zakaj izraz neonacisti? Ker je to konkretno skupino, katere privrženci so prekinili predstavo, češko notranje ministrstvo leta 2017 uvrstilo na seznam ekstremističnih organizacij, nekateri njeni člani so bili tudi obsojeni zaradi promoviranja nacističnih idej.

V oddajah TVS smo zelo celovito pojasnili, da je proti predstavi protestiralo več skupin: poleg skupine Spodobni ljudje tudi krščanski aktivisti pred gledališčem. Že pred predstavo pa so svoje nestrinjanje s predstavo izrazili v češki škofovski konferenci in komunistični svetniki v mestnem svetu Brna.«

V. RTV SPLOŠNO

RTV Slovenija in anglizacija slovenske glasbe

M. D. se je pritožila, ker RTV Slovenija financira ustvarjanje glasbenih vsebin v angleškem jeziku. Po njenem mnenju gre za navzkrižje s poslanstvom RTV Slovenija, ki bi morala še posebej paziti na »najpomembnejši dejavnik naše identitete, torej na naš jezik«.

»RTV ne bi nikoli smela vzpodbujati ali celo financirati glasbenega ustvarjanja v angleškem jeziku (ali kateremkoli drugem jeziku, kar pa še nisem zasledila – razen jeziku manjšin ali etničnih skupnosti). Zame in tudi nekatere moje stanovske kolege je nezaslišano, da se je v zadnjih nekaj mesecih na Valu 202 pri izbiri popevke tedna kar nekajkrat zgodilo, da je bila na predlog uredništva s strani poslušalcev izbrana skladba slovenskega ansambla z angleškim imenom v angleškem jeziku, takoj za njo pa še tuja skladba, spet v angleškem jeziku. Podobno je v oddajah Izštekani, kjer lahko celo uro poslušamo slovenski ansambel pri izvajanju skladb v angleščini... Še bolj nenavadno je, da lahko na internetni strani Vala 202 pri oddaji Izštekani poslušamo in celo gledamo celoten koncert Koala voice (večina skladbic v angleškem jeziku), pred nekaj dnevi pa je založba RTV pričela na svojih straneh prodajati taiste posnetke s koncerta. Se kdo zaveda vseh teh

neumnosti? Se kdo na RTV Slovenija ukvarja s preverjanjem kakovosti besedil, še posebej kadar so v angleškem jeziku? Če ima ansambel ambicije prodreti na tuje trge, naj sredstva za ustvarjanje in promocijo poišče drugje in ne na slovenski RTV, za predvajanje v programih RTV Slovenija bi moral biti predpogoj izvajanje v slovenskem jeziku. Tako v programih Radia kot tudi na TV, saj se v nočnih urah na 2. programu TV video spoti slovenskih ansamblov z angleškim imenom in besedili v angleščini kar vrstijo. Če boste s tem nadaljevali, bodo kmalu vsi ansambli (še posebej tisti, ki z besedili v slovenskem jeziku nimajo kaj povedati) snemali samo še v angleškem jeziku. Zanimiva mladinska oddaja, v kateri mladi ansambli izvajajo priredbo slovenske ljudske glasbe in eno svojo skladbo, je tudi V svojem ritmu. Na MMC strani založbe ZKP lahko zasledimo zmagovalni ansambel, ki je posnel skladbo v studiu Radia Slovenija – prva je priredba slovenske ljudske, druga pa avtorska, a v angleškem jeziku, ki jo po nakupu lahko pretočite preko spleta! Kje je tu logika?«

Varuhinja je za pojasnila prosila urednike oz. vodje izpostavljenih uredništev oz. enot. Iz odgovora **Mojce Menart**, vodje založniške dejavnosti, Založba RTV Slovenija:

»V založbi ZKP RTV Slovenija v zadnjih letih izdajamo programske vsebine izključno v sodelovanju in na pobudo radijskih in televizijskih programov /uredništev in nismo programsko avtonomni. Tako je prav včeraj izšel skupni projekt Radia Slovenija (Prvega programa in Vala 202) ter ZKP RTV Slovenija ob podpori Ministrstva za kulturo IMAMO NOVO GLASBO s tridesetimi žanrsko raznovrstnimi novimi skladbami, ki so vse zapete v slovenskem jeziku. Petje v slovenskem jeziku je bil tudi pogoj za sodelovanje na javnem pozivu za novo glasbeno produkcijo. Res je, da nekatere slovenske glasbene zasedbe izvajajo skladbe v angleščini (tak primer je skupina Koala Voice), zato jih skušamo tudi spodbujati k izvajanju v slovenščini, ne moremo pa jim petja v angleščini prepovedati, saj to ne bi bilo skladno ne z Zakonom o medijih ne z Zakonom o RTV Slovenija.«

Iz odgovora **Žige Klančarja**, urednika Uredništva za glasbo, Val 202:

»Tudi na Valu 202 vprašanju jezika v glasbi posvečamo veliko pozornosti. Kot ste pravilno opazili, vse več mlajših glasbenikov ustvarja v angleškem jeziku. Pri tem je treba razumeti, da gre za generacije, ki so tako zelo obkrožene s tem jezikom že od malih nog (internet, glasba, elektronske naprave), da jim je ta zelo blizu. Tako pri prepevanju v angleščini niti ne gre za način umetniškega izražanja, ampak jim je to včasih preprosto lažje.

O tem se z glasbeniki zelo veliko pogovarjamo in jim polagamo na dušo, da do pravega uspeha doma dosti lažje pridejo z materinščino. Pri tem imamo kar nekaj uspeha, opažamo, da se nad tem zamislijo in neredko res začnejo ustvarjati tudi v slovenščini. Kot enega od primerov lahko navedemo ravno Koala Voice, ki so vas še prav posebej zmotili. Vede premikanja, ena nosilnih pesmi z njihovega drugega albuma, je v slovenščini in je bila odlično sprejeta.

Zaradi sodobnih komunikacijskih poti in družabnih omrežij je za mlade glasbene izvajalce zelo mamljiva tujina, ki jim je zaradi tega toliko bolj na desegu roke kot pred leti. In z mednarodnim občinstvom želijo komunicirati v jeziku, ki ga le-to tudi razume. Ob tem pa tudi lahko tudi hitro ugotovijo, da je svetovna konkurenca izjemno bogata in neizprosna.

Pri predvajanju nas usmerjo tudi zakonsko predpisane kvote, ki narekujejo tudi predpisan delež domačih predvajanih skladb v slovenskem jeziku. Mi tega konkretno presehamo, saj z veseljem vrtimo glasbo v slovenščini, ne moremo in ne smemo pa si privoščiti prepovedi predvajanja domačih ustvarjalcev v tujem jeziku, saj bi šlo za diskriminacijo. Zato pa verjamemo v

izobraževalno in svetovalno funkcijo in smo mnenja, da bomo na ta način dosegli največ in da se ni bati, da bi domača beseda iz slovenske glasbe izginila.«

Iz odgovora **Mete Ornik**, urednice oddaje V svojem ritmu:

»V seriji mladinskih dokumentarnih oddaj V svojem ritmu predstavljamo mlade glasbenike, njihovo glasbeno ustvarjanje in njihov odnos do glasbe. Oddaje so zasnovane kot preplet glasbe in življenjskega sloga mladih, mladim glasbenikom sledimo pri glasbenem ustvarjanju, hkrati pa jim ponudimo glasbeni izziv – priredbo slovenske ljudske skladbe ali znanega napeva v različnih žanrih. Serija je začinjena z napetimi pripravami in glasbenim dvobojem, ustvarjanje mladih ocenjujejo znani in priznani slovenski glasbeniki, za svoje glasbeno ustvarjanje mlade nagradimo s snemanjem v profesionalnem studiu Radia Slovenija, v sodelovanju z ZKP RTV Slovenija pa ob koncu vsake sezone izdamo kompilacijo najboljših, na kateri so priredbe slovenskih ljudskih pesmi oziroma znanih napevov ter avtorske skladbe mladih bendov po njihovem izboru.

Tudi ustvarjalci serije opažamo, da mladi svoje avtorske skladbe vedno pogosteje ustvarjajo v angleščini, kar je verjetno odraz časa in prostora, v katerem ustvarjajo. Prav zato smo se že pri snovanju formata serije odločili, da jih spodbudimo k ustvarjanju v slovenskem jeziku, kar nam je v dosedanjih sezonah tudi uspevalo, saj so mladi glasbeniki ustvarili kar nekaj zelo zanimivih priredb, ki so tudi med mladimi poslušalci naleteli na dober odziv. Zato se nam zdi pomembno, da jih še naprej spodbujamo k ustvarjanju v slovenščini, kar načrtujemo tudi v prihodnje, ne bi pa jih radi prikrajšali za možnost sodelovanja le zato, ker svoje skladbe ustvarjajo tudi v angleščini.

Sodelovanje Otroškega in mladinskega programa TV Slovenija z Radiem Slovenija in ZKP RTV je dodana vrednost celotnemu projektu, hkrati pa s tovrstnimi projekti širimo zavest o pomenu javnega RTV servisa tudi med mladimi, ki jih je v poplavi bolj ali manj kakovostnih video vsebin in številnih socialnih omrežij težko pritegniti, in bi bilo skrajno škoda, če v našem mediju ne bi imeli priložnosti za sodelovanje.«

Gledalki in poslušalki se pojasnila niso zdela zadostna:

»Res me zanima, kaj bi odgovorili pristojni na Ministrstvu za kulturo, če bi jim posredovala tako moje pismo kot tudi ogovore vaših pristojnih urednikov. Se vaši uredniki res ne zavedajo svojih dejanj in odgovornosti do poslušalcev in gledalcev?«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Obžalujem, ker se vam obsežna pojasnila vodje založniške dejavnosti in dveh urednikov ne zdijo zadostna in ker zapisujete, da gre za dejavnost, ki si je po vašem mnenju »RTV preprosto ne bi smela privoščiti«. V okviru svojih pristojnosti takšnemu mnenju ne morem pritrditi, prav tako se ne morem strinjati, da bi šlo pri glasbenih oddajah, ki jih omenjate, zgolj zaradi predvajanja popevk v angleškem jeziku za programske nepravilnosti ali delovanje v nasprotju s programskimi standardi RTV Slovenija.«

Binkošti na RTV Slovenija

Prek Programskega sveta RTV Slovenija je varuhinja prejela mnenje **J. R.**, da programi RTV Slovenija posvečajo premalo pozornosti katoliškemu prazniku Binkošti.

»V našem veljavnem zakonu o državnih praznikih in dela prostih dnevih iz leta 1991, ki je bil potem še nekajkrat dopolnjen z dodanimi novimi prazniki ali spremembami zakona, so kot praznik

izrecno naštete tudi **binkošti** oziroma **binkoštna nedelja**. To pomeni, da so ga predlagatelji in tudi zakonodajalec ovrednotili kot *pomemben praznični dan*, ki zasluži, da je kot tak zakonsko opredeljen.

Binkošti so po mnenju več izvedencev v bogoslovnih vedah za veliko nočjo drugi najpomembnejši praznik v bogoslužnem letu. Tako pomemben dan pa, žal, ni vreden skoraj nikakršne omembe v naših medijih, razen seveda cerkvenih.

Ko je bil sprejet prvi zakon o praznikih v samostojni Sloveniji (novembra 1991), so bile v naslednjem letu, torej 1992, binkošti 7. junija.

Živo se spominjam, da je bila takrat na TV Slovenija (urednik verskega programa je bil zdaj že pokojni Drago Klemenčič) posebna oddaja (ne vem sicer ali prav na praznični dan ali morda na večer pred njim), ki je imela naslov *binkoštna oddaja*. Prav tako so to leto ali morda še naslednje praznik omenili tudi v televizijskem dnevniku. Odtlej je, kolikor sem mogel spremljati, v slovenskih radijskih in televizijskih občilih (podobno je tudi v tiskanih), glede tega praznika – "mrk"!

Binkošti so v zakonu opredeljene poleg državnih praznikov kot dela prost dan (seveda so vedno na nedeljo), na isti ravni kot drugi v tem zakonu navedeni verski prazniki: velikonočna nedelja in ponedeljek, Marijino vnebovzetje, dan reformacije in božič.

Če se omejim samo na Radio Slovenija in Televizijo Slovenija velja, da so vsi v zakonu opredeljeni prazniki deležni obilnega poudarka – v informativnih oddajah kakor tudi s posebnimi oddajami. Zanimivo je tudi, da le za binkošti ni s strani Televizije Slovenija poskrbljeno za prenos mašnega bogoslužja, kakor je sicer za vse ostale v zakonu navedene verske praznike.

Medijsko prezrtje tega pomembnega praznika pa me še vedno vznemirja, zlasti v času ko se ta veliki praznik vsako leto bliža in obhaja.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Za uvod sem v pogledala v arhiv spletnih novic in spletnih predvajalnik arhivskih videovsebin (4d.rtvlo.si) in se prepričala, da praznik Binkošti v osrednjih medijih RTV Slovenija nobeno leto ni prezrt, arhiv hrani tako novice na MMC, kot radijske Duhovne misli in tematska televizijska Obzorja duha, a tudi prispevek v TV Dnevniku in kolumno sestre Romane (<http://www.rtvlo.si/kolumne/binkosti/339011>). Do vseh teh povezav lahko vsakdo prosto dostopa, potrebna je le registracija.

O načrtih za letošnje spremljanje tega praznika sem vprašala pristojne urednike osrednjih informativnih programov in verskih oddaj. V nadaljevanju kopiram odgovore.

Vid Stanovnik, urednik Uredništva verskih oddaj TV Slovenija: "Na binkoštno nedeljo bomo, tako kot tudi na velikonočno nedeljo in ob božičnih praznikih, pripravili posebno tematsko oddajo, posvečeno prazniku. Ob tem pozdravljam pobudo gledalca in bom v načrt za oddaje v letu 2019 vključil predlog, da TV Slovenija tudi za binkošti prenaša praznično bogoslužje."

Manica Janežič Ambrožič, urednica Informativnega programa TV Slovenija: "V naših informativnih oddajah poročamo o vseh najpomembnejših dnevnih dogodkih. Poročamo ali vsaj omenimo tudi vse praznike – obširnost poročanja o posameznih temah pa je pogosto odvisna tudi od drugega pomembnega dnevnega dogajanja."

Andrej Stopar, odgovorni urednik Prvega programa Radia Slovenija: "Na binkoštno nedeljo na Prvem načrtujemo prenos bogoslužja iz koprške škofije in tematski oddaji Duhovna misel in Sledi večnosti."

Obširnejši odgovor, ki poleg napovedi vsebin za praznične dni obsega tudi mnenje o prazniku, pa je prispeval **Anton Petelinšek**, v. d. urednika Uredništva religije in verstev Radia Slovenije: "Ja

BINKOŠTI so resnično praznik SVETEGA DUHA – preizkusni kamen krščanske duhovne osredinjenosti! //Začetek novozaveznih APOSTOLSKIH DEL je posvečen prav temu – izlitju SVETEGA DUHA MED APOSTOLI...//

Mi bomo objavili v SLEDEH VEČNOSTI na 1.programu Radia SLO 20.maja ob 18.15 pogovor PRAV o tem /gre za ponovitev oddaje izpred treh let/ - z blagopokojnim binkoštnim pastorjem in zgodovinarjem iz Murske Sobote mag.Ferijem Kuzmičem, //ki je – kot zanimivost – odšel v večnost letos malo po veliki noči... umrl je v Nazaretu – Kristusovem rojstnem kraju – na svojem zadnjem romanju v Sveto deželo...//

Jaz o tem prazniku pripravljam za Drugo jutranjo kroniko informativni prispevek.

Radio Slovenija ta dan – na BINKOŠTNO NEDELJO – prenaša mašo iz župnijske cerkve Svetega Jurija v Piranu – na 1. in 3.programu.Po mnenju mnogih, in tudi jaz tako mislim, bi moral biti BINKOŠTNI PONEDELJEK – PRAZNIK IN DELA PROSTI DAN – morebiti celo prej kot MARIJINO VNEBOVZETJE – NA PRIMER."

Na koncu zapisujem, da kot **varuhinja** težko sodim, ali je prazničnih vsebin in vsebin za verujoče v programih RTV Slovenija dovolj ali premalo. O tem me gledalci in poslušalci večkrat vprašajo. Nekateri so prepričani, da je teh vsebin absolutno preveč in zatrjujejo, da verske vsebine ne sodijo v javne medije, drugi sporočajo, da se kot verujoči počutijo prikrajšane in zapostavljene. Lani ta čas je v organizaciji Programskega sveta RTV Slovenija potekala panelna razprava, v kateri je bilo prav tako slišati različna mnenja, koliko tovrstnega programa je ravno prav, da nacionalna medijska hiša zadosti javni interes. Slišali smo zanimivo mednarodno primerjavo, ki pa jo je mogoče razumeti le kot kompas, saj se javne RTV v Evropi med seboj zelo razlikujejo, tako po organizacijski strukturi in obsegu vseh programov ter razmerji med njimi, kakor tudi po tem, kakšne so družbene, zgodovinske, kulturne, politične itd. okoliščine v konkretni evropski državi.«

Varuhinja je prek Programskega sveta prejela tudi vprašanje **M. J.**, ki prav tako meni da RTV deluje pristransko ob različnih praznikih, vendar pri tem meni da so **»prazniki, ki povečujejo nezemsko bivanje in religijske razlage sveta v rednostnem položaju glede na tiste, ki so povezani s prizadevanji za odpravljanje različnih oblik (zemske) individualne in kolektivne (npr narodne, razredne) prikrajšanosti in zapostavljenosti.«** Varuhinja pripravlja odgovor pritožnici.

Štiri vprašanja

S. T. je postavil štiri vprašanja, povezana s programi in delovanjem javne radiotelevizije.

»Prvo vprašanje: Zanima me, zakaj je nedeljska maša za kristjane samo enkrat (1) mesečno in ne tedensko? Zakon o RTV (ZRTVS-1) posebno pozornost posveča položaju in delovanju registriranih verskih skupnosti - zakaj za kristjane ne najdemo podobnega statusa? Glede na to, da krščanska populacija predstavlja večino našega prebivalstva, ne razumem, zakaj je temu tako. **Drugo vprašanje:** Subjektivno opažam, da dajete v ospredje levo opcijo političnih strank. Zakon o RTV (ZRTVS-1) je zelo jasen; jasno določa uravnoteženo objektivno poročanje, da posredovane vsebine omogočajo objektivno javno obveščenost državljanov države Slovenije, ki pa za desno politično opcijo na žalost ne velja. **Zakaj to ne velja za t.i. desnico oz. za desni politični pol?** Vemo, da RTV Ljubljana in ostale komercialne TV jasno določajo smernice javnega mnenja volivcev oz. glasovalcev, ki pa za desnico niso ugodne oz. pretvarjajo javno mnenje v korist leve politične opcije. **Tretje vprašanje: Zakaj, kljub mojemu plačilu RTV prispevka, ni bilo nogometne lige**

prvakov, niti ne evropskega prvenstva v košarki v Carigradu I. 2017 , ki sem jo moral gledati na komercialni TV? Moje mnenje je, da bi to morali gledati na 2. programu RTV, zato konec koncev plačujemo RTV prispevek. In četrto vprašanje: kot sem že omenil, sem invalid. Imam prirojeno in dedno bolezen ledvic (policistične ledvice), zaradi tega hodim na dializo, preživel sem tudi možgansko kap. Vendar, hodim v službo in imam 70% invalidnine (ne morem imeti 100% invalidnine, ker sem v službi!). **Katera dokazila potrebujete, da bi bil oproščen plačila RTV prispevka?»**

Varuhinja:

»1. RTV Slovenija zagotavlja verske vsebine in vsebine za verujoče v okviru zakonskih določil in programskih standardov. Konkreten obseg teh vsebin – med njimi število in zasnov oddaj ter število prenosov katoliških in evangeličanskih bogoslužij – je opredeljen v vsakokratnem Programsko-produkcijskem načrtu RTV Slovenija (PPN), ki ga pripravi vodstvo Zavoda, potrdi pa Programski svet RTV Slovenija. Postopki oblikovanja in sprejemanja PPN prispevajo h konkretizaciji pojma javni interes, h kateremu je zavezan javni medij. Za verske vsebine in vsebine za verujoče na osrednjih radijskih in televizijskih frekvencah skrbita pristojni uredništvi, in sicer Uredništvo verskih oddaj TV Slovenija in Uredništvo religij in verstev Radia Slovenija. O tem, kaj je najprimernejši obseg teh vsebin – ali jih je preveč ali premalo ali ravno dovolj – je predmet nenehne živahne razprave. Tudi na naslov varuha prispe kar nekaj odzivov z diametralno različnimi zatrjevanji. Nekateri gledalci in poslušalci menijo, bi moral javni medij bolj spoštovati ločitev cerkve od države in omejiti verske vsebine, drugi zahtevajo več tovrstnih vsebin, slišati je tudi vprašanja o pluralnosti v podajanju teh vsebin. Lani ta čas je potekala tudi panelna razprava, v kateri so člani Programskega sveta, teologi, religiologi in drugi predstavniki javnosti debatirali o javnem interesu in mednarodnih primerjavah. Po pestri razpravi ni bil sprejet nikakršen sklep o morebitnem večanju obsega teh vsebin. Dodajam, da sta v Programskem svetu tudi predstavnika verskih skupnosti, in sicer dr. Janez Juhant in Geza Erniša. Kot varuhinja sem naklonjena vsem dogovorom in rešitvam, ki spoštujejo in upoštevajo dialog in pluralnost družbe.

2. V drugem vprašanju ste zapisali subjektivno opažanje, da RTV Slovenija daje »v ospredje levo opcijo političnih strank«. Menim, da ima vsak gledalce, poslušalec in bralec RTV-vsebin pravico do svojega subjektivnega opažanja in mnenja o programih RTV Slovenija. Zaželeno pa bi bilo, da bi takšno opažanje in mnenje tudi argumentiral. Na pavšalne zapise se kot varuhinja ne morem odzivati, vsekakor pa bom obravnavala – kot doslej – vsakršno konkretno pritožbo o morebitnem kršenju programskih standardov ter poklicnih meril in načel novinarske etike. Tudi glede načela nepristranskosti. Če imate torej konkretno pritožbo na konkretno vsebino, jo lahko pošljete v obravnavo. Pri tem vam predlagam, da sledite priporočilom varuhinje za podajanje odzivov (<https://www.rtv slo.si/varuh/novica/1072>) oz. smernicam Programskega sveta za podajanje pritožb (<http://www.rtv slo.si/varuh/novica/1103>).

3. Še o pravici do športnih prenosov ... Lastniki pravic za prenose velikih mednarodnih športnih dogodkov ne sledijo javnemu interesu v posameznih državah, ampak svoji poslovni logiki in logiki zaslužka. Pravice poskušajo prodati medijskim hišam, ki so za prenos športnega dogodka pripravljene in sposobne plačati največ. O tem se dogovorijo tudi pod mizo, če je treba. V primeru Evropskega košarkarskega prvenstva RTV Slovenija žal ni mogla sodelovati niti v pogajanjih, ker so lastniki pravic posel sklenili mimo ustaljenih postopkov. Tudi sama obžalujem, ker ljubitelji nogometa in košarke velikih dogodkov, ki jih omenjate v vprašanju, niso mogli spremljati na nacionalni televiziji. Lani je bilo na temo košarke res veliko odzivov. Večina pritožnikov je sprejela

pojasnilo, da se RTV prispevek ne plačuje zgolj za gledanje športnih dogodkov na TV SLO2, ampak za delovanje in storitev celotnega medijskega sistema. Za 12,75 evra torej obilo televizijskih vsebin (TV SLO1, TV SLO2, TV SLO3, TV MN, TV KP, TV Lendava, TV Capodistria), radijskih vsebin (Prvi, Val 202, Ars, RA MB, RA KP, MRR, RA Capodistria, RSi), spletnih vsebin (MMC, teletekst, RTV 4D...) ter veliko raznovrstnih dejavnosti in storitev, kot jih predvideva zakon, denimo digitaliziranje filmskega in televizijskega gradiva, glasbena produkcija, dostopnost vsebin za gluhe in naglušne ter slepe in slabovidne, delovanje prizemne oddajniške mreže ...

4. Glede RTV-prispevka kot varuhinja nimam nobenih pristojnosti, zato vam svetujem, da si o možni oprostitvi preberete na tej povezavi: <https://www.rtv slo.si/strani/najbolj-pogosta-vprasanja-in-odgovori-fag/222#30> ali pa v zvezi s tem pokličete prijazne uslužbenke pristojne služne na tel. št. 01 475 46 00 oz. jim pišete na naslov rtv.prispevki@rtvslo.si .«

PRILOGE

Priloga 1: Politični komentar v predvolilnem obdobju

Odgovor varuhinje na vprašanje novinarja Reporterja:

»Sprašujete me o televizijski kolumni sodelavca RTV Slovenija Igorja Vidmarja v oddaji Studio City, ki je v pisni obliki objavljena tudi na spletnem mestu www.rtv slo.si. Menim, da kolumne s politično vsebino ni mogoče enačiti s politično propagando, neodvisno o tem, ali govorimo o predvolilnem obdobju ali ne, saj bi takšna interpretacija pomenila, da je na RTV Slovenija prepovedano analiziranje in komentiranje političnih vsebin, kar seveda ne drži.

Opozarjam pa, da morajo uredništva in avtorji pri komentiranju vsebin spoštovati uredniška in žanrska pravila, kakor so opredeljena v poklicnih merilih in načelih RTV Slovenija. Dolžnost avtorjev je, da podana osebna mnenja utemeljijo in jih podkrepijo z dejstvi, dolžnost urednikov pa, da v nizu oddaj in daljšem časovnem obdobju poskrbijo za pluralnost vsebinskih in avtorskih pristopov.

Menim, da v predvolilnem obdobju v programih RTV Slovenija ni primerno objavljati komentarjev z izrekom osebnega mnenja o konkretnih strankah, izražanjem strankarskih preferenc ali podajanjem mnenj o konkretnih strankarskih preferencah volivcev.

Menim, da je primarna vloga javnega medija v predvolilnem obdobju, da občinstvu posreduje čim več raznovrstnih informacij, pogledov in mnenj, ki prispevajo k razumevanju dogajanja in omogočajo odgovorno državljansko delovanje v javnih zadevah in demokratičnih procesih, tudi odločanje na volitvah. **Zato bi se morala uredništva pri avtorskih komentarjih vsebinsko omejiti na analizo volilnih dogodkov, fenomenov, trendov, prelomnic, obratov in dejstev.** Pri analizi volilnih programov ali političnih praks pa slediti načelu enake obravnave, kakor je zagotovljena v posebnih volilnih oddajah in pasovih.

Odgovorni urednici Informativnega programa TV Slovenija Manici J. Ambrožič bom priporočila, da v uredništvu opravijo poglobljeno razpravo o komentiranju v obdobju volilne kampanje. Predlagala ji bom tudi, da kot pristojna za informativne vsebine na www.rtv slo.si razmisli o umiku kolumne.«

Pojasnilo odgovorne urednice Informativnega programa TV Slovenija Manice J. Ambrožič:

»Informativni program TV SLO tudi v času te predvolilne kampanje ne umika komentarjev, ki jih v okviru rednih rubrik objavljamo v oddaji Studio City. Tega nismo storili med nobeno kampanjo doslej. Prav tako tudi med to predvolilno kampanjo nemoteno pripravljamo komentirane avtorske pregledne tedna, torej Zrcalo tedna in Utrip. Izjema je le en Utrip, ki ga na dan volilnega molka nadomestimo z oddajo Zrcalo tedna.

Igor Vidmar v kolumni 14. maja ni govoril le o eni politični stranki ali opciji, ampak je v komentarju omenjal več strank različnih vrednostnih usmeritev. V Informativnem programu pa bomo z notranjo uredniško razpravo ponovno prevetrili naše dogovore glede komentarjev med predvolilno kampanjo. Naš namen je in mora biti zagotavljati pluralnost mnenj.«

Priloga 2: Odzivno poročilo vodstva glede obvezne registracije v spletnem arhivu

Programski svet RTV Slovenija
Komisija za multimedijske vsebine
Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev
Datum: 5. 6. 2018

ZADEVA: Razlogi za vpeljavo obvezne registracije za ogled tujih video vsebin in arhiva na portalu MMC

Vsaka novost, še posebej ko gre za obliko neke dodatne dejavnosti, vedno sproži določen odpor pri uporabnikih in to se je zgodilo tudi ob uvedbi registracije za video vsebine na MMC.

Ob prehodu na testiranje nove spletne strani 01.04.2018 je vodstvo Televizije Slovenija po zgledu večine javnih televizij želelo, da se za dostop do tujih vsebin in do arhivskih vsebin, starejših od 7 dni, uvede obvezna registracija uporabnikov.

Odločitev je povzročila odzive s strani uporabnikov, ki so se zbirali pri varuhinji in nekaterih urednikih:

- problemi pri registraciji
- problemi pri kasnejši prijavi
- problematiziranje zlorabe sledenja uporabnikov (predvsem v politične namene)
- problematiziranje registracije

Glede na to, da trenutno beležimo preko 100 novih registriranih uporabnikov dnevno in glede na to, da je bilo problemov pri registraciji in nato pri kasnejši prijavi izredno malo, bomo poskusili bolj temeljito odgovoriti na zadnji dve točki:

Zaklepanje vsebin, ki so starejše od 7 dni, je pot k temu, da se tudi TV SLO na spletu postavi v enakopraven položaj z ostalimi ponudniki TV-vsebin. Naš portal je bil odprt in je vse vsebine nudil brezplačno, ob novi EU-direktivi, da je namreč 'naročniško' vsebino mogoče gledati v vseh državah EU, pa se je pojavila potreba, da bi se morali za gledanje vsebin registrirati. Po modelu, ki ga nudijo bolj razviti javni servisi, smo se odločili, da bomo vsebine starejše od 7 dni naredili dostopne z registracijo. Argument, da so uporabniki navajeni na neoviran dostop do vsebin je potrebno gledati z vidika razvoja tehnologij in večanja programske knjižnice – RTV Slovenija mora urediti upravljanje z njo. Velja pa tudi poudariti, da je za razliko od drugih, komercialnih televizij v Sloveniji, naš arhiv dostopen brezplačno, zato se registracije ne moremo imeti za preveliko oviro.

Razlogi, ki jih imamo za uvedbo registracije za dostopanje do arhiva so naslednji:

- zaradi možnosti ogleda naših vsebin v tujini, v primeru, ko se je treba za vsebino registrirati, je to v tujini razumljeno kot "domača vsebina" in je zato po novi EU-direktivi dostopna - gledalci si bodo tako lahko tudi v tujini ogledali kupljene oddaje, kot tudi športne prenose
- želimo pripraviti vmesnik (po vzoru vmesnikov videoservisov, kot je BBCjev iPlayer, pa recimo tudi youtube), kjer bi se uporabniku glede na njegov izbor vsebin, pripravila prilagojena izbira video vsebin.
- z uvedbo registracije smo uporabnikom preko spleta dali možnost ogleda tujih vsebin 7 dni po predvajanju (t.i. catch-up rights), njihov ogled je tako nadzorovan, kar je naša pogajalska prednost za take pravice s tujimi distributerji.

Strategija, ki stoji v ozadju registracije je tudi ta, da bi na spletu v bližnji prihodnosti ponujali premiere novih slovenskih AV-del, se dogovorili za dodaten material, ki bi ga priložili oddajam, na splet postavili pilotne oddaje, ki bi jih gledalci ocenili in bi jih šele zatem uvrstili v redno produkcijo. Na ta način bi lahko dobili hitrejše in kvalitetnejše informacije o odzivih na naše oddaje.

Veljalo bi tudi povedati, za kaj RTV Slovenija **NE BO uporabljala** registracije uporabnikov:

- Nikoli ne bomo pošiljali uporabnikom marketinških obvestil
- Nikoli ne bomo baze delili s tretjimi osebami
- Nikoli ne bomo sledili uporabnikovim ogledom, da bi iz njih pripravljali poročila o uporabi

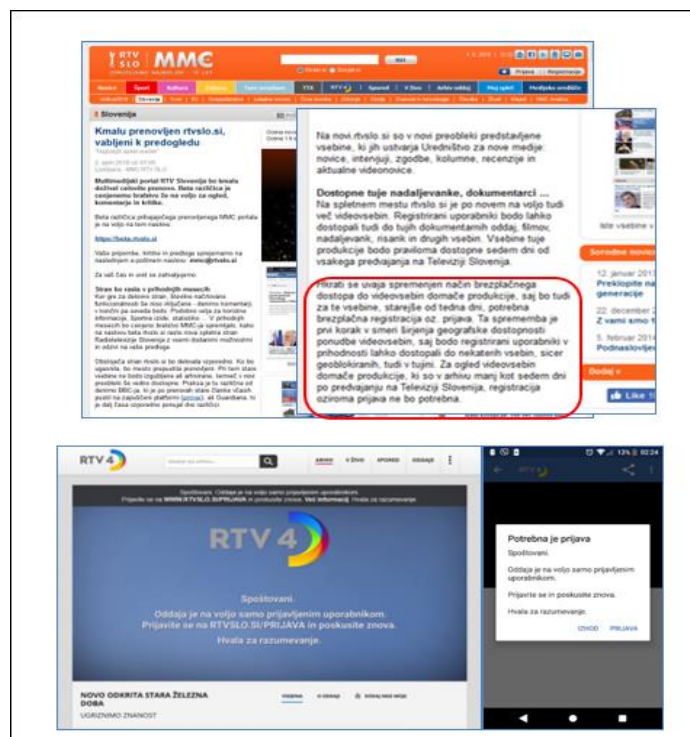
Za vse uporabnike, ki jih skrbi sledljivost njihovih potez na spletu pa morda opomba, da je vsak njihov korak na spletu sledljiv in izsledljiv na podlagi IP številke. RTV Slovenija nima možnosti, da bi sledila uporabnikom, je ne želi imeti in je ne bo imela, želimo le imeti možnost razvijanja naše storitve.

Izvedba sprememb ter informiranje javnosti

Uvedba sprememb je bila vezana na objavo [nove \(beta\) različice spletnega portala](#), v okviru te pa [televizijskega portala](#), katerega objava je bila pogojevana z uvedbo prijave in registracije. Ker je spletni arhiv na voljo na številnih portalih, spletnih straneh, mobilnih in TV-aplikacijah, je to potegnilo za sabo veliko sprememb različnih sistemov in aplikacij v izredno kratkem času.

Ob uvedbi je MMC objavil poseben članek, v katerem so bile uporabnikom predstavljene novosti in spremembe, vključno s pojasnilom glede novega pravila prijave in registracije; pojasnilo je bilo pripravljeno s strani Televizije Slovenija in Službe za komuniciranje. Članek je bil na vstopni strani objavljen več kot teden dni. Dogovorjeno je bilo, da gre v objavo tudi sporočilo za javnost, kar pa se ni zgodilo.

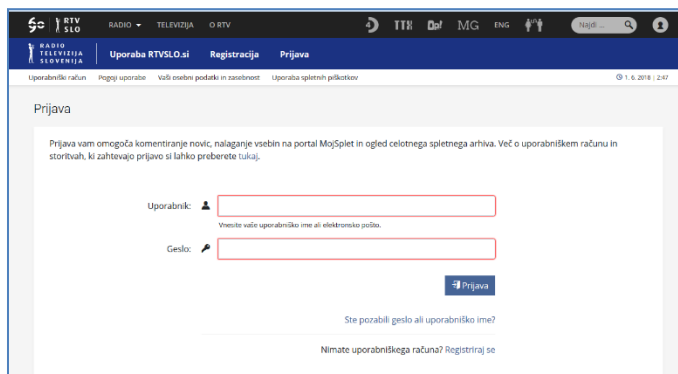
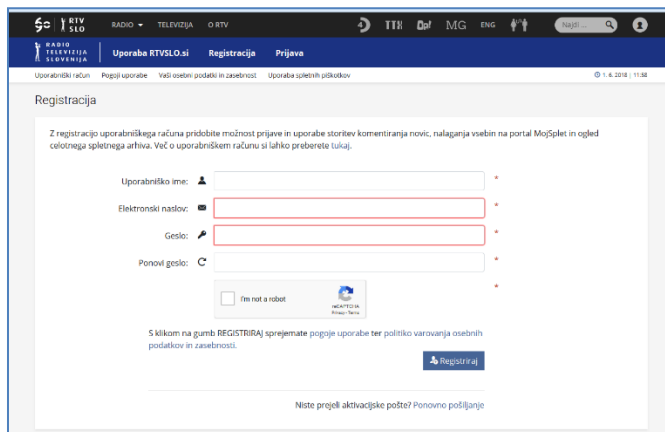
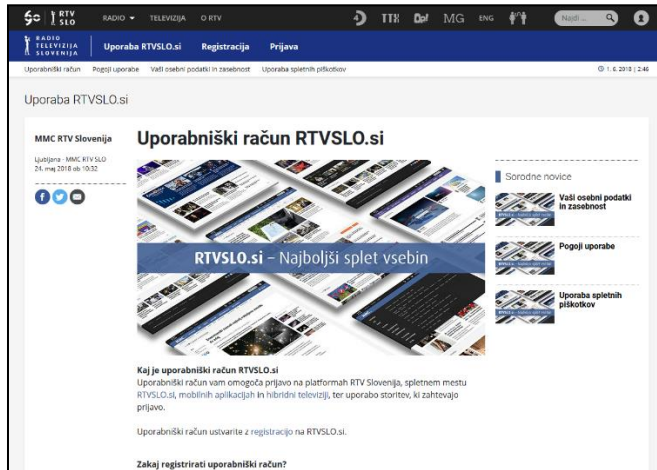
Informacije o potrebni prijavi so bile uporabnikom na voljo takoj ob uvedbi spremenjenega načina, v okviru video predvajalnika. Kasneje je bila na predlog Varuhinje, neposredno iz predvajalnika vzpostavljena tudi povezava na [Pogosta vprašanja in odgovore](#), kjer je so bile dodane informacije glede registracije in prijave.

Ureditev bolj preglednega načina registracije in prijave

Na osnovi pripomb Varuhinje, načrtov v okviru prenove portala, ter uveljavitve uredbe GDPR, smo spletne strani za registracijo in prijavo v preteklih tednih prenovili in naredili bolj pregledne.

Ustvarili smo spletno mesto moj.rtv slo.si, v okviru katerega smo uredili spletne strani z informacijami glede uporabniškega računa, pogojev uporabe, varovanja zasebnosti, ter prenovili strani za registracijo in prijavo.

Novo spletno mesto bo predstavljalo (edino) enotno vstopno točko za uporabnike, ki se bodo želeli registrirati in prijaviti za uporabo tistih storitev RTV Slovenija, za katere je potrebna prijava.

Varuhinja je naslovila v svojem dopisu več vprašanj, podajamo odgovore nanje:

(1) nujno jasno in razumljivo skomunicirati in pojasniti, zakaj je obvezna registracija potrebna: - zakaj morajo to storiti uporabniki v SLO, čeprav želijo gledati le obstoječe domače oddaje, v Sloveniji.

Ob vzpostavitvi registracije bi bilo nesmotrno uvajati registracijo samo za uporabnike izven Slovenije, registracijo samo za uporabnike, ki spremljajo slovenske programe, za uporabnike, ki spremljajo samo programe produkcije TV Slovenija, ali za uporabnike, ki spremljajo le tuje programe. Predvidevamo, da bi to izzvalo preveč zmede. Zato smo se odločili, da obravnavamo vse uporabnike enotno in za vse izvedemo enako registracijo.

- zakaj morajo že zdaj opraviti obvezno registracijo zaradi domnevne širitve storitve v neki nedefinirani prihodnosti?

Ne gre samo za domnevne širitve v nedefinirani prihodnosti, z registracijo smo omogočili dostop do vsebin tujega programa, za katerega imamo t.i. »catch-up« pravice.

Smotno je bilo, da ob prenovi strani, ki je bila prva večja prenova v skoraj 10 letih, začnemo z registracijo, ki jo bomo morali zahtevati v bližnji prihodnosti, kot pa da ta zahteva pade kot »strela z jasnega«.

- če se že omenjajo dodatne vsebine: kaj natanko je tisto več, kar imajo v arhivu, ali do česar lahko dostopajo, za razliko od prej

Vsebine tuje produkcije, za katere smo pridobili pravice, t.j. za večino tuje produkcije (filmi, nadaljevanke, dokumentarne oddaje in seveda risanke)

(3) poskrbeti, da bodo vsi brskalniki pokazali link na dodatne informacije in navodila (o tem, zakaj registracija in kako registracijo izpeljati) - vsak uporabnik, ki klikne na povezavo »dodatne informacije«, bi moral priti do celovite informacije – nekateri brskalniki tega ne pokažejo – zakaj?

Poročilo vodje MMCja pojasnjuje (ločeno poročilo za Komisijo za multimedijske vsebine Programskega sveta), kako se je prijava oziroma registracija sedaj poenostavila in zahteva manj korakov. Zraven so podana navodila in tudi naslovi, na katere se lahko uporabniki obrnejo za pomoč ob morebitnih problemih pri registraciji.

Odstopanja od pripravljene uporabniške izkušnje zaradi različnih brskalnikov so sedaj odpravljena, vendar žal ne moremo zagotoviti, da bodo delovala tudi na starejših, ne posodobljenih verzijah nekaterih brskalnikov.

(5) premisliti, kako rešiti problem, ker se z registracijo za spletni arhiv RTV 4D avtomatično registriraš kot MMC uporabnik – za komentiranje vsebin, četudi tega ne želiš; - menim, da bi bile potrebne različne registracije!

Imeti ločeni registraciji in prijavi za komentiranje in ogled vsebin ne bi bilo smiselno. Predvsem pa bi bilo to res moteče in zavajajoče za uporabnika. Zato je bil izbran enoten sistem. Komentatorji, ki ne želijo gledati video vsebin niso prisiljeni v ogled video vsebin (sistem jim ne daje predlogov za ogled strani), uporabnikom, ki želijo le gledati video vsebine, sistem avtomatično ne odpisa komentatorskih oken.

Uporabnik se lahko odjavi tudi na strani RTV4D. MMC ne beleži aktivnosti registriranih uporabnikov na straneh MMCja.

(6) premisliti, kako rešiti problem, ki izhaja iz hkratne registracije za komentiranje in uporabo arhiva, in sicer, da se z blokado uporabnika, ki krši pravila komentiranja spletnih vsebin, temu uporabniku avtomatično odvzame pravica do ogleda spletnih vsebin (kar ne vzdrži!)

MMC razvija sistem, ki bo ob morebitni blokadi zaradi nepravilnega komentiranja, blokiral samo komentiranje, ne pa možnosti ogleda vsebin (po naših podatkih je bil zaenkrat le en tak pritožnik).

(7) nujno sporočiti in pojasniti, kakšne so pravne oz. zakonske osnove za obvezno registracijo

Zakon o RTV Slovenija je bil pisan leta 2005, ko so bile video vsebine na spletu bolj izjema, kot pa pravilo. Tako zakon seveda ni uredil uporabe A/V vsebin na spletni strani MMC, ki se je takrat razvijala. Treba je gledati naprej in se zavedati, kako bomo ravnali z arhivskim materialom, ki ga je konec koncev tudi treba ščititi (kot je podano v tabelah v nadaljevanju dokumenta, velika večina EBU servisov omejuje dostop do arhiva). Po zgledu večine javnih televizij, smo se odločili, da bomo omogočali dostop do vsebin preko registracije. Ta sistem bo v bodoče:

- omogočal obveščanje uporabnikov o vsebinah, ki jih zanimajo,
- omogočal pripravo in izbor uporabniku bližjih vsebin
- omogočal ogled vsebin, ki so sicer omejene na ogled na področju Slovenije tudi v tujini (to velja tudi za športne dogodke)

Skratka poleg vsega navedenega bo sistem registracije omogočal izboljšanje uporabniške izkušnje, omogočal večanje »engagementa« (prisotnosti) uporabnikov in povečal uporabo in ogled video vsebin. To so cilji RTV Slovenija.

(8) kako se bo v tem primeru in v bodoče pomagalo računalniško in IT manj spretnim uporabnikom, ki preprosto ne vedo, kako naj se registrirajo, nimajo pa na voljo telefonske tehnične podpore, kjer bi pojasnjevali korake do registracije ali reševanja drugega problema

MMC ima objavljenih kar nekaj komunikacijskih kanalov preko katerih smo dosegljivi in pomagamo. Na spletni strani je sicer objavljen kontakt (telefon, mail) službe za komuniciranje, kjer so tudi na voljo.

Sam postopek prijave/registracije pa smo, kot je bilo že omenjeno in opisano v dokumentu, ki ga je pripravil MMC, spremenili.

(9) kako se bo rešil problem uporabnikov, ki zaradi obvezne registracije spletnega arhiva ne morejo več pregledovati prek televizorjev, kar je poseg v njihove ustaljene navade, ki jim ga nihče ni ne napovedal ne pojasnil, kako se bo rešitev komunicirala, kdaj bo na voljo itd. itd

Tega problema ni več, dostop je preko naših aplikacij na televizijah sedaj omogočen. Obstaja še starejša aplikacija za (izključno) Phillipsove televizorje, ki smo jo umaknili, saj je ne vzdržujemo več (za to smo tudi napisali ustrezno obvestilo).

V tem primeru prosimo za razumevanje. Napredek tehnologije v zadnjih letih je skokovit in preprosto ne moremo zagotavljati razvoja za vse tehnologije, ki so bile v preteklosti dostopne na trgu. (Tudi Philips je opustil razvoj aplikacij za omenjene televizorje). Enako postopajo tudi drugi ponudniki vsebin – ali ustavijo razvoj, kar povzroči nestabilnost aplikacij in morda še več problemov, ali pa zahtevajo posodobitev – aplikacij ali naprav.

Morda se lahko zgledujemo tudi po tujini, kjer so se javne RTV ustanove že odločile za obvezno registracijo, predvsem pa so zelo redke tiste, ki svoj arhiv puščajo dostopen uporabnikom tako dolgo, kot ga pušča dostopnega RTV Slovenije:

Televizija	Država	Dostopnost arhiva z registracijo
BBC	Velika Britanija	30 dni
HRT	Hrvaška	2 dni / odvisno od programa
VRT	Belgija	30 dni / odvisno od programa
RTBF	Belgija	60 dni / odvisno od programa
RAI	Italija	7 dni
RTS Serbia	Srbija	7 dni
RTVSLO	Slovenija	neomejeno

Tabela 1. Države, kjer javne RTV zahtevajo registracijo za dostop vsebin. Opozoriti velja, da je v vseh teh državah, kljub zahtevani registraciji, dostopnost arhiva vseeno zelo omejena

Predstavniki EBU so sporočili, da so tudi v teh državah prejeli pritožbe zaradi zahteve po registraciji, vendar so sistem registracije zadržali, saj vidijo prednosti pri registraciji. Kot glavni razlog za registracijo javni zavodi izpostavljajo, da jim omogoča razvijanje dodatnih storitev in izboljševanje uporabniške izkušnje – ogled geo-blokiranih vsebin, osebna priporočila za ogled, starševski nadzor nad vsebinami, možnost prenosa ogledovanja med različnimi napravami, upravljanje s pravicami. Omeniti velja tudi to, da je celoten arhiv programa, tako kot je na MMC, neomejeno dostopen le na redkih javnih zavodih – večina jih namreč močno omejuje časovno dostopnost arhivov:

Televizija	Država	Dostopnost arhiva
ORF	Avstrija	7 dni
BNT	Bolgarija	1 dan
DR	Danska	30 dni
YLE	Finska	30 dni
FT	Francija	7 dni
ZDF ARD	Nemčija	odvisno od programa
MTVA	Madžarska	60 dni
RTE	Irska	30 dni
LT	Latvija	365 dni
NRK	Norveška	odvisno od programa
RTP	Portugalska	365 dni
SVT	Švedska	odvisno od programa
SRG	Švica	odvisno od programa

Tabela 2. Seznam držav, kjer javne RTV ustanove sicer ne zahtevajo registracije, vendar pa je dostop do arhiva časovno omejen. V državah z različnimi omejitvami dostopa večinoma velja, da je informativni program dostopen neomejeno, ostali program pa od 7 do 30 dni. Kar nekaj teh držav bo v kratkem zahtevalo registracijo za dostop do arhiva na spletu (Nemčija, Madžarska, Švedska, Finska).

Tudi v večini teh držav je trenutno omogočena prostovoljna registracija, ki bo v kratkem postala obvezna.

Obstajajo, v manjšini, pa tudi države, ki arhiva na spletu ne omejujejo:

Tabela 3. Seznam držav, kjer dostop do arhiva na spletu ni omejen

Televizija	Država	Dostopnost arhiva
MKRTV	Makedonija	neomejeno
GPB	Gruzija	neomejeno
LRT	Litva	neomejeno
TRM	Moldavija	neomejeno
TVP	Poljska	neomejeno
NPO	Nizozemska	neomejeno
RTVE	Španija	neomejeno
TRT	Turčija	neomejeno
NTU	Ukrajina	neomejeno

Razvoj je osnovno stanje vsakega medija. Vsakega modernega medija. Tudi RTV Slovenija v zadnjem času pospešeno modernizira svoje delovanje in se pripravlja na nove vsebinske in tehnološke izboljšave. Vsako modernizacijo poskušamo izvesti tako, da bo čim manj vplivala na gledalce, obenem pa bi jim ponudila čim več izboljšav. Pri vsakem tehnološkem prehodu poskušamo tudi ponuditi pomoč. Zavedamo se, da nam ne bo uspelo zadovoljiti vseh, vendar zaradi redkih posameznikov ne smemo obstati na mestu.

Gorazd Slak, pomočnik generalnega direktorja za integracijo vsebin

Mag. **Luka Zebec**, v.d. vodje MMC

Natalija Gorščak, pomočnica direktorice TV

Ezra Eeman, Vodja digital unit EBU

Priloga 3: Predlog za dopolnitev Strategije razvoja RTV Slovenija 2018-2022

Na podlagi odzivov javnosti ter stikov z gledalci, poslušalci in bralci RTV vsebin ter uporabniki RTV storitev, podajam predlog dopolnitev Strategije razvoja RTV Slovenija 2018-2022. Predlagam smiselno umestitev v 2. in 3. poglavje (Povzetek ter Vizija in poslanstvo RTV Slovenija).

1. V poglavju Povzetek naj bo zapisana **jasna namera RTV Slovenija**, da kljub strukturnim težavam, odpravljanju stroškovnih neravnotežij, finančnim in kadrovskim redukcijam ter obvladovanju programskih sprememb (katerim je posvečen večji del dokumenta) **ohrani položaj vodilne kulturne ustanove in osrednjega medija v državi, ki v zameno za javni prispevek državljanom zagotavlja visokokakovostno in raznovrstno medijsko storitev, izpolnjuje zaveze javnosti in deluje tudi kot protagonist (vodilna sila) na kulturno-medijskem prizorišču.**

2. V poglavju Vizija in poslanstvo RTV Slovenija naj se napove **podpis zaveze javnosti, da bo s RTV Slovenija s programi in storitvami, z razvidnim in odgovornim poslovanjem ter nenehnim dialogom z javnostjo delovala za skupno dobro družbe.** Zapiše naj se namera, da se bo zaveza javnosti konkretizirala, redno vrednotila in preverjala ter dopolnjevala in obnavljala.

3. Zapiše naj se tudi namera **sodelovanja in komuniciranja z javnostjo, nenehne izmenjave mnenj o javnem interesu in poslanstvu javnega medija, odprtosti za predloge in upoštevanja javnosti kot sooblikovalca vizije in programskih vsebin.**

4. Kot **temeljni vrednoti** naj se zapišeta **odprtost in dialog, ki pomenita stalno pojasnjevanje vloge in delovanja javne RTV, uredniških zasnov, smernic in odločitev ter poslovnih, finančnih, kadrovskih in naložbenih potez. Zaupanje naj se gradi** tako prek osebnih (organiziranih) srečanj z občinstvom na terenu kot prek sodobnih kanalov (družabna omrežja).

6. RTV Slovenija naj se opredeli kot **ključni medijski povezovalac enotnega kulturnega prostora**, ki bo na podlagi zakonskih obveznosti, a tudi lastne pobude, iskal dodatne možnosti, da bi Slovencem v zamejstvu in po svetu približal svoje programe, vsebine in storitve, v domači javnosti pa utrdil zavedanje o obstoju, identiteti, delovanju, zgodovinski in sodobni vlogi slovenskih narodnostnih skupnosti v sosednjih državah.

6. Javni medijski servis naj se opredeli tudi **kot steber jezikovne kulture, ki ni le skrbnik knjižne/zborne slovenščine, ampak tudi vodilna sila v razvoju jezikovnih politik in norm.** V ta namen naj ustrezno poglavje strategije predvidi tudi naložbe v znanje in ukrepe za ohranjanje najvišje ravni jezikovnih kompetenc ustvarjalcev RTV vsebin.

7. RTV Slovenija naj se opredeli tudi kot **ponudnik informativnih vsebin z dodano vrednostjo, ki medijsko krajino bogati z analitičnimi in poglobljenimi novinarskimi pristopi** (preiskovalno in raziskovalno novinarstvo, zavezništvo zoper sovražni govor in lažne novice).

Ilinka Todorovski
Ljubljana, 8. 5. 2018

Priloga 4: Predlog dopolnitve Statuta RTV Slovenija v 13. členu

Varuh pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija

Predlagam, da se ob načrtovanih spremembah Statuta RTV Slovenija dopolni tudi 13. člen, ki opredeljuje institut varuha pravic gledalcev in poslušalcev. **Predlagam, da se celotno besedilo 13. člena črta in zapiše tako, da se glasi:**

»RTV Slovenija ima varuha pravic gledalcev in poslušalcev, ki obravnava odzive javnosti na programske vsebine in storitve RTV Slovenija ter o njih redno poroča na sejah programskega sveta in pristojnih komisij. Deluje kot angažirani posrednik med javnostjo in ustvarjalci ter kot vez med javnostjo in programskim svetom, kot zastopnik javnega interesa v oblikovanju programske in produkcijske politike zavoda.

Varuhovo delo je javno in transparentno. To se zagotavlja tudi z mesečnimi in letnimi poročili, ki povzemajo odzive ter varuhova mnenja, priporočila, smernice in predloge. Poročila so objavljena na spletu.

Institut varuha je od poslovnega in programskega vodstva RTV Slovenija neodvisen. Postopki njegove izbire in imenovanja ter naloge in pristojnosti so podrobno opredeljeni v Pravilniku o delovanju varuha pravic gledalcev in poslušalcev Radiotelevizije Slovenija.«

Obrazložitev: S spremembo se odpravi anahronost izvirnega in od leta 2006 nespremenjenega 13. člena Statuta RTV Slovenija. Z dopolnitvijo se ustrezno umesti in opiše institut varuha pravic gledalcev in poslušalcev, kakor je zapisan v Pravilniku o delovanju varuha pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija iz leta 2016 in kakor je uveljavljen v desetletni praksi, od imenovanja prve varuhinje leta 2008.

Podrobnejša utemeljitev: Zdajšnja opredelitev varuha v Statutu RTV Slovenija je nespremenjena od leta 2006 (Uradni list RS št. 106/6 z dne 13. 10. 2006). Takrat je bila z zapisom v 13. členu ustvarjena pravna podlaga za vzpostavitev tega instituta, ki so ga šest let pred tem napovedala Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija v 16. točki (Varuh poklicnih meril in načel novinarske etike). V Poklicnih merilih, ki so začela veljati 18. 5. 2000, zaključne določbe tudi predvidevajo, da bo funkcijo varuha do ustrezne pravne ureditve opravljal svet RTV Slovenija. Na takšno ureditev je bilo treba čakati do leta 2006, ko je Statut RTV Slovenija funkcijo varuha zapisal v 13. členu, v prehodnih določbah pa predvidel, da bo programski svet varuha izvolil v šestih mesecih po uveljavitvi statuta ter v istem roku sprejel tudi pravilnik o varuhovem delovanju. To se je udejanilo s sprejetjem prvega pravilnika leta 2007 in imenovanjem prvega varuha leta 2008. V naslednjih letih se je institut razvijal in s pravilnikom iz leta 2017 tudi dodatno formalno-pravno in vsebinsko utrdil. Pravilno bi bilo, da se ta nova dejstva odražajo tudi v Statutu RTV Slovenija.

Dodaten predlog: Dejanska in statutarna vloga varuha pravic gledalcev in poslušalcev naj se ustrezno umesti in vriše v organigram Javnega zavoda RTV Slovenija.

Ilinka Todorovski
varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev
Ljubljana, 23. 5. 2018

Priloga 5: Kodeks ravnanja z osebnimi podatki v odzivih javnosti v pisarni varuha

Varuh pravic gledalcev in poslušalcev Radiotelevizije Slovenija ter sodelavci v njegovi pisarni pri obravnavi odzivov javnosti spoštujejo načelo zaupnosti. Z osebnimi podatki ravnajo preudarno, previdno in skrbno, v skladu z najvišjimi etičnimi načeli, spoštljivo do integritete posameznikov in tako, da ščitijo verodostojnost in nepristranskost inštituta varuha.

I. OSEBNI PODATKI V ODZIVIH

Gledalci, poslušalci in bralci RTV vsebin ter uporabniki RTV storitev varuhu po telefonu, e-pošti, prek e-obrazca, pisno ali ustno podajajo mnenja, vprašanja, pripombe in pritožbe, pri tem pa se predstavijo z imenom in priimkom, poštnim naslovom ali enaslovom, telefonsko številko. Ti podatki so namenjeni obravnavi odzivov oz. posredovanju odgovorov in pojasnil.

III. UPRAVIČENCI ZA DOSTOP DO OSEBNIH PODATKOV

Pravice za vpogled, vodenje, shranjevanje in obdelavo osebnih podatkov sodelavcem v pisarni dodeli varuh. Ob prenehanju sodelovanja z varuhom te pravice avtomatično prenehajo. Vsak upravičenec ob pridobitvi pooblastila podpiše kodeks, s katerim se zavezuje k spoštovanju načela zaupnosti ves čas delovanja v pisarni varuha kot tudi po prenehanju tega dela.

II. ZAVEZA SKRBNEGA RAVNANJA Z OSEBNIMI PODATKI

Varuha k skrbnemu ravnanju z osebnimi podatki v odzivih javnosti zavezujejo Pravilnik o delovanju varuha pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija, Splošna uredba Evropske komisije o varovanju osebnih podatkov in Zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih. K načelom zaupnosti, verodostojnosti in nepristranskosti pri ravnanju z osebnimi podatki v odzivih javnosti se zavezujejo tudi varuhovi sodelavci, ki to dolžnost sprejmejo s podpisom kodeksa.

IV. ANONIMIZACIJA ODZIVOV, ZAUPNOST V OBRAVNAVI

Osebnimi podatki v odzivih javnosti so znani le pisarni varuha in niso javno objavljeni, razkriti ali posredovani tretjim osebam. Odzivi se tretjim osebam posredujejo v anonimizirani obliki, z uporabo začetnic. Posredujejo se zgolj osebam, ki jih pritožbe zadevajo, in sicer z namenom pridobitve odgovora oziroma pojasnila. Odzivi se v nobenem primeru ne posredujejo osebam, ki jih ne zadevajo oziroma zunaj javnosti, prav tako se identiteta pritožnikov ne razkriva nobeni nepooblaščenim osebam. Začetnice so uporabljene tudi v varuhovih poročilih ter v vseh drugih javnih objavah. Zapoved anonimizacije ne velja za odzive, poslana na več naslovov hkrati. Tudi v teh primerih pa varuhova pisarna z osebnimi podatki ravna z vso skrbnostjo.

V. UPORABA IN HRAMBA OSEBNIH PODATKOV TER VARNOST

Odzivi se hranijo v različnih oblikah: prejeti po pošti se v fizičnem arhivu in digitalnem arhivu, prejeti po e-pošti in e-obrazcu v varuhovem elektronskem predalu in digitalnem arhivu, telefonski v obliki zapiskov v klicnem centru in digitalnem arhivu. Odzivi se evidentirajo v delovodniku, ki je shranjen v digitalnem arhivu. Varuhova pisarna tretjim osebam ne omogoča vpogleda v shranjene osebne podatke. Do odzivov, delovodnika in digitalnega arhiva varuh in njegovi pooblaščenim sodelavci dostopajo z računalnikov na delovnem mestu, gradiv ne kopirajo na druge nosilce ali posredujejo na svoje zasebne elektronske naslove. Dostop do varuhovega e-naslava in e-nabiralnika prek pametnih naprav je onemogočen.

VI. NARAVA KODEKSA

Kodeks je zapis etičnih načel ravnanja in samoregulativni akt interne narave, ki moralno zavezuje vsakega podpisnika.

(Podpisan dokument se hrani v varuhovem arhivu še dve leti po prenehanju pooblastila za delo z odzivi javnosti v varuhovi pisarni.)

Priloga 6: Razmerja športnih in kulturnih novic v informativnih TV-oddajah

	Jan&feb	Marec	April
PRVI DNEVNIK			
Šport			
Število objavljenih novic	20	6	0
Število novic na začetku oddaje	12	4	0
Število gostov	1	0	0
Kultura			
Število objavljenih novic	30	9	5
Število novic na začetku oddaje	2	0	0
Število gostov	0	1	0
DNEVNIK			
Šport			
Število objavljenih novic	48	13	1
Število novic na začetku oddaje	19	3	0
Število gostov	2	0	0
Kultura			
Število objavljenih novic	23	10	5
Število novic na začetku oddaje	2	0	0
Število gostov	2	0	0
ODMEVI			
Šport			
Število objavljenih novic	24	3	0
Število novic na začetku oddaje	10	1	0
Število gostov	18	3	0
Kultura			
Število objavljenih novic	20	4	12
Število novic na začetku oddaje	1	0	0
Število gostov	5	1	2

V naših osrednjih informativnih oddajah smo v mesecih marcu in aprilu objavili 23 športnih novic in 45 kulturnih novic. V marcu smo objavili 22 športnih novic in 23 kulturnih novic, **v aprilu pa eno športno in 22 kulturnih novic.**

Od 23 športnih novic, ki smo jih objavili marca in aprila, smo jih 6 objavili v Prvem Dnevniku (štiri na začetku oddaje), 14 v Dnevniku (3 na začetku oddaje) in 3 v Odmevih (1 na začetku oddaje).

Od 45 kulturnih novic, ki smo jih objavili marca in aprila, smo jih 14 objavili v Prvem Dnevniku (nobene na začetku oddaje), 15 v Dnevniku (nobene na začetku oddaje) in 16 v Odmevih (nobene na začetku oddaje).

STATISTIKA ODZIVOV

	MAJ 2018	APRIL 2018	MAJ 2017
TELEVIZIJA SLOVENIJA			
Skupaj	52	61	79
Informativni program	29	34	40
Kulturni in umetniški program	2	14	16
Razvedrilni program	3	0	6
Športni program	7	4	4
Program plus	5	6	7
Ostalo	6	3	6
RADIO SLOVENIJA			
Skupaj	6	7	10
Radio Prvi	5	2	6
Val 202	1	3	0
Program ARS	0	0	4
Ostalo	0	2	0
REGIONALNI CENTRI			
Koper	1	1 (Maribor)	0
MMC			
Skupaj	24	28	15
Vsebine	16	17	10
Dostopnost, storitve	8	11	5
RTV SLOVENIJA			
Skupaj	36	52	26
Jezikovna kultura	1	7	4
Oglaševanje	6	2	3
Prilagojeni programi	0	2	2
RTV prispevek	3	1	1
Tehnične zadeve	3	4	2
RTV SLO - splošno	5	3	0
Programski svet	0	0	1
Varuhinja	1	4	5
Ostalo	14	14	8
Zavrnjena obravnava	3	15	0
VSI ODZIVI	119	149	130